

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ

אי קלט (מזרח חדש)
עיתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית
העורכת: ד"ר ג. מרטון
העורך האחראי: דוד ש
המחיר: מזרח חדש בע"מ ת"א רח"ב חשב"ח 11
XLIV. EVFOLYAM
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Fetelos szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Kiadó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv,
Hánegev 11. — POB 831.
Telefon: Szerkesztőség: 31476
Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

Ujabb katonai felkeléstől tartanak Szíriában

Négy független miniszter kilépett a kormányból Ziad el Charidi hadügy-miniszter és vezérkari főnök elmozdítása miatt — Izrael nagy figyelmet szentel az északi határon tuli eseményeknek

Beirut, (Reuter, IFP, IM). — A szíriai kormány és a forradalmi tanács 48 órája csaknem szünet nélkül tanácskozik az új váltság megoldására, amelyet Zuhad el Chariri hadügyminiszter és vezérkari főnök lemondtatása idézett elő. Mint megírtuk, Chariri tábornok El Bitar miniszterelnök társaságában Algériában tartózkodott, amikor közölték vele, hogy le kell mondania, mert kinevezték katonai attasénak Szíria washingtoni nagykövetségére. Chariri elutasította ezt a megbízást és El Bitarral együtt visszautazott Damaszkuszba, hogy megvédje pozícióját.

Kiderült, hogy a szíriai kormány nem minden tagja ért egyet a forradalmi tanács intézkedésével. Tegnapi kormány négy független tagja lemondott és maga El Bitar is amellett van, hogy El Charirit, aki igen népszerű a hadsereg körében, nem kell elmozdítani, mert ez esetleg újabb katonai felkelést idézhet elő. Minthogy Szíriában szigorú cenzúra megakadályozza a hírek közlését, az információk Beiruton keresztül jutnak ki a külvilágba. Ezek szerint a lemondott miniszterek között van Hasszan Chádád tervezési és Abdul Trabian földművelési miniszter. A kormánynak e tagjai, El Bitar támogatásával, eles tiltakozásokat fejezték ki az ellen, hogy a forradalmi tanács Chariri tudta nélkül elmozdított 30 tisztet. Ezeknek a minisztereknek a felsorakozása megerősítette Chariri pozícióját és tegnap a késő esti órákig még bizonytalan volt, hogy a forradalmi tanács többsége végre tudja-e hajtani a Chariri és csoportja ellen kidolgozott terveit.

Az eseményeknek azt a magyarázatot adják, hogy a szíriai kormányban és a forradalmi tanácsban két irányzat küzd. Az egyik a Báb-párt mérsékelt csoportja, amelynek legfontosabb egyénisége El Bitar miniszterelnök. Ez a frakció hajlandó együttműködni Charirival és híveivel. A másik irányzatot a Báb szélsőséges csoportja képviseli, amelynek az élén Amin el-Chafez, a tanács alelnöke és belügyminiszter, valamint Szami el-Dzsundi tájékoztatói miniszter áll. Ez az irányzat el akarja távolítani Charirit, aki mint pártönkivüli személyiség szerepel. A kormánynak most lemondott négy tagja sem tartozik a Báb-párt-hoz.

A kairói El Ahram tegnap ismételtelen közölte azokat a híreket, amelyek szerint az egyik Damaszkusz-környéki katonai táborban fegyveres összeütközések történtek El Chariri tábornok hívei és ellenfelei között. Ezt azonban más forrásból nem erősítik meg. Tel-Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). — A legújabb szíriai eseményekkel kapcsolatban Izrael a legéberebben figyeli a helyzet alakulását. Minden intézkedés megtörtént arra az esetre, ha az ott uralkodó feszültséget a határvidékeken akarnák levezetni, — közölték tegnap tudósítóinkkal illetékes helyen. Számolnak ugyanis azzal, hogy az elmozdított El Chariri tábornok vezérkari főnök aktív küzdelembe kezd a Báb-párti politikusok és tisztek ellen. Chariri maga mögött tudja a szíriai hadsereg fiatal tisztjeit, akik szeretnék normalizálni a viszonyt Egyiptom és Szíria között és messze-menően eleget akarnak tenni Nasszer követeléseinek.

Hasszan marokkói király egyórás megbeszélése De Gaulle elnökkel

A két államfő ma újabb találkozást tart külügyminisztereik bevonásával

Párizs, (IFP). De Gaulle elnök és II. Hasszan marokkói király tegnap megbeszélést tartott az Elysée palotában. A marokkói uralkodó szerdán érkezett Párizsba Bordeauxból, ahol az egyetem disz doktorává avatták. Az első napon De Gaulle és II. Hasszan csak rövid megbeszélést tartott, míg tegnap közel egy órán át tartó találkozásuk során áttekintették a fontosabb nemzetközi kérdéseket, az afrikai problémákat, valamint a Franciaország és Marokkó kapcsolatára vonatkozó ügyeket. A megbeszélés előzetes napirend megállapítása nélkül és szabad formában folyik. Valószínű, hogy a király a további megbeszéléseken felveti a Marokkónak nyújtott francia segély problémáját, valamint Mauritánia ügyét, mint hogy Marokkó ezt az államot saját területének tekintí.

Nemzetközi export-bankot létesítenek az európai kommunista államok

A Comecon tagállamok a Közös piac színvonalára emelik árait

Varsó, (Reuter). — A kelet-európai kommunista államok gazdasági szervezetének, a Comeconnak külügyi bizottsága befejezte három napos tanácskozását Varsóban. A lengyel lapok szerint elhatározták, hogy a tagállamok külkereskedelmi kapcsolataiban ugyanarra a nívóra emelik az árat, mint az európai Közös piac ártarifája. A bizottság ülésének egyik fontos határozata az, hogy nemzetközi bankot létesítsenek a szocialista államok külkereskedelmi tevékenységének irányítására. A bankot már 1964 januárjában létrehozhatják.

Kennedy ma érkezik Londonba

A hétvégén alatt Macmillan miniszterelnökkel fog tárgyalni — Chruscsev nyolc napra utazik Kelet-Németországba

London, (UPI, Reuter, IFP). — Kennedy elnök és Harold Macmillan miniszterelnök hétfői tanácskozásán mindenekelőtt az atomrobbantások megszüntetése ügyében elhatározott három konferenciáról fognak tárgyalni, amelyet Moszkvában tartanak meg a jövő hónapban. Megvan a lehetősége, hogy a konferenciát csúcstalálkozó kövesse Nikita Chruscsev, John Kennedy és Harold Macmillan között. A két államfő a két angol miniszterelnök falusi kastélyában kezdi meg tárgyalásait, amelyeknek napirendjén az UNO többnemzetiségű atomhaderejének kérdése is szerepel. Mint is-

meretes, ezzel kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy Kennedy és Adenauer bonni tárgyalásán elhatározták ennek a tervnek az elhalasztását, mert Anglia és Olaszország belső politikai okokból most nem tudják azt elfogadni. Kennedy és Macmillan az Atlanti Szövetség jövőjéről, a világgazdasági helyzetéről, valamint a Közel-keletről is tárgyalnak, különös tekintettel Jemenre. Kennedy, aki tegnap folytatta „szentimentális” látogatását Írországban, ahonnan családja származott, ma délután 3 órakor érkezik Londonba a „repülő Fehér Házzal” — amint hatalmas Boeing repülőgépet nevezik.

Nikita Chruscsev szovjet miniszterelnök, aki ma érkezik Kelet-Berlinbe, nyolc napot fog tölteni Kelet-Németország területén. A miniszterelnök fontosnak jeltzett beszédet tart Kelet-Berlinben a Marx-Engels téren. Hir szerint Antonin Novotny csehszlovák elnök is készül Kelet-Berlinbe, hogy más kommunista államok vezetőivel együtt részt vegyen Walter Ulbricht kelet-német elnök születésnapjára. Nyugati körök azt hiszik, hogy ebből az alkalomból kommunista esücskonferenciát is fognak tartani a Moszkvában esedékes leszerelési és atomtilalmi tárgyalások előtt.

NEM AKAROM!

Semmi másfajta nem jön számításba. — Egyszer megpróbáltam és azóta — azt akarom, hogy az „Ec Házajt” C. D. „Extra” olajjal izesítsék.

A C.D. olaj csodás salátákhoz, de páratlan hús és sütemény-sütéshez, főzéshez is.

Minden gondos háziasszony mindenfajta kávéhoz
Import Franckot
követel

AS A LEGKITÜNÖBB KÖSER FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

A 094057 számú sorsjegy 45.000 fontot nyert

A Mifal Hápajisz húzása

141939	426766	287231	242135
277610	146078	299861	382142
227993	373244	243371	009455
410814	469497	385911	031576
200 fontot nyertek:			
436095	351207	372042	002980
470568	314917	445993	401259
373791	187608	378768	245625
175547	019477	448279	131915
064830	153973	043220	172724
072370	137407	014766	363982
236145	133353	355788	364672
276008	117972	327731	095316
280105	326710	468077	119368
162580	295182	320573	488568
317949	328892	263887	289733
374594	467339	202037	454627
300461	201537		

A 0158 3696 2684 6699 0354 és 0940 végződésű sorsjegyek 100 fontot nyertek.

40 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 2515 0160 1294 2925 4036 2240 7712 7403 4449 7781 5856 5428 3050 3154 8849 0692 7550 1663 0268 8970 9459 4595 3787 2956 4045 1823 2665 0778 1952 3921.

A 2 és 5 végződésű sorsjegyek visszanyerték a 3 fontot.

Israel Magda és Foltyn László
a tel-avivi HOH titkárnője gyógyszerész
HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK
Tel-Aviv, 1963 június hó. (Minden külön értesítés helyett.)

Zimroni Tova és Zeév
ezúton mondanak köszönetet mindazoknak, akik 25-ik házassági évfordulójuk alkalmából jókívánásaikkal felkeresték.

Szmetana Alexandernek
80-IK SZÜLETÉSNAPIJA
alkalmából sok szerencsét, egészséget - 120 évig - kívánunk:
felesége, gyermekei, unokái és Poldi bátyja (New-York)

„Bét Erez” penzió Cfát P. O. B. 85
Összkomfortos szobák. Telefon: 30277
Leszállított ár 1963 július 20-ig:
kétszemélyes szoba 32.— font.
Elfogad megrendeléseket az egész nyári szezonra.

MINDENT amit tudni akar, kinyitja a „HA-AYIN” detektíviroda T. A. Sheinkin 2 szoba 4. telefon 62810

Igyekeztek — ne kesse le ...!

1963 július 7-én tartják a „Shemen” újabb példátlan sorsolását.

350 díjat sorsolnak ki a résztvevők között.

Vágja le 4 rendes „Or” doboz fedelét, vagy 2 „Or Anák” fedelét, vagy 2 „Maxim” fedelét (az ívrit címmel), írja fel az egyik fedélre 4 „Shemen” készítmény nevét és küldje be: „Shemen”, POB -933, Haifa címre, nem később 1963 július 5-ikénél.

Igyekeztek — ne kesse le!

Ügyeljen!

Ne vesszte el az ezen újságpéldányhoz csatolt lapot. Ezen lappal kilátása van megnyerni azon 200 díj egyikét, amelyeket az „Israel Discount Bank” juttat a „Kefel” számla óriásversenyén résztvevőknek.

Ezen kívül esélye van megnyerni a további díjat, melyet lapunk ad ugyanezen verseny keretében:

Hétnapos, kétszemélyes ciprusi vakáció, oda-vissza repülőúttal és teljes ellátással.

Töltsé ki még ma a laphoz csatolt kérdőívet, ne felejtse el világosan feltüntetni rajta nevét és címét. (Ha van „Kefel” számlája, írja be számát és a bankfiókot.) Dobja be a lapot a legközelebbi postahivatalba. Bélyegre nincs szükség, a portót mi kifizettük. A lapok átvételének határideje 1963 július 3.

Sok sikert!

HIREK

AZ ÚJ KELET
ELŐFIZETÉSI DIJA
HAVONTA 5.80 IL.
Tel-Aviv, POB. 831.

Fiókiadóhivatalok:
HAIFA:
Schapira 13, Tel. 2453.
Irodai órák után:
Tel: 66711.
JERUZSALEM:
Javec 7, Tel. 26046.

Fogadás az államel-
nöknél. Zalmán Száfi ál-
lamelnök tegnap kihallga-
tást fogadta A. Nwachu-
ka nigériai federalis köz-
oktatásiügyi minisztert és
feleségét. Ezt követően Jo-
széf Klarmannt, a Chérut
és a revizionista cionista
világszervezet vezetőségé-
nek helyettes elnökét fo-
gadta, aki a Cionista Vi-
lágszervezet végrehajtó bi-
zottságának elnökségi tag-
ja és Arje Tágár áskeloni
polgármestert.

* Dr. Róna Nándor (Tel-
Aviv, Dávid Bloch u. 41.)
telefonszáma: 234638.

* Nézze meg az ember!
— kirakatainkat, tele most
érkezett könyvekkel. „Ha-
dash”, Hájárkon ötvenki-
lenc.

RÁDIO
10.-font havi részletre
FODOR ENDRE
Ramat-Gan, Jabotinsky 38.
(60-as autóbuss megálló)

Kisebb földrengést fi-
gyeltek meg Jeruzsálemben.
A közepesen valamivel
gyengébbfoku földrengést
jelzett szerda hajnalban 5
óra 2 perckor a jeruzsálemi
szeizmológiai állomás ké-
szüléke. A földlökések 4-es
fokozatúak voltak, (a maxi-
mális 12 fokozat közül). A
geológusoknak eddig csak
azt sikerült megállapíta-
niuk, hogy a földrengés köz-
pontja Jeruzsálemtől 35 ki-
lóméter távolságban volt.
* „Dán” Agudá Situfit
Letáchburá Ciburit B. M. -
Megszűnik a „Dán” diákje-
gyének érvénye. A „Dán”
vezetősége tisztelettel köz-
li, hogy 1963 július 1., hét
főtől, a tanév befejeztével,
a vakáció végéig a diák-
jegyek nem lesznek ér-
vényben és azokat nem fo-
gadják el a viteldij ellen-
értékéért.

Fogsorok
és
javítások
új módszer szerint készülnek,
gyorsan, olcsón, garantálva
FELBER - GROSZ
Bné-Brák, Akiba-u. 95.
Telefon 77728.

Hámori László előadá-
sa Haifán. „Zsidók az északi
fényben” címmel tart
előadást dr. Hámori László,
a stockholmi Svenska
Dagbladeti külpolitikai mun-
katársa a haifai HOH-ban.
Az illusztris előadó, aki je-
lenleg Izraelben tartózkod-
dik, az Új Kelet és a Má-
árv munkatársa is.

OLÉKNAK
vámmentesen!!
Philco frigidaire 160.- \$
Grundig rádió . 47.- \$
Gáz, sütővel és
grillel . . . 75.- \$
Mixer, komplett 30.- \$
Hasonló olcsón:
bútor, szőnyeg, mosógép,
autó, zongora, fogorvosi
felszerelés, magnetofon,
televízió, stb.

ELECTRONICA
KALMÁN
HAIFA, Bialik-u. 17/I.
Telefon: 69012;
BEER-SEVA: Sikun Szol-
le Bone, Blokk Nun 24.
Ingyen tanácsadás!
Uj Kelet 1963 VI 28

Légoltalmi gyakorlat
volt Tibériáson. Nagyszabá-
su légoltalmi gyakorlatokat
tartottak tegnap délután
Tibériáson. A gyakorlatok-
ban résztvettek a rendőr-
ség, a tűzoltóság és a kül-
önböző mentőegységek. Az
óvóros romházai között
„sebesülteket” emeltek ki
a törmelék alól, akiket
azután gyorsan kórházba
szállítottak. A gyakorlaton
résztvettek magasrangu ka-
tona és rendőrtisztek, a
polgármester helyettesei, va-
lamint a közigazgatás funk-
cionáriusai.

* Legszébb női tászkák
Évtől, Tel-Aviv, Allenby-
út 90. — Készítői árak.

PAPRIKA
vendéglőben
TEL-AVIV,
Kikár Dizengoff 14-16.

SANYI - ALEX
és TOMI
gondoskodnak a jó han-
gulatról a vacsoránál.

A jeruzsálemi vonat
halálragázott egy süketné-
ma kisfiút. A Jeruzsálemből
Tel-Avivba tartó szem-
élyvonat tegnap délelőtt
halálragázta Micháel Ben
Sitrít 7 éves süketnéma kis-
fiút. A gyerek, aki a jeru-
zsálemi Niv süketnémák in-
tézetének növendéke, enge-
dély nélkül megszökött, a-
mit nyomban jelentettek a
rendőrségnek. A gázolás Ir
Gánim környékén történt,
miután a gyerek valószínű-
leg nem vette észre a vonat-
ot. A mozdonyvezető nyom-
ban fékezett és a sulyos ál-
lapotban lévő kisfiút visz-
szavitte Jeruzsálembe, ahol
a Hadassa kórházba szállít-
ták, de a gyerek rövid
idő múlva meghalt.

* Tálesz, tiffin, mezuza,
imakönyvek magyarul is,
legolesobbban Ungár Majse-
nál, a tel-avivi nagytemp-
lomnál. — Ügyeljen a héber
feliratu Ungár névre.

ÉKSZER és ÓRA
v á s á r l á s n á l
forduljon
bizalommal hozzám;
SCHWARZE.
(Temesvár)
Tel-Aviv, King George 18

Robbantás következté-
ben meghalt egy utépitő
munkás. Megrendítő munka-
baleset történt szerdán dél-
után Szde Bokér és Micpe
Ramon közötti országúton,
ahol egy robbantás követ-
keztében életét veszítette Isa
Fuad 25 éves beér-séval
munkás. A szerencsétlenül
járt munkás egy társával
az országút kiszélesítésén
dolgozott és az volt a fel-
adata, hogy robbanóanyag-
gal töltse meg az erre kijel-
ölt gödröket. Mintegy fél-
órával a robbantások előtt
Fuad hazaindult, amikor
azonban a robbantások után
felülvizsgálták a gödröket,
az országúton megtalálták
a robbanástól szétroncsolt
holttestét. A rendőrség most
vizsgálja ki, miként követ-
kezett be a munkás tragí-
kus halála.

**ORTOPED-
SPECIALISTA VAMOS PEDIKUR**
Betétek gipszintára, gumibarisnyák.
Njél-nappal viselhető sérvtörök. • Fuzok.
TEL-AVIV, DIZENGOFF-U. 155. • TELEFON :227284.

Üdülés az ország minden részében
részletfizetésre is.
Folytatódik az előjegyzés a kitűnő penziókba és háziokba
az ország minden részében:
Naharia, Ofat, Natanja, Askelon, Haifa, Jeru-
zsálem, Zichron-Jákov, Tivon, Gedera, Metula.
Ne várjon az utolsó percig. Kényelme érdekében rendeljen heivet
azonnal.
Továbbá mindent megkap nálunk, amire szüksége van, cipő-
füzőtől szobabútorig, kényelmes részletfizetésre.
„TAAM-CHAJIM” Ltd.,
T. A., Allenby 27., utolsó fizet az udvarban. Telefon 57088.

MOST a legkellemeobb, legjobb a nyaralás Farkas Magda
TIVONI PENZIÓPÁBAN
Használja ki a szezonon kívüli olcsó árakat és az egyéni, első-
rangú kiszolgálást. — Oranim-utca 10. • Telefon: 931086.

עקר למחרת
Akar jól
EBÉDELNI
NAHARIÁN?
Csak
MARGO étte-
renben
Kitűnő magyar konyha —
továbbra is ROSENFELDNE -
KNOPFLER KLARA főzi a
különleges jó ebédeket
Weizmann-u. 71. Tel. 920108.

Öt évre ítelték Afula
sikkasztó pénztárnokát. Az
ITIM hírügynökség jelen-
tése alapján tegnap beszá-
moltunk arról, hogy 43
rendbeli sikkasztás és csa-
lársági bűncselekmény fogháza
ítelték Afula pénztárnokát.
A jelentés helytelen nevet
közölt, amit az ITIM teg-
nap helyreigazított, hogy a
sikkasztó pénztáros neve
Mátitjáhu Baruch és nem
Cvi Neiler.

* A „Dán” autóbusszvo-
nak szolgálata a strandok-
ra. A „Dán” vezetősége
tiszteltettel közli, hogy a
közönség kényelmére 1963
június 30, vasárnaptól meg-
indítja különleges vonalait
a strandokra. Külön autób-
uszok indulnak a tel-bá-
ruchi strandra és vissza a
következő gyűjtőhelyekről:
Tel-Avivból: Herbert Sám-
uel part; Kasztel szálló;
Sikun Rámát-Aviv; Sikun
Ledugmá. Petach Tikvá-
ról: Nevé-On; Bné Brák;
Sikun Gimel és Sikun Hé;
Kiriát Borochov; Nevé Je-
husa; Szálame Gimel; Ra-
mát Amidár; Sikun Chev-
rát Hechasmál; Givátajim;
a Járkonon túli sikunok. —
Külön járat a Riviérára
(Bát Jám), Tel Aviv, Ben-
Jehuda, Sédort Nordau sa-
rokról. További részletek
az autóbuszokban kifüg-
gesztett plakátokon.

PÉNZZ AZONNAL
kaphat 10—1000 fontig
aranyékszere, Milve Amánira
és egyéb értéktárgyakra.
Lombard Tiferet, Rajna,
T. A., Rothschild Blvd. 31.
Allenby sarokház

Legegett egy sokéves
dátolyaültetvény. A nevéni
Ejn Mor oázisban a hét fo-
lyamán legegett 30 dunam
sokéves dátolyaültetvény. A
dátolyafák pusztulását Jot-
váta kibuc tagjai fedezték
fel, akik kirándulásra vol-
tak és az oázis pálmái
alatt alaktak megpihenni.
Ejn Mor az Éjlátha vezető
régiországút mentén a jor-
dániai határ közelében van.
A dátolyapálmákat föld-
alatti forrásvíz öntözte.

Husz méter magasból
zuhant le két építőmunkás.
A szerencsének köszönheti
életét két építőmunkás,
akik tegnap délelőtt 20
méter magasságból egy fa-
pallórol lezuhantak és su-
lyosan megsérültek. A mun-
kabaleset a bát-jámi Rá-
mát Jozsef negyedben tört-
ént, amikor a fapalló vá-
ratlanul összedől. Méir
Ozen és Perc Aser 28 éves
jaffai munkások alatt. M.
Ozent, aki a hátán sebe-
sült meg sulyosan, a Dono-
lo-kórházba, míg Aser a
Tel-Hásomér kórházba vit-
ték.
* Új és használt könyvek
igen nagy választékban,
könyvtáraknak is. Gondos
könyvkereskedés, Haifa, Bét
Hákránót.

Egési sebek miatt
halt meg 102 éves korá-
ban. Zimbul Komforti, a na-
tanjai aggokháznak 102
éves lakója sulyos égési
sebe következtében meghalt
az Ászáf Hárofe kórházban.
Az idős asszony egy hét-
tel ezelőtt az aggokháza-
ban meleg fürdőt vett és a
víz olyan forró volt, hogy
testén sulyos égési sebe-
ket okozott.
* Nagy könyvküldemény
érkezett Magyarországról.
„Lotusz”, Tel-Aviv, Allenby
101., (Áchád Háam-sarok).

Meg akarta
csókolni
Margaret hercegnőt

London. (Reuter). —
Egy ismeretlen férfi szer-
dán este meg akarta csó-
kolni Margaret herceg-
nőt, amint belépett az
egyik londoni színházba.
A „merénylőről” azt
mondják, hogy alacsony
és csendes ember benyo-
mását keltette, akinek a
viselkedése nem volt sér-
tő.
A színház szívvívője ei-
mondotta hogy az ismer-
etlen a teremőrök fel-
tartóztatják a bejáratnál,
mert nem volt belépője-
gye, de amikor Margaret
hercegnő megjelent, ki-
szakította magát örzö-
nek a kezéből, a herceg-
nő felé közeledett, hogy
megcsókolja. De a herceg-
nőt kísérő hivatalos szem-
ély félrelökte. Marga-
ret egy pillanatra zavar-
ba jött, de aztán azonnal
nyugodtan folytatta be-
szélgését környezetének
társjaival.

Ártatlan embert végez-
tettek ki gyilkosságról. —
Moszkvából jelentik: Ka-
zaksztanban börtönbünté-
tésre ítélték két rendőrfel-
ügyelőt, akik arra kénysze-
rítették egy letartóztatot-
tat, hogy ismerjen be egy
gyilkosságot és csak későn
derült ki, hogy ártatlan
volt. A Pravda jelentés-
szerint, a két rendőrtiszt
40 napon át tartó vizsgálat
során kényszerítette beis-
merésre a vádlottat, akit
azóta kivégeztek. (Reuter).

Vas megyeiek
figyelmébe

Az elmúlt évi ázkará al-
kalmával emléktáblát állí-
tottunk fel Jeruzsálemben
a Cion-hegyen és azt hatá-
roztuk el, hogy pergamen-
tekerecsken fogjuk névsze-
rint megörökíteni minden
egyest martirunk nevét.
Most, hogy újra itt van
a szomorú dátum, sajná-
lattal tapasztaljuk, hogy
még azok is, akik adomá-
nyaikkal hozzájárultak a
tervhez, a neveket eddig
nem küldték be. Ugylát-
szik, hogy a pusztá szó-
felelésbe megy, ezért most
arra kérjük Önöket, hogy
az ázkará helyett, a Kádis-
mondás után, üljenek ösz-
sze és írják le az elvesztett
családtagok névsorát, lehe-
tőleg héber nevüket is, a
lakhely feltüntetésével. —
Olyan családok neveit is
kérjük, akikről tudják,
hogy sajnos, hirmondó sem
maradt belőlük. Áldozzák
az estét az elpusztultak
emlékének!
Aki a hozzájárulást ed-
dig nem küldte be, befizet-
heti a Bank Leumi Tel-
Aviv, Allenby 94, Lessin-
ger-Braun 78443 sz. bank-
számra, vagy beküldheti
a neveket együtt levél-
ben postacsékkal, Aliza
Braun, Tel-Aviv, Smárjáhu
Levin 4 címre.
Chanuka táján baráti ta-
lálkozót tartunk, amelynek
dátumát annak idején kö-
zölni fogjuk.
Méscesgyűjtás:
Sárvári gettó, július 7.,
szombat este.
Szombathelyi gettó júl. 8.,
szombat este.
A vezetőség (*)

Tivonban
Salamonnál
kóser penzió
Kálánót-u. 29.
Telefon: 931150

További egy évre ítél-
ték a lelketlen szélhámost.
A törvényszék kétféle szél-
hámoság miatt egyévi
elzárásra ítélte Neta Gacht-
mann 45 éves tel-avivi la-
kost. Gachtmann, aki jelen-
leg kétevi büntetését tölti
ki börtönben, az újabb egy
évet folytatólagosan fogja
lelteni. Az egyik vád szerint
ezer fontot csalt ki egy asz-
zonytól azzal a mesével,
hogy lakást vásárol neki.
Másik áldozata egy tel-avivi
családapa volt, akivel sza-
kácsképző tanfolyamon ta-
multak. Ettől a férfitől 10
fontot kért kölcsön, mire az
illető átadta neki a munka-
ügyi minisztériumtól csalá-
di támogatásként kapott,
109 fontról szóló csekket.
Gachtmann beváltotta a
csekket és az egész pénzt
megtartotta.
* Chug Jocij Hungária,
Jeruzsálem. Július 3-ikán,
szerdán este 7.30-kor mo-
donunkban, Agrippas-u. 8,
a Chug speciális céljaira
rendezendő műsoros tea-est
keretében Gács Teri írónt
tart előadást. Résztvételi
díj IL 1.80. Mindenkit szí-
vesen látnak a háziasszo-
nyok: Rosenberg Soáná,
Kohn Annus és Katz Rá-
chel.

Uj olék — Bármit behozhat-
nak külföldről
vámmentesen
gyári árakon alul.
WESTINGHOUSE FRIZSIDER
5 évi garanciával
WALLERSTEIN
Iroda által. • Telefon: 63916
Tel-Aviv, Allenby 90, 11. em.
6-os átló. — (9-1 és 4-7.)

Hazakerültek a kése-
delmeskedő éjszakai halá-
szok. Nagy izgalom uralko-
dott tegnap a jaffai kikötő
ben, miután reggel nem
tért vissza a szokásos órák
ban 12 halász, akik csóna-
kjaikon előző este ki-
veztek a nyílt tengerre.
Amikor a kikötőben meg-
jelentek a halászok aggódo
családtagjai, az igazgató-
ság nyomban motoros men-
tőcsónákat küldött az el-
tűntnek hitt halászok fel-
kutatóására. A motorosok
legénysége már útközben
találkoztak a hazatérőben
lévő csónakokkal és a ha-
lászok elmondották, azért
késtek, mert szokatlanul
nagy zsákmányra tettek
szert.

Vasárnap tiltakozógyűléseket tartanak
az állami hivatalokban
A tisztviselők egyrésze ragaszkodik a lerövidített
nyári munkaidőhöz

Tel-Aviv. (Az Új Kelet
tudósítójától). — Az állami
alkalmazottak egy része va-
sárnap délután 2 órákor til-
takozógyűlést tart, amelyen
határozatot készülnék elfo-
gadni arra, hogy július el-
sejétől, vagyis hétfőtől nyá-
ri időszámítás szerint fog-
nak dolgozni.
Mint emlékeztet, az al-
kalmazottak akcióbizottsá-
ga erre vonatkozólag már
határozatot hozott, de a

Uj olék vámmentesen
rendelhetnek általunk világmárkás —
**General Electric, Westinghouse, Grundig, Telefun-
ken, Philips, Kenwood, Rosenthal, stb.** — külön-
féle háztartási felszerelést **GYÁRI ÁRON ALUL**
Részletes felvilágosítás — vétel kötelezettség nélkül
— naponta 8—4 óráig.

EF-EF IMPORT-EXPORT S. FARKAS
Tel-Aviv, Petach-Tikva-út 9. I.
Tel. 66272 (Tácháná Merkázitnál).

Uj olék! Mielőtt beszerzik vámmentes
árúkat, frizsider — mosógép
— gáz — mixer — rádió — zeneszekrény, stb. látó-
gassanak meg, minden vételi kötelezettség nélkül.
Engedményt adok a gyári árakból.
„EXPRESS” Haifa — Michaél (Tábor)-u. 40. D. e.
9-1, d. u. 4-7-ig. Tel. 55301

Gázfelszerelést expo-
tál Nigériába az Amisra-
gaz-cég. Az Amisragáz teg-
nap a „Sikmá” hajóval 20
ezer dollár értékű gázkészü-
léket és felszerelést expo-
tált Nigériába. A Temall
gyárban készült gáztartá-
lyok és rezsolkatrézerek,
valamint más felszerelé-
már hatodik nigériai ex-
portküldeménye az Amisra-
gáz cégnek. A vállalat által
az elmúlt 20 hónapban több
afrikai országba lebonyo-
lított export ezzel a kül-
deménnyel elérte a 200 ezer
dollárt.

* Achva, T. A. Brenner
21. — hétfőn este 8 órákor
„Legenda a vonaton”, ma-
gyar film.

Frizsider, léghűtő
készülék
eszpresszó-gép
JAVITÁS - BEZTOSITÁS
VÉTEL - ELADÁS
legolesobbban
Autó-air-condition
javítás.
Általános villany-szerelés.
Hívásra házhoz megyünk
„TECHNO KOR”
Tel-Aviv, Dizengoff 22.
Ártatlan
Telefon: 43400.
Magyarul beszélünk.

Szajbaléggéssel men-
tették meg a tengerbe zu-
hant matróz életét. Szajba-
léggézzel mentették meg
az életét Náftáli Chává-
let 22 éves matrónak, aki
a tel-avivi kikötőben egy
hajóról a tengerbe zuhant.
Ezméletlen állapotban hű-
tött ki a vízből és a Mepén
Dávid Adom állomáson ka-
pott szájbaleggészés útján
elsősegélyt. A gyors első-
segélynyújtásnak köszön-
hető, hogy már túl van az
életvesztélen. A tervezést
— Jehilov kórházban Apol-
ják.

Dr. Földi Máté
címre:
Tel-Avivban:
Máze u. 39. (Lilit kávé-
ház al szemből) telefon
65262. Lakás: Rámát-
Chénben, telefon 34514.

Átszökött a jordán
határon és katonai titkokat
árult el. A jeruzsálemi bi-
róság 15 napos vizsgálati
fogságba helyezte Samél
Jáist, akit azzal vádolnak,
hogy átszökött a jordániai
határon és az állam biz-
tonságát veszélyeztető tit-
kokat közölt az arab légio-
tisztjeivel.

del
saj
ho
me
rég
im
pé
ket
am
szó
im
dó
Já
lál
üg
jel
„U
éve
me
a
te
szó
ösz
dip
Va
fol
ka
zöl
ler
XX
tel
ni
lőr
Ez
let
dos
lea
tel
vol
bá
dós
me
tör
ső
kel
ber
tol
ka
ga
a
rol
me
bes
ba
tör
set
tal
ra,
jó
I
ciz
ala
a
mé
erő
am
vol
szé
egy
áre
ért
dic
rál
zsi
hog
tar
vál
kit
ért
el,
bel
I
ker
kor
riu
akí
rór
dó
sár
egy
ten
szé
lail
res
sze
I
csa
his
zsid
pa
tot
ba
me
kez
és
kró
tás

Imádkozzunk a zsidókért

Néhány évvel ezelőtt érdekes hír járta be a világsajtót: Rómából jelentették, hogy XXIII. János pápa megváltoztatta az egyik ősrégi katolikus imát. Ezt az imát, ha jól tudom, nagypéntek napján mondták a keresztrefeszítés emlékére, amelynek eredeti bevezető szövege így hangzott: „Ime, imádkozzunk az áruló zsidókért.”

Ezt a durva jelzőt XXIII. János pápa illetlennek találta és teljesen törölte, úgyhogy ezentúl minden jelző nélkül így hangzott: „Imádkozzunk a zsidókért.” Ha tekintetbe vesszük az évezredek gyűlöletét, amellyel a katolikus egyház a zsidósággal szemben viselkedett, ha figyelembe vesszük továbbá, hogy Izrael, őszinte sajnálatára, nincs diplomáciai viszonyban a Vatikánnal és így nincs befolyásunk a vatikáni politikára, meglepéssel üdvözöltük ezt a bár jelentéktelennek látszó eseményt. XXIII. János pápa engesztelő jóbát látszott nyújtani a világ zsidósága, de különösen Izrael állama felé. Ez a kéz azon volt, hogy letörölje azokat az évszázados foltokat, amelyek a leányváltás az anyján ejtett.

Nem XXIII. János pápa volt az első, aki kegyesen bánt a zsidókkal, aki a zsidóságot a baj idején védelmébe vette. A különbség mégis óriási. Most spontán történt a dolog, minden külső beavatkozás nélkül. Nem kellett „stádánokat” közbenjárókat, szivettépő episztolákat, gazdag ajándékokat küldeni, most a szívugallta, a megértés szelleme, a szeretet diktálta.

Nem akarunk kegyeletrontók lenni, nem akarunk most a kegyetlen papokról beszélni, akik a középkorban ránk uszították a vad löveget, nem szándékozunk sebeket tépni, felejtünk, takarjunk fátylat a múlt, beszéljünk hát csak a jó papokról.

I. Gregor pápát, a katolicizmus uralmának a megalapítóját, ha nem is lehet a jó papák közé sorolni, mégis ellenezte a zsidók erőszakos megkeresztelését, ami akkoriban napirenden volt, meglegedett a rábeszéléssel, a csábítgatással, egy kis csalétkkel, adó és árenda elengedéssel. Ez azért nem zárta ki, hogy megérett a Recared spanyol királyt, aki megnyirbálta a zsidók jogait, megtiltotta, hogy keresztény szolgálókat tartanak, hogy közhivatali állaljanak. Gregor Dávid királyhoz hasonlóan ezért, de viszont ne felejtjük el, hogy akkoriban körülbelül 600-at irtak.

De tudunk példákat jó keresztény-zsidó viszonyról korábbi is. Amidőn Hilarius püspök meghalt (465) aki gyakran szembeszállt a római püspökökkel, ha a zsidók jogainak megcsorbításáról volt szó, a zsidók együtt gyászoltak a keresztény hívőkkel, sirtak, jajveszkeltek és héber gyászdaik egybevegyültek a keresztény szolozsmákkal a szereteti főpap sirja fölött.

III. Sándor pápáról is csak jót jegyez fel a zsidó történet. A kincstárnoka is zsidó volt. Amidőn ez a pápa egy ellenpáppal folytatott hosszú harc után Rómába érkezett, a zsidók is megjelentek fogadtatásán, kezükben törtekeresekkel és zászlókkal. Az akkori krónikások a pápai beiktatásról szóló beszámolójuk-

Jó papák I.

Írta: Löwenkopf Kálmán

ban a zsidók tisztelgéséről sem feledkeznek meg és arról a tisztelgésről, amellyel az új papának adóztak. „A zsidók nagy megbecsülésben részesültek és nem fizettek adót senkinek a világon”, jegyezték fel.

Sándor pápa szeretete a zsidók iránt — írja Graetz — a lateráni zsinat (1179) határozataiból is kitűnik. Hogy milyen megszorításos-

XXIII. JÁNOS

kat akartak ott a zsidógyűlölet papok hozni, nem maradt ránk, valami azonban mégis, szegény zsidók, akik a tárgyalásokról valamiképpen tudomást szereztek, három álló napig böjtöltek, hogy a kemény végzetet a fejük fölül elhárítsák. Ez sikerült is, a sikerben azonban Sándor pápának is nagy része lehetett. A régi megszorítások érvénybermaradtak ugyan, mindazonáltal kihangsúlyozták, hogy nem szabad a zsidókat a megkeresztelésre kényszeríteni, csak a törvény keretein belül lehet ellenük eljárni, nem szabad tőlük rabolni, nem szabad őket nyugalmukban, munkájukban és imájukban zavarni.

IV. Ince pápa szintén védelmébe vette a zsidókat. Egy vérvad alkalmával kijelentette, hogy a zsidók ártatlanok a nekik tulajdonított gyerekek meggyilkolásában a husvét pászka céljaira. Ugyanakkor azonban, amidőn tudomást szerzett róla, hogy a zsidók a tilalom ellenére is foglalkoznak a Talmud tanulmányozásával, sietett ezt a francia király tudomására hozni és a lelke kötni, hogy a legnagyobb eréllyel kutasssa fel a Talmud példányokat. Franciaországban ezután gyakran fellebogott a máglya, amelynek lángját a Talmud szította.

III. Honorius idején a zsidóságot újabb baj fenyegette, a sárga folt viselése. A zsidók nem egykönnyen egyeztek bele ebbe a megáláztatásba. Minden követ megmozgattak a pápánál, hogy jobb belátásra bírják. III. Honorius, aki engedékenyebb volt elődeinél a zsidókkal szemben hajlott a jó szóra és ha nem is vonta teljesen vissza a rendeletet, annyi engedményt mégis tett, hogy köriratbar fordult a püspökökhöz és a pápai követekhez, itt-ott néztek el, ha a zsidók megszegik a sárgafolt viselésére vonatkozó törvényt.

X. Gregor pápa a zsidók kérelmére rendeletet adott ki, hogy nem szabad a zsidókat a keresztény vallás felvételére kényszeríteni és

tilos nekik testi vagy vagyoni kárt okozni.

Minden korszaknak megvolt a maga baja, gondja, csapása. Most Bajorországra, Csehországra és Ausztriára került a sor. A városok vezetői meg akarván szabadulni a zsidóktól vett kölcsönöktől és elrabolni a zsidó vagyonokat, új vádat kavcsoltak a zsidók ellen, megszentelték a zsidókat a szent ostyát. Adott jelre megkondultak a harangok és a felbért lakosság rávetette magát a védtelen zsidókra. Ötök gyilkolták és tűzbe vetették őket, a vagyonukat meg szétosztották egymás között. A csoda emlékére, amelyet a szent ostya ekkor művelt, templomot emeltek. Az árt, amellyel a zsidók az ostyát „keresztülzúrták”, ott öröki mai napig is üvegbura alatt. XII. Benedek pápa a passau püspökre ráparancsolt, hogy indítsanak vizsgálatot ebben az ügyben és ha a zsidók ártatlansága kiderül, ahogy azt ő maga is véli, büntesse meg az egyházi törvény minden szigorával az ilyen alávaló hazugságok terjesztőit, akik annyi zsidó megölését és vagyonuk elrablását okozták. A büntetés azonban mitsem használt, nem volt képes féktartani a szenvedélyeket, a pápa jóakaratu segítségével hiábavalónak bizonyult.

Egy-egy pápa nemcsak zsidó életet mentett, nemcsak a tűzmáglyára ítélt Talmudnak kegyelmezett meg, hanem a héber könyv értékét is felismerte és latinra is lefordíttatta. Ilyen például r. Lévi ben Gerson (Ráhbág) „Milchámot Hásém” című könyvének egy kis pikantériája is van. Eppen ezt a könyvet a zsidók nem kedvelték különösebben, tudásosan szabadszellemeük találták. El is nevezték szellemen „Isten ellen való harcnak”.

Ha a zsidók ellen hangoztatott vádak elkoptak, a gyűlölet leleményessége újakat produkált: a zsidók megmérgezik a kutakat, folyókat, tavakat és a halál újabb rendet vágott a zsidók soraiiban Európa-szerte.

VI. Kelemen pápa megrendülve látta a furia kiszabadosát, érezte az üldözötté ártatlan szenvedését és küldözgette felvilágosító leveleit a papságnak.

Az Avignonban székelő pápák is megengedték az üldözött zsidóknak, hogy kis birodalmukban telepedjenek. Graetz megjegyzi, hogy a zsidók elkortaját már annyira össze voltak törve, el voltak gyengülve, hogy az egyházatyáknak nem volt mit tartaniuk tőlük és így nyugodtan viselkedhettek velük, ha csak látszatra is, türelmemel.

V. Martont sem lehet a rossz papák közé sorolni. Egy ízben ugyan, amidőn a zsidók égő gyertyákkal és a Tórával a kezükben tisztelgtek nála, durván rájuk forrmedt: „A Tan van a kezetekben, de nem értitek. A régi elavult, új tanok jöttek a világra.” Ennek ellenére jó szívvél viseltetett irántuk. Jóváhagyta a német zsidóság régi jogait, amely szerint tilos az életükre törni, vagyonukat elrabolni és nem szabad őket erőszakosan megkeresztelni. Ez felbátoríthatta a zsidókat, jöttek a küldöttségek mindenfelől panaszalkal, keserveikkel és kérték a védelmét. A pápa erre encik-

LÁSZLÓ HÁMORI

(alias dr. Salamon Dezső) svéd író és publicista — az izraeli ügyek specialistája Skandináviában

Írta: Székely István

HÁMORI: pesti zsidó az északi fényben

érzékkel és hihetetlen leleményességgel rendelkezik. Végigjárta az élet legkeményebb iskoláját és jelenen érettségizett.

Végigcsinálta Ukrajnát, a pesti nyilas-terroret és 1948 júniusában az AVH körözte, amikor a 12-ik órában, egy nappal azelőtt, hogy a kommunisták hozzáálltak az osztrák határ hermetikus elzárásához, feleségével és két kislányával kiszökött Magyarországról.

Egy „scoop” a Népszavában

Mindössze 24 éves, amikor 1935-ben leteszi a jogi doktorátust és ügyvédséget kezd — Kispesten. Csatlakozik a szociáldemokrata párthoz és néhány „világmegváltó” cikke megjelenik a Népszavában. Egy nap tiszta véletlenül megtudja, hogy Brazília rendkívül kedvező feltételek mellett, „dömping” áron ajánlotta fel a kávéját Magyarországnak, de a magyar kormány elutasítja az ajánlatot és kétszeresen drágább áron inkább Németországtól szerzi be ká-

vészükségletét. A sztorit nem akarják elhinni a Népszava szerkesztőségében, de lekontrollálják és igaznak bizonyul. Az ügy — 1937-ben — közbotrányt kelt, a parlamenti interpellációk sorozatát vonja maga után. Mónus Illés, a Népszava legendás emlékü főszerkesztője pedig véglegesíti Salamon Dezsőt (pardon — Hámorit), aki búcsút mond ügyvédi karrierjének és szenzációs leleplező cikkeinek sorozatával a szerkesztőség élgárdájába küldi fel magát.

„Felszabadítja” a Felvidéket

A világháború kitörésekor Horthyék behívják a Felvidék felszabadítására, majd, 1940-ben, amikor elkezdik a leszerelés pillanatát, a rezsim megalakítja az első zsidó muszos táborát és zsidó bajtársával együtt internálja — Ikladon. Innen, néhány hónappal később magánautóján távozik, de nem sokáig élvezi szabadságát.

1942-ben ismét behívják

Már ismeri a dörgést

De a gyorsan kapcsolódó muszos, aki Ukrajnában alaposan kitanulmányozta az életbenmaradás tudományát, már ismeri a dörgést. A szocdem párt segítségével megszerzi egy fiatalon elhunyt öskeresztény elvtárs — Hámori László — „köser” iratait. Egy műszaki hadiüzemben szerzett állást, feleségével és kislányával, a távoli Zuglóba

munkaszolgálatra. Ukrajnai kálváriája külön dolgozat tárgyát kellene, hogy képezze. Egy szerencsés véletlen folytán, tagja annak a talán egyetlen munkásszáznak, amelyet 1944 tavaszán visszavezényelnek Magyarországra és leszerelnek. Cívibe — két év után — először — március 18-án öltözik, s másnap a hitlerista hadsereg bevonul Budapestre.

Igen kellemetlen sorozás — tekintettel a némi testi hibára —, de ezt is megszusza. „Tauglich”-nak minősítik, mint „en bloc” minilányával, a távoli Zuglóba

likát bocsátott ki a következő bevezetéssel: „Figyelembe véve, hogy a zsidók Isten képmására teremtetek és nekik is joguk van az élethez, ennél fogva elődeink nyomán elhatároztuk, hogy nem szabad háborgatni őket templomaikban, tilos törvényeik, parancsolataik, szokásaik megsértése, ne kereszteltessenek meg erőszakkal, ne kényszerítsék őket a szent misékhez

a keresztény ünnepeken, ne zaklassák újabban a sárgafolt viselésével és ne akadályozzák meg őket abban, hogy keresztényekkel kereskedjenek.” — Hogy mi volt az oka a pápa megváltozásának? Mondja meg más, nem mi: „Itt, a pápai udvarban, megszűnik minden baráti érzélem, csak a pénz beszél” — írja a német lovagrend követe. (Befejező rész következik)

családtól (a szomszédok szemelattára) a zuglói lakásban, ahová még az északa folyamán visszazökkik. A végnapok szőnyegbombázását a bunkerben veszeli át és keblére öleli az első felszabadító, golyószórós, szovjet katonát, aki nek lelkesen elujságolta, hogy ő zsidó.

— Jevrej?
— Da, da.
— Prüj, morgott az orosz és szembeköpte.
Ez volt Hámori László felszabadulásának első emlénye.

A fordulat éve

Élményekben a továbbiak során sem volt hiány. Összeszedik a Népszava megmaradt gárdáját és óriási viszontagságok közepette — villany gépek és ügyesülvén papir nélkül — egy primitív sokszorosító géppel kihozzák a lapot. 1945-től 1948-ig Hámori a Népszava politikai vezércikkírója és sztárja, de egyben a kommunisták közellensége, kinek jó zsidó agya, mindig egy lépéssel előre kalkulálja ki a kommunisták következő húzását. (Ez annál könnyebb, mert hiszen a kommunista vezérkar is főleg zsidó agytekercsekre működik). De a fordulat évében, 1948 februárjában a szocdem pártba és a Népszavába beépített kommunista elemek már fokozatosan kezükbe kaparintják a hatalmat. Az „osztályellenes” Hámorit kizárják a pártból, elveszik útleveleit, kikapcsolják telefonját. Hámori megérti, hogy nincs más „bréva”, mint a gyors menekülés.

Utlevélet? —

Kötelek neki!

A svéd követ személyes barátja, de nem adhat vizumot neki, ha nincs utlevéle. Egy különleges beutazási engedélyt azonban igéretbe helyez — feltéve, ha sikerül kijutnia Bécsbe. Hámori egyik barátja a belügyminisztérium utlevélosztályán dolgozik, s ez kísérletet tesz, hogy rávezesse nevét az utlevélet kérvényező listájára. A listát azonban a belügyminiszter — egy bizonyos Rajk László — személyesen ellenőrzi, s mikor rábukkan Hámori nevére, felszisszen: — Ennek utlevélet? Kötelek neki!

1948 júniusában Hámori, feleségével, 2 kislányával és hűséges szocdem barátai segítségével átszökött az osztrák határon. A svéd „laissez-passer” valóban várja Bécsben, de előbb Svájcba vetődik. A svájciak nem rokonszenveznek a pénztelen emigránsokkal. Attól a perctől kezdve, hogy megjelenik egy cikke a Neuer Züricher Zeitungban, a hatóságok zaklatni kezdik.

Ahol nincs Szochnut

Hámoriék 1949 nyarán nem fogadják diadalkapu-Svédországban. Stockholm-ban nincs Szochnut, sikun, ulpán, még máábará sem. És a svédeknek nincs kimondott szüksége okos pesti ügyvédmemberre, se intellektuel ujságíróra, főleg olyanra, aki egy mukkot sem ért a nyelvükön. (Folytatás a 13-ik oldalán)

7.

— Félkegyelműt akarsz játszani? — kérdezte Dill.

— Azt, hogy kell?

— Scout, te leszel Radleyné asszonya — rendelkezett Jem.

— Majd bejelentem, ha lesz hozzá kedvem, egyelőre...

— Egyelőre...? Még mindig félsz?

— Éjjel, ha alszunk, kijöhet és... — kezdtem.

— Scout — sziszegett Jem — honnan tudhatná ő azt, hogy mi mit csinálunk? És azonkívül, azt hiszem, nincs is már itt. Jó pár éve, hogy meghalt, kitörték és feltették a kéménybe.

— Tudod mit? — vetette közbe Dill —, mi ketten azért játszhatunk és Scout, ha fél, nézze messziről.

Ami engem illet, majdnem biztos voltam benne, hogy Félkegyelmű ott van még a házban, de bizonyítani nem tudtam, tehát úgy gondoltam, jobb, ha hallgatok, még azt se bánom, ha megvádolnak, hogy hiszek a „Forró Gőz” tüneményében, ami pedig nappal igazán nem izgatótt.

Jem kiosztotta a szerepeket. Én voltam Radleyné asszonya, s mindössze annyit kellett tennem, hogy kijövök és lesöpöröm a verandát. Dill az öreg Radley szerepét kapta, fel és alá kellett járkálnia a gyalogjárón és köhögni, amikor Jem megszólította. Jem természetesen Félkegyelműt személyesítette meg, a bejárathoz lépett és időnként nagyokat üvöltött.

S miközben telt-múlt a nyár, a játék egyre jobban formálódott. A cselekményt egyre csiszoltuk, tökéletesítettük, újabb párbeszédeket tettünk hozzá, szüntelen változtatásokkal tökéletesítettük a művet, amelyet nap-mint-nap eljátszottunk magunknak saját gyönyörűségünkre.

Dill ördögösen ügyes fickó volt, bármilyen szerepet rá lehetett osztani. Magas volt, ha úgy kívánta a játék, még magas is tudott lenni, nem ismert lehetetlen. Én vonakodva játszottam a különféle női szerepeket, melyek a darabban előfordultak, de nem találtam olyan mulatságosnak, mint a Tarzan-változatot. És ezen a nyáron kényszeredetten és aggodalmaskodva játszottam, bármennyire biztatott is Jem azzal, hogy Félkegyelmű már meghalt és semmi bajom nem eshet, hiszen napközben velünk van Kalpurnia, este meg Atticus.

Jem született hős volt.

Mélabús kis drámát játszottunk mende-mondák-ból, szomszédasszony-pletykákból összetoldott-foldott kis mesét: Radleyné asszony csodaszép nő volt, míg férjhez nem ment Radley úrhoz és minden vagyonra el nem úszott. Ezenkívül elvesztette fogait, gyönyörű dús haját és jobbkeze mutatóujját. (Dill elgondolása szerint, fia, Félkegyelmű, harapta le egy éjszaka, amikor nem talált magának mókust és macskát vacsorára.) Az anya a nappali szobában ült és szakadatlanul zokogott, mialatt Félkegyelmű szép lassan szétforgácsolta a ház minden bútortát.

Amikor a darabban Boo nagy jelenetére került sor, Jem belopózott a házba, a varrógépfőkből elcsent egy ollót (Kalpurnia nem vette észre), aztán beült és újságpapírokat kezdett vagdalni. Dill ilyenkor elcsúszott mellette, köhintett egyet-egyet és Jem úgy tett, mintha csipőjébe vágta volna az ollót. Mindezen onnan, ahol álltam, vérfagyasztóan valóságosnak látszott.

S amikor Mr. Radley Nátán mindennapos sétái során elhaladt mellettünk az utcán, csendben megálltunk, moccanni sem mertünk, mígcsak el nem tűnt a szemünk elől. Arra gondoltunk, vajon mit szólna, mit tenne, ha csak sejtene is játékaikat? És abbahagytuk a játékot akkor is, ha valamelyik szomszéd tűnt fel a láthatáron, de egyszer észrevettem, hogy az utca túlsó oldaláról Maudie Atkinson figyel bennünket bámsz szemmel, kezében a kertí bokornyosó olló megállt a levegőben.

Egy szép napon oly buzgón játszottuk a húszötödik fejezetet, hogy észre sem vettük Atticust, aki a járdaszélen állva összehajtogatott képesűjságot esapkodott a térdéhez. Déli tizenkét óra volt pontosan.

— Mit játsztok? — kérdezte apánk.

— Semmit — felelte Jem.

Jem kiterő válasza azt jelentette, hogy a játék titok, tehát csendben maradtam.

— Mire kell nektek olló? Miért vagdaljátok szét az újságpapírt? Ha máis újság, majd adok én nektek!

— Semmit...

— Mi az, hogy semmit? — kérdezte Atticus.

— Semmi, apa.

— Add csak ide az ollót, az nem játék. Nincs ennek véletlenül valami köze Radleyékhoz?

— Nem apa — felelt Jem és elpirult.

— Remélem is — jegyezte meg apánk szárazon és bement a házba.

— Je-e-e-m...

— Fogd be a szád, Scout... Elment az eszed, a nappaliba minden szót behallani.

Az udvar sarkán, biztonságban, Dill sűgva kérdezte Jemtől, vajon folytathatjuk-e a játékot?

— Nem tudom... Atticus nem tiltotta le.

— Jem — mondtam halkán — én azt hiszem, Atticus tudja.

— Nem tudja. Ha tudná, megmondta volna.

Én nem voltam benne olyan biztos, de Jem szerint a lányok állandóan képzelődnek, azért is utálja őket mindenki és ha most én is elkezdem, akkor mehetek játszani oda, ahova akarok és amit tetszik.

— Jól van — szoltam —, hát akkor csak folytasd és majd meglátod... — Mert, hogy Atticus váratlanul megjelent, csak megerősítette elhatározásomat, hogy ezt a játékot abbahagyjam. Az elhatározás akkor fogamzott meg bennem, mikor a gumiabronccsal behajtottam a Radley-udvarba. Mert a háborzongató, émelegést felidéző remegésen és kiáltozáson túl, még egy másik hangot is hallottam, olyan halkán, hogy az utcáról nem lehetett kivenni. Odabent, a Radley-házban valaki nevetett.

5.

Nyűgös akadémikusodásom sokkal hatásosabb volt, semmint gondoltam volna és megnyugvásomra a játékot egy időre abbahagytuk. Jem még mindig azt állította ugyan, hogy Atticus nem tiltotta le, ennél fogva játszhatunk tovább. Ha netán mégis be kellene szüntetnünk, majd találunk valami más megoldást, egyszerűen megváltoztatjuk a szereplők nevét és akkor aztán igazán senki sem szólhat egy szót sem.

Dill élénken helyeselte Jem elgondolásait. Dill egyébként kezdett nagyon furcsán viselkedni, mindenben Jennek adott igazat. Még a nyár elején megkért, hogy legyek a felesége, de aztán rögtön meg is feledkezett róla. Kiválasztott, megjelölt, mint jogos tulajdonát, azt mondta, én vagyok az egyetlen lány, akit valaha is szeretni fog, aztán nem törődött velem többet. Emiatt kétszer jól el is vertem, de az sem használt, még jobban összemeglekedett Jemmel. Egész napokat töltöttem együtt a kertü üvegházban, terveket szőttem és engem csak akkor hívtak, amikor harmadikra volt szükségük. De én sokkal vakmerőbb tervek rejtettem előlük egy darabig és esténként sértődötten vonultam át Maudie Atkinson kisasszonyhoz az erkélyre.

Miss Maudie kertjébe mindkettőnknek szabad bejárása volt, amit rendkívül élveztünk. Eppen csak a virágait kellett kimélnünk, más kikötést nem is szabott ránk. És míg Jem és Dill ki nem zártak a terveikből, Maudie kisasszony csupán egy jóindulatú közömbös hölgy volt számomra a szomszédból. Hallgatolagos megállapodásunk szerint, bármikor mehetünk és játszhatunk a kertjében, megehetünk a fákról lehullott gyümölcsöt, ha nem ugráltunk fel a lugasára. Nagylelkű fejtételek voltak ezek és szó nélkül elfogadtuk, de csak nagyritkán társalogtunk vele, annyira ügyeltünk kapcsolatunk egészséges egyensúlyára. Jem és Dill viselkedése azonban most egyenesen Maudie kisasszony felé hajtott.

Maudie gyűlölte a saját házat, minden perc, amit odabent, zárt ajtók mögött töltött, eltékozolt idő volt a szemében. Maudie özvegyasszony volt, afféle kaméleon-szerű jelenség, aki ócska szalmakalapban, férfi-overallban tett-vett naphosszat a kertjében, de délután öt órakor minden munkát abbahagyott, megfürdött és imponáló szépségében lépett ki az utcai erkélyre.

Szeretett mindent, ami Isten áldott földjében megtermett, még a vadul burjánzó gyomokat is, egyetlen egy fajta kivételével, s az egy bizonyos fűszál volt, ami ellen elszántan küzdött. Azt állította, hogy ez a növény olyan erős, valamennyiünket megöl, ha nem állunk félre az útjából.

— Miért nem lehet egyszerűen kihúzni a gyökerét a földből? — kérdeztem, miután végignézttem egy hosszadalmas eljárást egy nem egészen nyolc centiméter magas fűszál ellen.

— Kihúzni... gyermekem, kihúzni egyszerűen a földből? — Felelt egy hajlékon, gyenge hajtást és szétmorzsolta a hüvelykujjával. — Hohó... hiszen egyetlen ilyen fűszál tavasz évadján képes kiirtani egy egész kertet. Nézz ide, ha jön az ős, a növény kiszárad és a szél széthordja a magját egész Maycomb megyében... — Maudie arkifejezése olyan volt, mintha az Ótestamentum pestisveszedelméről emlékezett volna meg.

Mindig határozottan beszélt, mindenkit keresztneven szólított és amikor mosolygott, kicsillant szájából a két szemfogára erősített aranykorona. Mitután kellőképpen megcsodáltam és kifejezést adtam ama nézetemnek, miszerint remélem, hogy egy szép napon nekem is lesz ilyesmi a számban, kedvesen így szólt: — Idenézz! — Ezzel nyelve egyetlen mozdulattal az egész hidat kitolta a szájából, ami a szívéllyességnek olyan megnyilatkozása volt, mely örök időkre megszilárdította barátságunkat.

Maudie jóindulata kiterjedt Jem és Dill irányába

is. Valahányszor abbahagytuk a fogócskát, learattuk Maudie jóindulatának gyümölcsét és egyre több, mélyen rejtett kincsre bukkantunk a lelkében. S még hozzá ő készítette a környéken a legjobb süteményeket is.

Miután befogadtuk magunk közé és beavattuk bizalmunkba, valahányszor tésztát sütött — egy nagyot és három kisebbet, — az utca túloldaláról harsány hangon szólított bennünket: — Jem, Finch, Scout Finch, Charles Baker Harris, jöjjetek...! — És gyorsaságunkat mindig nagylelkűen honorálta.

Nyáridőben az alkonyi hosszú és békés hangulatú volt. Gyakran üldögéltem Maudievel csendben a háza előtti verandán, néztük az eget, melynek színe sárgából rózsaszínűbe olvadt, amint a nap egyre lejjebb csúszott az égen, a fecskerajok, melyek alacsony ívben ereszkedtek alá, majd felemelkedtek és eltűntek a szomszédos iskolaépület teteje mögött.

— Miss Maudie — mondtam neki egyik este — mit gondolsz, vajon Félkegyelmű Radley életben van még?

— De még mennyire — válaszolta —, egyébként pedig Arturnak hívják. Érzed a mimózáim illatát? Ma este olyan, mint az angyalok lehelete — folytatta, miközben lassan ringatta magát a hintaszékben.

— Igen, érzem... Honnan tudja?

— Mit, gyermekem?

— Hogy Artur él.

— Micsoda szörnyű kérdés, de maga a téma is szörnyű. Tudom, hogy él, Jean Louise, nem láttam, hogy elvitték a házból.

— Talán felkötötték a kéménybe, amikor meghalt.

— Honnan veszed ezeket a képtelenségeket?

— Jem mondta, ő azt hiszi...

— Pszt... Jem napról-napra jobban hasonlít Jack Finchhez, a nagybátyádnak.

Miss Maudie jól ismerte nagybátyámat, Jack Finchet is, Atticus fivérét, már gyermekkorra óta. Csaknem egyidősek voltak és együtt nőttek fel a Finch-birtokon. Maudie egy szomszédos földbirtokos, dr. Frank Butford lánya volt. Dr. Butford, foglalkozására nézve orvos, szenvedélyesen nevelt mindent, ami megtermett a földben, — és szegény ember maradt. Jack Finch, a nagybátyám, beérte annyi szenvedéllyel, amennyit az ablakokba kitett ládákból nevelt növényzet ápolása megkívánt és meggazdagodott. Jack bácsit minden karácsonykor láttuk viszont, amikor eljött hozzánk látogatónak. Minden karácsonykor átkiáltott az utcán Maudienak, hogy jöjjön és legyen a felesége. Maudie rendszerint azt kiáltotta vissza: „Egy kicsit hangosabban szólíts, Jack Finch, hogy a postahivatalban is meghallják... mert én még nem hallottalak.

Jem, meg én, úgy találtuk, hogy ez bizony elég fura módja a leánykérésnek, de hát Jack bácsi egészben meglehetősen fura alak volt. Azt állította, hogy bosszantani akarja Miss Maudiet, már negyven éve próbálkozik hiába, s ő az utolsó a földön, akihez Maudie hajlandó volna férjhezmenni, de az első, akit ingerelni lehet és legjobb védekezés Maudie számára a szellemes csipkelődés, amit mindnyájan tisztán megértettünk.

— Artur Radley egyszerűen odabent ül a házban és ennyi az egész — mondta Miss Maudie. — Te is odabent ülnél, ha nem kíváncznál kijönni.

— Jaj, Istenem, de én ki akarnék jönni... — Miért nem akar?

Maudie szeme összeszűkült. — Eppen olyan jól ismered a történetet, mint én.

— De még sohasem hallottam pontosan, nekem senki még el nem mondta, miért?

Maudie eligazította szájában a fogait.

— Azt tudod, úgy, hogy az öreg Radley jámbor baptista volt?

— Maga is az, igaz?

— Én nem vagyok olyan kemény dió, gyermekem. Én csak egyszerű baptista vagyok.

— Nem minden baptista egyformán jámbor?

— Dehogynem, csakhogy a nagyon jámborak azt vallják, hogy minden öröm — bűn. Tudod te azt, hogy olyan is van köztük, aki, ha szombatoként, mikor kijön az erdőből és elmegy a házam elé, bekiabál, hogy menjek a pokolba a virágaimmal együtt.

— A virágaival...?

— Persze. Elégetnék azokat is velem együtt. Mert úgy vélik, hogy túl sok időt töltök Isten előszobájában és nem elegendő odabenn a Biblia lapjait forgatva.

Isten tudja miért, de Jem, meg én mégis megbiztunk Miss Maudieban. Sohasem árulkodott ránk, nem próbált becsapni bennünket, nem játszott velünk macska-egér játékot és egyáltalán nem érdekelték őt a magánéletünk. A barátunk volt. Érthetetlen volt számunkra, hogy ilyen kedves, okos teremtetést, mégis miért zaklatnak ennyire?

(Folytatás következik)

A mérték után gyáriolt ember

Ha az ember éppenolyan nyersanyag volna, mint a petróleum, akkor Amerikában már régen megteremtették volna a tökéletesen standardizált, bizonyos funkciókra tökéletesen alkalmas embert. Csak hogy az ember mégis más, mint a petróleum. Nemcsak a „kémiaja” bonyolult, hanem a pszichológiája és szociológiája is.

Ennek ellenére, igen tehetséges emberek, pszichológusok, antropológusok, szociológusok, akik laboratóriumukból átmentek az üzletbe, — dolgoznak azon, hogy az „embert” úgy osszák szét elemekre és úgy rakják össze új szintézisbe, akár a vegyészek a kóla-ját.

Egy téren tökéletesen sikerült ez a munka: az eladás és vásárlás terén!

Azt már csak alanyi költők hiszik és egyre kevesebb van ebből a fajtából Amerikában, hogy az árú van az emberért és nem az ember az árúért.

Ha pedig az árúnak kell a neki szükséges vevőt megteremteni és nem a vevőnek kell a neki szükséges portékát létrehozni, akkor az embert éppúgy „fogyasztásra” azonnal alkalmassá kell tenni, akár egy előre elkészített dobozokba zárt táplálékot.

Ennek persze sokféle a módja. Némelyik úgy bonyolult, hogy magamfajta ember nem is tud mélyére látni. Vannak azonban egészen egyszerű eszközök is, amelyek éppen azért hatnak, mert olyan primitívek.

Például ez: Ments meg egy dollárt...!

★

Jó, jó, persze, hogy tudom: to save, annyit jelent: megtakarítani.

Am azt is jelenti ez az ige: menteni, megmenteni. „Save our souls” — vagy rövidebben: „SOS”, nem azt jelenti: „mentsétek meg lelkeinket!”

Mit tehetek, ha mindannyiszor, amikor újsághirdetéseken, boltok kirakataiban öklömmel betűkkel rám kiált a szöveg: save one dollar (esetleg nem is egy, hanem 25 dollárról, vagy csak 25 centről van szó a hirdetésben), úgy hat rám, mint egy SOS-kiáltás: „ments meg egy dollárt”. Persze, nem ezt akarja mondani a szöveg, csak annyit: „takaríts meg egy dollárt”. Vedd meg ma, mert egy dollárral olcsóbb, mint tegnap.

Allandóan leszállítják itt az árakat. Húsz-harminc, néha ötven százalékkal is. Igaz, nem nagyon stimmel ez az árleszállítási matematika. Hiszen, ha stimmelne, akkor ma, amikor tíz borotva pengét vettem, a patikus nem kellett volna már pénzt elfogadjon, még ő kellett volna egy dollárt hozzácsomagoljon a pengékhez.

Mindig akad egy nagy áruház, vagy apróbb üzlet ebben a városban, amely hirdeti, hogy likvidál, hogy kiárusít, vagy végeladás van.

Ilyen hirdetés valósággal hipnotizálja az amerikai embert. Rohan, hogy el ne késsen. Rohan dollárokat menteni, azaz, dollárokat megtakarítani.

Igy fogy el minden portéka, ami a gyárak futószalagjáról az üzletek polcaira özönlik.

Ezért van newyorki ismerősöknek, aki ugyan ügyvéd, de az egyszerűbb fajtából való, 90 nyakkendője, 250 pár zoknija, 33 nadrágja... Mert egyre szaladt dollárjai menteni. Ha olcsó, hogy valahol — akár egy szomszéd városkában is, — leszállították az árakat, nem restelt 50 mérföldet sem futni kocsijával,

Irta: Jambor Ferenc

★

hogy le ne késsen a nagy okkázioról.

Amit eladnak, az persze standard portéka. Akinek eladják, az is standard. Standardizált ember. Hogy a standardizált portékát el lehessen adni, „standardizálni” kell a vásárlókat is. Vagyis irányítani vágyaikat, izlésüket, megkívánásait, vásárló kedvüket.

Ebben a városban, ebben az országban az emberek tömegét csak úgy bizonyos gyári processzusnak vetik alá, akár a húst, a kávé, a kukoricát és mindenféle egyéb természetes produktumot, míg fogyasztásra azonnal alkalmas lesz.

Nincs az életnek, nincs a kenyérkeresetnek olyan ága, amire ne tudnák amerikai szakértők bedresszírni az embert.

A „New-York Times” június 2-iki számának 47-ik oldalán olvastam az alábbi kis hírdetést:

„Akarsz short story”-kat írni és sok pénzt keresni? Végezz el egy kurzust nálunk, amely megtanít történeteket kitalálni, ahhoz bájos bevezetést szereztünk, feszült, izgalmas lebonyolítást és megnyugtató, szentimentális, humoros csattanót kanyarítani a végére.”

A cím is adva van: 322 East 82.

Elmentem. Megmértem és könnyűnek találtam.

Nem vállalták kiképzésemet. Azt mondták, számomra már késő.

Különböző iszkeptikus voltam világeletemben. Négy éves lehettem, amikor az óvodában produkálta magát egy vándor bűvész. A gyerekek füléből, orrából, aranyérméket húzott ki és ejtett egy kis vödörbe.

— Nem hiszem — mondtam anyámnak, mikor hazáért, hiszen, ha így tud aranyat kihúzni valaki füléből, miért vesz két krajcár beléptdíjat? Miért nem ül otthon és szed ki aranyakat a füléből, míg csak a szoba tele nem lesz?

Gondoltam, miért nem ír ez a kurzusvezető saját maga drágán fizetett novellákat, ahelyett, hogy némi honoráriumért másokat tanítson meg rá? Ezt gondoltam, de csak annyit kérdeztem:

— Tehetség nem kell? Irónikus kezlegyintés.

— Mindent meg lehet tanulni — hangzott a válasz.

Azután az igazgató, — legnagyobb meglepetésemre — diszkrétan közölte velem, hogy az öt szerző, akiknek közösen írt darabja három éve fut az egyik Broadway-i színházban, az ő kurzusain nyert kiképzést.

Nem úgy írnak darabokat, ahogy egykor Európában írtak, hanem úgy, ahogy a kurzuson tanultak. Az első dolog egy színdarab „előállításában” nem a tragikus konfliktus eigondolása. Nyersanyagként ezek a „prefabrikált” szerzők regényeket, életrajzokat, novellákat, leveleket, anekdotákat használnak fel. Mind az öt szerző specializálódásra van kiképzve. — Az egyik megoldozza a cselekményt, a másik a dialógusokat írja, a harmadik gondoskodik a színészek hatásos színrelépéséről és elvonulásáról, a negyedik jó ötletekkel spekel meg a darabot, miképpen mazsolákkal szokták a tortát, az ötödik „kivasalja” a kéziratot. Kiegyenlíti az egyenetlenségeket, sima, fényes glazúrral vonja be az egészet.

— Mit akarsz? — kérdi tőlem régi barátom, Keller Márton, aki egykor politikáról írt Budapesten, most meg a legnagyobb new-

Yorki napilap egyik kozmetikai rovatának dolgozik. A szövegforgó lapnak ugyanis, ugyanazon számában különböző címek alatt több kozmetikai rovata is van.

— Mit akarsz? — kérdi újra — nem ilyen prefabrikált újságírók gyártják a világ legjobb zsurnalisztikai termékeit: a „Time”-t? Vagy a „Life”-ot? Vagy a „Fortune”-t? E lapoknál nem léteznek már egymástól megkülönböztethető egyéni újságírók. Az amerikaiak abból a felismerésből kiindulva, hogy az emberek különböző irányban tehetségesek, arra a következtetésre jutottak, hogy a tehetség alkotóelemeit éppen úgy el lehet egymástól választani, mint tojás fehérjét a sárgájától. És erre a legalkalmasabb részeket „gyári uton” fejlesztik. Ha a hangyák meg tudják csinálni, miért ne tudják az emberek? Egyik hangyanak a csápját fejlesztik ki, az a katonai bolyban, egyetlenegy anyakirálynőnek nevelnek és így tovább. Csak így történik ma bizonyos munkaközösségekben.

Ma már minden újságíró tudja Európában és nálunk Izraelben is, hogy a „Time”-nál például még a külföldről küldött tudósítás is addig megy keresztül az átírás és átcsoportosítás retortáin, örömlámpáin, míg az eredeti cikket csakugy nem lehet már felismerni, min: a nyersvasat a kész autónál.

— Figyelj ide — mondja Keller — én csak kozmetikai újságíró vagyok ma, de azért tudom, hogy csinálják a világlapokat. Mondjuk csaták vannak Afrikában, akkor az afrikai földrajzi és politikai szakértők, a katonai szakiró össze kell hordják a szükséges anyagot. Hozzácsapják azt is, amit a tábornokok egyéniségének tudói gyűjtöttek össze a szövegforgó hadvezérekől. A lokalkolorit és az aktuális megteremtésnek érdekében táviratoznak a helyszíni tudósítónak, hogy küldjön riportot. Ezt az egészet összegyűrik és a massa a „Writer”-hez, az „írásstudó”-hoz kerül. Aki nem tudja, sem Afrikát, sem a csatát, sem a generálisokat, de nem is ez a dolga, hanem a stilizálás.

★

Most várnom kellett egy darabig, míg Keller megtömté pipáját és rágyújtott. Mikor pipája már szelett, félig irigyen, félig lenézés-sel így beszélt:

— Apropos pipa. Amit a „Writer” elkészített, még egyszer felülvizsgálják. Amint Amerikában hívják ezt a folyamatot, amelyen újságírók csakugy keresztülmennek, akár autót, mielőtt elhagyja a szerelóműhelyt — lecsekkelik. Ha a „Writer” abban az igyekezetében, hogy a cikk érdekesebb és színesebb legyen, pipát dugott a szájába olyan néger generálisnak, aki nem dohányzik, kivágják a cikkből a pipát.

— Ilyen hiba különben is azt jelenti, hogy a futószalag nem működik hibátlanul. Hiszen az anyaggyűjtők feladata lett volna megadni ennél a személynél: alkoholista, nem dohányos, rövidlátó, monoklit hord,

Női és gyermekruhaszabászatot
(konfekció és mérték után) legújabb módszer szerint
TANITOK
Szabásminta készíttést vállalom
Beck Mirjam, Tel-Aviv, Rut-u. 6. (Kikár Díszengófnál)

egy soros zakót visel, stb... — Mindazok — mondja Keller — akik a különböző munkákat egy-egy cikknél elvégzik, mesterséges uton prefabrikált emberek.

★

Vagy akard talán — mondja Keller — hogy beszéljek saját szakmámról. A szavakat, „saját szakmám” bizonyos öngunnyal luzza alá az öreg újságíró. Öngunny pedig a legtöbb embernél menekülés, védekezés a romantikus, szentimentalizmus ellágyulással, az önmaga fölötti sajnálkozással szemben.

— A tipikus amerikai ember — mondja — csak úgy kezel az olvasnivaló árut, akár a rágógumit. Megveszi, olvassa, eldobja és azon nyomban elfelejti. Csaknem mindegy, hogy mit olvasott tegnap. Könyvet, cikket sztratoszféra utazásról, hollywoodi filmszínészről, landjairól, gyilkossági perőről, interjú Csang Kai-sek feleségével, avagy — mondjuk — az én rovatomat közmetikáról.

— Igen a kozmetika — mondja — a „charme” régen olyan pontosan meg nem határozható sajtóság volt, amivel vagy születtek, vagy ami nélkül született egy asszony. Ma gyárilag elő lehet állítani. Ez az én szakmámhoz tartozik, ezt én jól tudom. New Yorkban ma öt „bájképző” iskola van, levelezési kurzussal dolgoznak. Egy kurzus ára 21 dollár. Az öt iskola éven te körülbelül 13 millió dollárt forgalmaz. Hatszázezer tanítvány kapja a kurzus oktató leveleit. Megtanulják hogyan kell egy befagyott társaságban ilyen hirtelen felkiáltásokkal a jeget megtozni: milyen nett ez a büfé! Hogy ilenek a vázázók a virágok! Hallották már, hogy Liz Taylor...? Igen? De milyen szép lehet Olaszországban a naplemente...

— Ha milliók vették már át a kurzusokat — mondom — monoton lehet nagyon a szokásos new-yorki társaság... Ugyanazokkal a felkiáltásokkal...

— Monoton is nagyon. — De — mondja tovább öreg barátom — vannak magasabb kurzusok is, egyéni tanítások annak a veszélynek az elkerülésére, hogy a személyiség hatása standardizálva legyen. Ilyen kurzus persze nem 21, hanem néhányezer dollárba kerül. Olyan egy ilyen kurzus, hogy egyik oldalon bedobnak egy embert, a másik oldalon kijön egy politikai vezér, egy manager, egy filmszínész, aki megtanulta milyen szabás ruhát kell viselni, mikor kell hallgatagnak lennie, mikor beszédesnek, mi a kedvenc ételle, mi a vesszőparipája, hogy kell élni a feleséggel, hogy a kedvesével, milyen anekdotákat meséljen gyerekeiről.

★

Igy „gyártanak előre” Amerikában embereket megfélelő funkciókra.

Most már csak attól függ az egész, vajon Liszenkonak a Micsurin teóriával igazza van, vagy nincsen? Hogy tudniillik a szerzett tulajdonságok is öröklődnek.

Ha igazza van Liszenkonak, akkor nemzedékek múlva készen fognak születni Amerikában „prefabrikált emberek”. Egy új típus jön majd a világra.

Ha azonban nincs igazza, akkor minden nemzedékben meg kell újítani az embereket prefabrikációját, mintahogy a földből sem nő ki soha légmentesen lezárt pléhdoboz és benne prefabrikált zöldborsó, vagy zöldbab.

Öfszajdról jelentik

MINDEN UT SIDNEYBE VEZET

Irta: Reuven Sofét

Erősít a Hákoách. A csapat a bajnoki tabella hátsó részén fejezte be a szezon. Majdhogynem kiesett. Mi sem természetesebb, hogy sorait friss erőkkel tölti fel. Az elterjedt átgazolási-pletykák egész sor neves játékosról szólnak. Amácia Lefkovits, Gideon Tis, Mose Burszuk és Chájim Dánieli a Hápoel Tel Avivból, Mencesel és Hadnes a Makkabi Haifából, Jang a Hápoel Haifából, valamint három „öreg róka”, Antonio Bonazi, Goldstein és Benvenisti a Liga Alefból ajánlották fel szolgálataikat. Egyelőre.

Persze, nem a rámát-gáni Hákoáchról van szó. A sidneyi testvércsapat is sereghajtókkal cimborálva végezte a bajnoki évet, kis híján kiesett az ausztráliai professzionisták első ligájából és erősítésre szorult.

Helybéli Golman
(aki gyorstalpaló ulpánon ivritül tanud)

Benvenisti		Hadnes		Tis	
Goldstein	Lefkovits	Ráfi Lévi	Bonazi	Jang	
Burszuk	Mencesel				

Egész jó együttes. És a sidneyi csapat korifeusainak számítása is helyesnek látszik. „Minden új futballéletről átfogó előadásában jelentős részt szentelt az u. a. Sztelmách-ügynek. Náchum Sztelmách ez időben „böröndjein ülve” várta, hogy a Hákoách Sidney csapatához csatlakozzék.

Ebből azonban nem lett semmi. Illetve nemzeti-ügy lett belőle.

Mindenki beleavatkozott a dologba. A futballszövetség, a Hápoel központ és a Híszadnut, a Sport-Hitachdut, a Kneszet sportbizottsága. Az összes újságok költelenségüknek tartották a karrierje végefelé lévő játékos jerdájának megbélyegzését. Ekkor történt, hogy a felizgatott Sztelmách a Bloomfield stadionban majd nem megverte a Híszadnut napilapjának munkatársát, Reuven Dáni, az állami sporthatóság vezetője személyesen kereste fel petáchtikvai házában a Sidneybe készülő Sztelmách családot, aki végül meghátrált a nemzeti nyomás elől (népi akcióról nem irhatunk, hiszen a közönség, játékaival elégedetlenkedve, nem egyszer — Ausztráliába küldte őt...) és lemondott az utazásról.

A 22 éves Smulevitsot a Makkabi Haifa vezetőin kívül senki nem próbálta lebeszélni. Ez pedig „kevésnek” bizonyult és mire a sorok napvilágot látnak, az izraeli válogatott népszerű Jolly-Jockerja már az ötödik Földrészen kergeti a labdát. Smilot volt harcostársai közül egyébként senki sem kísérte a repülőterre, csak Amácia Lefkovits volt ott, — mint mondotta — véletlenül.

Voltak, akik nem hitték a véletlenben és kifürkészték a Hákoách Sidney erősítési terveit. Márpedig ha ezek a tervek sikerülnek, a Hákoáchról bajnok is lehet. De a mi futball válogatottunk elmelet kapátni.

★

Hogy mit ért a szövetség az „egyéb eszközökön”, arra nézve nem kaptunk bővebb felvilágosítást. A rossz nyelvek szerint a sidneyi reform hitközséghez akar-nak fordulni...

Az Uj Kelet olvasói közül számosan emlékeznek a tel-avivi újságíróházban megtartott futballszimpozionra, amelyet a „Dückstein Zol-

NYARI TANFOLYAMOK

tanuljon Berlitznél

IVRIT, ANGOL, FRANCIA, NÉMET nyelvet

Folytatódik a beiratkozás az intenzív kurzusokra alap- és középfokú iskolák diákjai számára. Különleges osztályok felnőtteknek.

TEL-AVIV, Nachlat Benjámin 2. Tel. 56347.
HAIFA, Hecháluc-utca. 27. sz. Telefon: 69265.

A bűn nem ismer vasfüggőnyt

A kommunista országok sajtója nem közöl úgynevezett rendőri híreket és így azt a képet kapja úgy a saját közönségük, mint a külföldi közvélemény, mint ha a szovjet érdekszférához tartozó államokban csupa erkölcsös és makulátlan jóviseletű ember élne. Ez persze nem igaz. Mert azért néha-néha keskeny rés támad a vasfüggőnyön és azon keresztül meg lehet látni, vagy legalább is meg sejtetni az igazságot, azt, hogy a kommunista országokban is esendő emberek élnek és nem angyalok, akik csak a szocializmust építik a maguk és a világ számára.

LEVELEK A KOMSZOMOLSKAJA PRAVDÁBAN

Külföldi körökben nagy feltűnést keltett annak idején, amikor az „olvasási korszak” tetőfokán a Szovjetunió kommunista fiatal-ságának a hivatalos lapja, a Komszomolszkaja Pravda megengedte magának több olvasója által írt levelek közzétételét, amelyek valamelyes fényt vetnek a szovjetifjúság körében megindult forrongásra. Az egyik levélíró többek között így fejezi ki ezt a belső lelki viaskodást: „Az írónk nagy lelkesedéssel írta a más bolygókra folyó életéről, vagy arról, hogy az ember meghódítja a világot, de nagyon ritkán beszélnek az emberiség haladásáról itt a

Amikor nemrég Chruscsev általános offenzívát indított el a fiatal szovjet-írók és művészek általa tulzottnak talált szabadszajúsága és „burzsuj eltévelyedése” ellen, a különböző fórumokon elhangzott beszédekben és az újságok által közölt bírálatok mögött kicsendültek ugyan azok a problémák, melyek a nyugati világ társadalmait foglalkoztatják évek óta. Beigazolódott például, amit Nyugaton már régóta sejtettek és tudtak hogy a szovjetifjúságnak is megvan a maga „eszpresszónemzedéke” és fiatalok bűnözése, akárcsak a polgári rendszer világában.

földön. A mi társadalmunk azt követeli tőlünk, hogy egész idő alatt alkalmazzuk junk hozzá. Ugy látszik, azt hiszik, hogy mindenki, aki valahogyan kiemelkedik a tömegből, rossz ember. Ha valaki feltűnő színű ruhát vesz fel, mindjárt azzal vádolják, hogy „sztilágá” (teddy boy). Nemrég azonban alkalom volt kitűnni a tömegből, de egészen más okból. Külföldön jártam és durva orosz cipőm és a rosszul varrt öltönyöm nagyon is feltűnővé tettek... Vannak, akik azt mondják, hogy az általunk elért eredmények képezik a mi büszkeségünket. De miért kell büszkélkednünk a rossz izlésünkkel?”

A FIATALSÁG PANASZAI ÉS VAGYAI

Egy másik levélíró azt panaszkodik fel, hogy „a mi kávéházaink és vendéglőink a vasúti állomásokra hasonlítanak, a zenekarok túl nagyok és túlságosan zajosak és sehol nincsenek csak két személyre szóló asztalok... Ha beülünk a kávéháza és egy csésze kávéval rendelünk, a pincérek igyekeznek minél hamarabb megszabadulni tőlünk... Ördög vigye a savanyuképi és egyenruhás kapusokat. Gondoskodjanak számunkra fiatal és jólelkű kisegítőkről, akik nem várják a borraivalot csak azért, mert sejtik a

kabátunkat felakasztani a fogastra.”
Az egyik diáklány azt írja levelében, hogy egyetlen napig sem tud meglenni rock-and-roll nélkül, szereti a szürrealista festőket és az absztrakt szobrászműveket, habár ugyanakkor órákat szokott eltölteni a régi művészek vásznai előtt is. Biztosra veszi, hogy joga van ilyen elitő érdeklődést mutatni... Mire a lap szerkesztősége hozzáfűzte a levélhez, hogy ha az írója kapitalista társadalomban élne ilyen nézetekkel, ott utcanő lenne belőle.

SZOVJET-DELEGATUSOK AZ UNO-KONGRESSZUSON

Ez a hangulat, amely a művelt és tanulóifjúság lelkiületére világít rá, megmagyarázza azután, hogy akármennyire elhallgatják is, a Szovjetunióban és a többi kommunista országokban éppen úgy van fiatalok bűnözése, mint a kapitalista országokban. Amikor az UNO 1960 augusztusában megrendezte Londonban második kongresszusát a fiatalok bűnözéséről és a kiskorú bűnözésről, az orosz delegátusok azt állították ugyan, hogy Orosz-

ország az európai államok kisebb csoportjához tartozik, ahol a fiatalok bűnözése csökkenőben van, de ezt nem sokan hitték el. Először is tudott dolog, hogy az európai polgári országokban sehol sem csökken, hanem ellenkezőleg, aggasztó arányokban növekedik a fiatalok bűnözése, másrészt viszont köztudott dolog, hogy a kommunista országok lehetőleg elhallgatják vagy legalábbis csökkentik a kedvezőtlen társadalmi jelenségek külső látványát.

FŐKÉNT A BÜNYGI FILMEKET OKOLJAK

A londoni konferencián R. Szmirnov az orosz felsőbíróság helyettes elnöke az „ártalmas” filmek és könyvek rovására írta a fiatalok bűnözés terjedését. Különösképpen az amerikai Tarzan-filmek romboló hatása ellen kelt ki a főbíró, amelyek nyomán a Szovjetunióban is támadtak egyes fiatalok, akik hosszú haját növesztették és fáról fára ugráltak. De azonnal hozzáfűzte, hogy a közvélemény mozgósításával sikerült ennek a jelenségnek gátat vetni és ennek érdekében azt ajánlotta, hogy mindenütt tiltásba az ifjúságra káros hatású irodalmat és filmeket.

A szovjet-kiadottság máig tagja, Fehéroroszország főügyésze azt mondta, hogy

Irta: Diamant Elemér

fiatalok bűnözését, akiket arra ítélték, hogy öt évet töltsenek az egyik szibériai munkatáborban, ahol lesz idejük jobb utra térni. Az ügy részleteire csak most derült fény. A három delikvens, akiről a lap azt írta, hogy „kivesztett belőlük minden szegényérzet és lelkiismeret”, Michail Golubjov, Alexej Zaslavszki és Viktor Kabacsnik, régi ismerőse volt a „drozsniki” nevű önkéntes segédrendőrségnek. A legfiatalabb sihedről, akiről társai Frank Szolbatkin álnéven is ismertek, már 1960-ban írt a kommunista ifjúság hivatalos lapja és megemlítette róla,

CSAK DOLGOZNI NEM AKARTAK

A beszámolókból kiderül, hogy a ma 25 éves Zaslavszkit a rendőrség 17 évesen, Golubjovot tizenkét évesen, Kabacsnikot pedig tizszer érte tetten, amint idegen valuta, vagy „külföldi rongyok” voltak náluk, amelyek a szállodák és éttermek bejáratánál, vagy sötét melléktutkáiban vásárolták össze. Ami pedig a multjukat illeti, Zaslavszkit kizárták a polittechnikum első évfolyamáról, a

hogy állandóan a szállodák körül ödög, ahol különféle apróságokat koldult ki, vagy kapott valamilyen kisebb szolgálat ellenében a külföldi turistáktól: egy pár lyukas harisnyát, egy fényes gombot, vagy egy ezüstpapírból csomagolt cigarettát. Alexej Zaslavszki azokhoz a fiatal suhanokhoz tartozott, akik egész életükben kibújtak a munka alól és minden igyekezetük arra összpontosult, hogy az éttermekben és hasonló helyeken szórakozhassanak. Viktor Kabacsnik, akit a moszkvai alvilágban „a béka” fedőnév alatt ismertek, együtt dolgozott a két társával a Jan Koszov álnevű ügyes üzletembernek, akinek a valódi neve Rokotov.

nála jóval fiatalabb Golubjov rossz tanuló volt, aki minden vizsgán megbukott és még érettségi bizonyítványt sem tudott kapni. Kabacsnikot ugyancsak eltiltották a Plechanov-intézet első évfolyamáról szabálytalan magaviselete miatt.
A rendőrség — írja a Komszomolszkaja Pravda — már sokszor bebörtönözhette volna őket, de sajnálta, hogy önkrege a jó-

vőjüket és próbált a lelkiükre beszélni. Sőt, munkát is szerzett nekik. Ezt azonban a három jómadár csak azért vállalta, hogy foglalkozási igazolást kapjon, de különben sehol sem dolgoztak tovább egy, két, vagy három hétnél. A munkahelyükön is úgy viselkedtek, hogy a többi embert sem hagyták dolgozni és végül elkergették őket onnan, vagy pedig jószándukból hagyták ott a munkahelyüket. Mindhárom részegre szoktak inni magukat, szexuális kalandokba hajszolták és állandóan az éttermekben lebzseltek. Kéteshírű lányokkal jártak, akik pénzért mindenki szá-

KÉT HALALOS ÍTÉLET MOSZKVBAN

De vannak más adatok is arra, hogy a bűnözés nem ismeretlen rákfene a kommunista társadalomban sem. Ez év áprilisában a „Pravda” megírta, hogy Moszkvában golyó általi halálra ítélték két „jócsalád-ból való” fiatalembert, aki 36 leány ellen követett el erőszakot. A vádat szerint titkították a két fiatalember lakásán rendezett éjszakai mulatózások keretében követték el. A fiúk rendszerint részegre leittatták a meghívott leányokat, zsaroló fenyegetésekkel, de

mára kaphatók, botrányokat csaptak az utcán és más nyilvános helyeken, veledtek és erőszakoskodtak, sőt egymást is becsapták kétes valuta-üzleteiknél, vagy kártyázás közben.
Ez a három fiatalok bűnözése aligha lehetett kivételes jelenség a szovjet fővárosban, ha a hatóságok szükségesnek találták, hogy a Luzszinski nevű teniszpályára több ezer moszkvai fiatal fiút és leányt gyűjtösek össze és ott állították „pellengérré” Zaslavszkit, Golubjovot és Kabacsnikot. A vádatok a „közrend őrei” címmel felruházott önkéntes segédrendőrök vezetője olvasta fel, majd az ifjúkommunisták helyi igazgatóságának vezetője javaslatára az összegyűjtött fiatalok közfelkiáltással hozta meg az öt évi deportálásra és szibériai munkatáborra szóló ítéletet.

nem ritkán alapos testi fenyegetéssel kényszerítették őket arra, hogy átengedjék magukat nekik. A leányok közül 11 kiskorú volt még.
Ez akárcsak a nyugati világban, a „Pravda” is a két fiatalember garázdálkodásáért a szülőkre hárítja a felelősséget, akik „túlságosan elnézők” voltak velük szemben és nem igyekeztek idejében megfékezni őket a renyhességükben és a vágyaik tombolásában.
A bűnözés nem ismer vasfüggőnyt.

Szálasi ügyészének emlékiratai

— Nagy Vince: „Októbertől — októberig” című könyvéről —

Irta: Benedek Pál

★ Irta: Benedek Pál ★
Kínálatából választottunk politikai pápaszemet, mielőtt belemélyedtünk az öszirózás forradalom egykori belügyminiszterének emlékirataiba. Zsidó szempontok szerint olvastuk el a könyvet, amely egy jellemes férfi politikai és emóri utjáról ad gondolatébresztő képet.

KISGAZDA LETT
Nagy Vince ott bábáskodott az újszülött magyar demokrácia mellett, s egy nagy hibát követett el a szabadság első, mámorító napjaiban. Beolvastotta a Kossuth-pártot a Kisgazdapártba, amelynek felelőse volt és a politikai élet hordalékát is magával sodorta. Nem tudom, hogy egy könyvismertető üggyén illik-e régi politikai dolgokban álláspontot elfoglalni, utólag vitatkozni, s az okoskodásért előre vállalni az „eső után köpönyeg” kipróbált és mégis elszomorítóan igazságtalan ítéletét, de azt hiszem, ha Nagy Vince és az igazi demokrácia néhány Nagy Vincéhez mérhető férfitudja nem adja be a Kossuth-zászlót a Kisgazdapárt ruháiba, akkor több szolgálatot tehetek volna a régi ideálokhoz, noha a vereségük Rákossal szemben előre biztosítva volt. Csak később és méltóbb módon került volna rá sor.

AZ ELSŐ SZELET SZALÁMI...
Nagy Vince a szalámi-politika legelső áldozata között volt, mert nagyon hamar felismerte, hogy hová vezetnek Rákosi országglá-

Az öreg tölgy új lombot hajtott. Megjelent New-Yorkban Nagy Vince könyve, s a különféle politikai színárnyalatú magyar emigrációs lapok oldalai cikkeket közölnek a szétszórt társadalomban élő magyar politikusok „nagy öreg”-ének művéről.

Aligha szükséges annak hangsúlyozása, hogy mi nem a magyar emigráció optikus-boltjának szemüveg-

HARMINCKET EVES BELÜGYMINISZTER
Szatmár mandátumával kerül be az első világháború kelet közepén a magyar törvényhozás házába. Zászlós-egyenruhában feszít, amikor először foglal helyet a parlamentben, a honatyák között.
Hajlithatatlán.
Napjainkban nem szenzáció a politikai pálya csúcsai felé törekvő, fiatal politikus. Igaz, hogy számos országban 70-80 körüli,

POLITIKUS AZ ELLENZÉKBEN
Négy hónapig volt belügyminiszter. S emlékiratai egyik helyén megjegyzi, hogy éppen ezért torzónak tartja politikai pályáját, mert hiszen elképzeléseit nem volt módjában megvalósítani, kevés ideig volt tényleges határeje.
Nincs igaza Nagy Vincének. A demokratizmus alapvető elveit csufolnánk meg, ha egyetértéssel megjegyzésével, amelyet bizonyára csak személyesége és

ISMET A PARLAMENTBEN
1923-ban egy vidéki pót-választáson, Kossuth-párti programmal kerül be ismét a törvényhozásba, mint az egyetlen aktív, volt „októberista” képviselő. Amikor megkezdte parlamenti tevékenységét, szinte egy korszak kezdődik. S a korszak nagy eseménye, hogy a liberálisizmus oldalára vonzódik a jobboldalról Rassay Károly és Bajcsy-Zsilinszky Endre.
Saját pártja, a Kossuth-párt erkölcsi alapjaitól adalékul, büszkén említi meg Nagy Vince, hogy 1940 február 24-27. között, ami-

bőlösen szivarozó és a nyul szörkalap alatt olykor vas-kalapot viselő férfiak ünneke az ország kormánykeréke mögött, — mégsem ritka jelenség az olyan miniszter, aki még nem látott negyven tavaszt. De 1918-ban? Az öszirózás idők legnagyobb szenzációi közé tartozott, amikor Károlyi Mihály belügyminisztere egy 32 esztendősi képviselő, dr. Nagy Vince lett.

maliciára hajlamos mentalitása magyar. De ki tudná jobban, mint éppen Nagy Vince, hogy történelmi mértékkel mérve sokszor konstruktívabb és „történelmibb” annak a politikusnak a szerepe, akit a sors kiszemelt és ellenzéki pad-sorokba ültetett, hogy bíráló, ösztönző legyen, vagy a legnehezebb órákban élő tilalomfa.
Ez volt a sorsa dr. Nagy Vincének.

Külön fejezetet szántam e cikk keretében a Szálasi-pernek, ahol Nagy Vince a politikai ügyész szerepében nagy felkészültségről és történelmi hivatástudatról tett tanúságot.
Aprólékosan számol be a per előzményeiről, a megbízatása eredetéről, amely Ries Istvánról, a Rákosi által később meggyilkoltatott igazságügyminiszterrel szarmazott, — és első találkozásáról a Németországban elfogott és hazaszállított „nemzetvezetővel”, Szálasi-val.
Szinhely: az Andrássy út 60. A cellában vagyunk.

sának módszerei. És nemcsak felismerte, de egykori elszántságával — és tegyük hozzá, nem kevés naivitással, — megpróbált demokratikus módszerekkel purifikálni, amikor Rákosi Mátyás már javában köszörlötte a szalámszeletelő kést...
NAGY VINCE NEM ALKUSZIK!
Ismét menekülnie kellett. S nagy fontosságra van zsidó szemszögből a könyv most következő fejezetének, ahol megírja, hogy a magyar politikai emigráció négy vezetőjével már a me nekülész első állomásán szakítani volt kénytelen, mert nem értett egyet a zsidó-kérdésben vallott feltegg-sükkel. Ami innen kezdve történt, az a tőlünk idegen magyar emigráció „belügye”, — még a vitát sem ismertettük a könyv alapján, — de megjegyzendő, hogy Nagy Vince inkább vállalta az elszigetelődést, amely bizonyos anyagi jellegű juttatások folyósításának megszakadásával és a politikai befolyás teljes megszűnésével fenyegetett, de az antiszemita emigráns vezérekkel nem akudott.
Más kérdés, hogy Nagy Vince makulátlan demokráta multja olyan hatalmas erkölcsi tőkét jelentett, hogy még így is, magányosan is tényező lett az emigrációban, ahol a mai napig megőrizte magasrendű erkölcsi integritását.

IGY VADOLT
Nagy Vince a zsidókkal szemben elkövetett brutalitásokról faggatja az elvetemült gonosztevőt, aki szemérmetlenül tagadta, hogy elpusztítás céljából szállították a zsidókat németországi gyűjtőtáborokba. Nagy Vince ezt kérdezi:
— És a Duna-parton tákolóvessék vízbe lött zsidókat milyen céllal irányította a Dunához?
A válasz így hangzott:
— Az az én tudtom nélkül történt!
A tárgyaláson pedig 1946 februárjának első napjaiban (Folytatás a 11-ik oldalon)

A „JERUZSÁLEM”, az első izraeli utasszállító hajó a szovjet kikötőkben

Írta: Gidaly Kálmán

Mikor május 21-én korán reggel felszálltam a Trumpeidort autóbuszra, hogy Haifára utazzam, ismerőseim feladták a megszokott kérdést: Most hová jársz? És várták a sablonos választ: Nápoly... Marseille...

„Szovjetországra” — válaszolom. A kérdésekre lecsik az álla és kimered a szeme: „Hová?” „Igen — Odessza, Jalta, Szocsi... de még előbb egy kicsit Velece és Pireus...” A hajón is az egész személyzet izgatottabb, mint akik rendkívüli élményeknek nézünk elébe... És mikor a negyedik nap már a Lido mellett utazunk, a Szent Márk tér tonyja úgy intgetett felém, mintha rég nem látott szerelmesen türelmetlen karja volna. Egy óra sem telt bele és már rovom a keskeny utcákat, lagunákat az nyúló ívelt hidakat. Szedem benyomásaimat, mint gourmand egy pazarul terített asztal izé falatjait. Másnap az Angliából érkezett kétszázötven főnyi turista csoporttal fedélzetünkön intünk búcsút a szárnyas orozslának.

Aztán egy kicsit Pireus... A part mentén souvenir üzletek... Giccs orgia. Szegény Akropolisz — kicsiben, nagyban, márványból, rézből, kőből, vasból és cukorból... gyárilag előállított „antik” nyakláncok... A járdára kirakott vendéglők asztalán sáslik, uzó, török kávé. Mig eszel két gyereket is fényesíti a cipődet az asztal alatt. A hátsó utékban bár, bár hátán. Fel angol szavakat nyögő, tántorgó matrózok girbe-görbe lábú szörnyűséges némberekkel alkudoznak. Másnap a Boszporusz... Isztanbul... égre mutató mecsetek száza. Aztán zöld dombo, rajtuk itt-ott egy marék ház... falvak. Sziklára épült, a tengerszorosot védő ottomán várak omladéka...

Pár óra csak és eltűnnek a partok konturjai... a propellerek már a fekete tenger vizét hasítják.

Orosz vizeken

Másnap az egyetlen beszédtem Odessza, Jalta, a fogadtatás mikéntje? Van-e „jól értesültek”, kik biztos információkkal szolgálnak. „Le sem fognak engedni a partra.” Aztán kiérezve a hatást odébb áll... Szovjet halászközpontok parányi hajójuk fedélzetéről. Nem lehetünk messze... És 12 óra felé már szürkebarna földszívvel közli kéken csillogó ködfátyolat. Mindenki a korlátoknál tolong. Megállunk. A pilót motorosa mintha a hullámok felett repülne felénk. És ahogy lassu méltósággal uszunk helyünkre, a vérvörös zászlók szegélyében, angol és amerikai színek társaságában, ott lobog a mi Magén Dávidos kék-fehér zászlónk is. A Jeruzsálem a parthoz simul és Izráel fennállása óta először erezti vasmacsáját zsidó személyszállító hajó orosz tenger mélyébe.

Hangszórós fogadtatás

A kikötőben feltűnően kevesen várokoznak... Közöttük felismerem a velünk utazó nagyszerű Golán színművésznink testvérbátyját... Itt-ott virágoskor a várakozók kezében... Csendeselek, türelmesek, felénk intésük hangfóga...! Körülményes utlevélvizsgálat a hajón. Egy óratól fél hétig... Addig tanulmányozom az angolnyelvű prospektust, melyet egy nagyon csinos, fiatal, jól öltözött szőke lány osztogat. Abban olvassom, hogy 1792-ben Suvorov hatalmas várat épített és csak azután épült köréje Odessza városa. Az a csillogó fehér oszlop, melyet innen jól lehet látni

Vorosov, az utolsó cár helytartójának a palotáját díszíti. Ma a palota gyermekek otthonául szolgál. A második világháború alatt, hosszú heteken keresztül ostromolta a várost öt román divízió, kiket az elszántan védekező szovjet tengerészek felmorzsoltak. Jelentős német náci segítség sietett ide, kik elől a még megmaradtak, az éjleple alatt visszavonultak. Három napon keresztül gazdátlan, holtak városa volt.

Gyenge Csipkerózsika

Végre partra szállhatunk. Utasok, személyzet, mindnyájan a város vendégei vagyunk. Első utunk az operába vezet. Aki nem kér belőle, kényelmes autóbuszokon utazhatik városnézésre. Csajkovszkij „Csipkerózsika” című táncjátékát adják. Sajnos sok jót nem mondhatok az előadásról. A zenekar fuvósai rotyognak, a hangszerek érthetetlenül hamisan hangoltak, a hárfák különösen, mint egy tíz évig a padlásan felejtett zongora... Még kevésbé értem, ha belenézek a prospektusba. A Nagy Péter utcai konzervatóriumban nem kisebb nagyságok szereztek meg diplomájukat, mint Szvjatoszláv Richter, Gilels, Dávid Ojztrach. Az opera színpadán Mazzini, Caruso, Saljapin, Tita Ruflo hangja csendült fel és a prózaiak közül a két legnagyobb, Sarah Bernhard és Eleonore Duse... Az előadást úgy-ahogy egyensúlyban tartotta a két ragyogó férfi-táncos. Rajtuk kívül alattó közepszerűség...

Jiddis megszólítás

A felvonásokhoz sokkal izgalmasabbak. Egy kövérkes nő szólít meg csöndesen, jiddisül: „Izráelből?” „Igen” — felelem. Aztán megállunk egy sarokban. Folyton körülnézeget... Igaz, hogy ott nagyon rossz? „Nézzem meg engem” — mondom mosolyogva, sovány nem vagyok, ruhám sem rongyos... Erre ő is nevet, aztán szó nélkül odébb áll. Kint a bejárat oszlopához dőlve egy férfi cigarettázik. Szemünk találkozik, hozzá lépek. „Zsidó?” Fejével int. „Régem él itt?” — kérdelem. „Itt születtem” — feleli és körülnéz. „Hány zsidó él itt?” — „Vagy kétszázötven ezer”. A város lakosságának egyharmada — állapítom meg magamban. „Mi a

foglalkozása?” — „Ingen”. Puff! — gondolom. Még mindig mindenki mérnök?...

„Nem fél velem beszélni?” Már hárman állnak körülöttünk. „Mitől félnék? Semmi olyat nem beszélünk, amit nem volna szabad” — feleli félhangosan. Mintha valaki egy erdőben a réb boruló alkonyati szürkületben vidám dalokat füttyörszenné... A szívem összeszorul. Keserű lélekkel ülök be a negyedik felvonáshoz. Az előadás végén, kifelé menet román szó úti meg a fülemet. Sandu, az első osztályunk bárjának örök mozgója beszélget egy jóöltözött, középkorú férfival. Hozzájuk lépek. Sandu bemutat egymásnak és már megy is vissza a hajóra. Új ismerősömmel nekivágunk egy széles boulevardnak. Kisenevezsidó. Mérnök... — de azt hiszem hiteles... „Szereznék egy jobb, zenés helyre menni.”

A megbízható kísérő

Pár perc múlva már egy hatalmas étterem terített asztalánál ülünk. Nyolc tagú zenekar játssza a talp alá váltót. A parketten fiatal és kevésbé fiatal párok tapadnak szorosan egymáshoz, akárcsak Milánóban, vagy Tel Avivban. A jóízű hús mellé bolgár bort iszunk. És kérdezzük és felelünk. Felesége is dolgozik. Kettőjük fizetése összesen 300 rubel. Kitiűnően megélnék belőle. Két gyermekük van. Iskola, orvos, nyaralás ingyen. A

Charleston nadrág és drága cipő

A kikötő kapujához érünk. Másnap kilenc órára találkozót beszélünk meg. Pontosan meg is jelenik. Gyalog indulunk neki a városnak. „Miért járnak itt a férfiak még charleston-nadrágban?” — kérdelem. Jót nevet. „Valóban nem lehet ránk fogni, hogy öltözködésben a nyugati divattal haladnánk. Valamelyes öt éves tervben meghatározták a szabásmintát, a gépek alól kikérik pármillió nadrág és amig tart, ezt viseljük, — de ettől még lehet szép az élet...”. „A maga nadrágja szűkebb.” — „Ez Prágában csináltattam tavaly.” — Az enyhén emelkedő úton elfáradtam. Autóbuszra ülünk. Két fia

lám keresztül kilátunk a virág-gruppkokkal, pálmákkal díszített, a minden irányban haladó, széles kifutókkal ellátott hatalmas repülőterre. Ukrán specialitásokat, jégbe hűtött tejfeles hagyma-levest, olajos citromos gombát fogyasztunk és persze... vodkát. Visszafelé menet meg megállunk pár percre a Sevcsenko-parkban, az ismeretlen Tengerész emlékére emelt, 21 méter magas vörösmárvány obeliszk előtt. Innen ismét gyalog sétálunk a kikötő felé. Egy bizonyos... Azt az ember arcát szegényespirál borító, 40-50 ezer embert magabafoglaló városrészt, ahol bádógból, sárból, papírból, rongyokból összetakolt ólaknak „szobáiban” tíz-tizenkét aszszony, férfi, beteg, óvatos gyerek zsúfolódik, melyet Nápoly luxus-jachtos, helikopter-állomással mo-

lájra keresztül kilátunk a virág-gruppkokkal, pálmákkal díszített, a minden irányban haladó, széles kifutókkal ellátott hatalmas repülőterre. Ukrán specialitásokat, jégbe hűtött tejfeles hagyma-levest, olajos citromos gombát fogyasztunk és persze... vodkát. Visszafelé menet meg megállunk pár percre a Sevcsenko-parkban, az ismeretlen Tengerész emlékére emelt, 21 méter magas vörösmárvány obeliszk előtt. Innen ismét gyalog sétálunk a kikötő felé. Egy bizonyos... Azt az ember arcát szegényespirál borító, 40-50 ezer embert magabafoglaló városrészt, ahol bádógból, sárból, papírból, rongyokból összetakolt ólaknak „szobáiban” tíz-tizenkét aszszony, férfi, beteg, óvatos gyerek zsúfolódik, melyet Nápoly luxus-jachtos, helikopter-állomással mo-

lájra keresztül kilátunk a virág-gruppkokkal, pálmákkal díszített, a minden irányban haladó, széles kifutókkal ellátott hatalmas repülőterre. Ukrán specialitásokat, jégbe hűtött tejfeles hagyma-levest, olajos citromos gombát fogyasztunk és persze... vodkát. Visszafelé menet meg megállunk pár percre a Sevcsenko-parkban, az ismeretlen Tengerész emlékére emelt, 21 méter magas vörösmárvány obeliszk előtt. Innen ismét gyalog sétálunk a kikötő felé. Egy bizonyos... Azt az ember arcát szegényespirál borító, 40-50 ezer embert magabafoglaló városrészt, ahol bádógból, sárból, papírból, rongyokból összetakolt ólaknak „szobáiban” tíz-tizenkét aszszony, férfi, beteg, óvatos gyerek zsúfolódik, melyet Nápoly luxus-jachtos, helikopter-állomással mo-

Ahol a három „nagy” találkozott

Este indulunk és másnap reggel már a Krim félsziget legszebb nyaralóhelyén, Jaltában kötünk ki. Ügyilatszük, Odesszában már átestünk a tűzkeresztségen, mert ideérkezünk után alig fél órával már autóbuszokon ülünk. A belvárost elhagyva, dús természetű szőlők szegélyezte széles serpentinben haladunk a hegy oldalán. Oleander- és babériák közé bújtatott villák... és ismét szőlő, meg szőlő, meg szőlő. A guide elmondja, hogy ennek a napsugaras hegyoldalon termése a krími bor, számos nemzetközi versenyen nyert díjat. Aztán fenyvesek közé ágya zott szanatóriumok, üdülőhelyek és végre utunk végcéljához érünk. Egy gyönyörű, márványoszlopokkal díszített főhehér palota előtt leszállunk. A Livadián-palota... 1911-ben építették, a cári család nya-

Irina és Szása

Azután meglátogatom még a múzeummá átalakított házacska, ahol Anton Csehov töltötte utolsó éveit és ahol papírra vette „A három nővér”-t, „A cseresznyevirágzás”-t s a „Financs”-t. És már az azovi-tenger olajsima felületén uszunk. Velünk utazik Szocsiig a szovjet turisztikai hivatal két tisztviselője, akik vendégeinként még Odesszában szálltak hajónkra. Mintha egy propaganda képeslapból vágták volna ki őket. Egy rendkívül bájos, jóalakú, sötétbarna hajú, kékszemű fiatal leány, Irina és egy magas, szőke, jólöltözött, 25-26 évesnek látszó fiatalember, Szása. A hajót majd szétveti a féktelen jökev. Orosz népi egyveleg keretében táncot játszunk. Szása kiáll a parkettre és olyan szótól vág ki, hogy a Bolsoj Balett szólistája is megirigyelné. Frenetikus sikere van. Különösen angol hölgyeink szeretnék bizonyítani Szásának, hogy ők is a békés együttélés hívei... És már másnap reggel a Kaukázus tővében fekvő

demizált kikötőjétől... perenyire volt „szerecsém” látni; azt a tengéstengést az emberi éiet meggyéjén, amit Barcelona, azt a minden reményvesztett sorskivettetséget, fejet kóbor kutya módjára előre lógató céltalan poroszkalást, amit Haitiban tapasztaltam... erre felé irányba keresed.

Aztán elérkezünk a kikötő kapujához. A benyomások feszítik a homlokom. „Hány zsinagóga van Odesszában?” — „Egy” — feleli. Kétszázötven zsidónak csak egy zsinagóga?... „Csak az óregek járnak már templomba... a fiatalok...” Itt elakad. A hajónkat nézi... „Je-ru-sa-lem” — betűzi suttogva a nevet. Kezemet nyújtom... váratlanul hevesen magához ölel... aztán hátra fordít és gyors léptekkel siet a Potemkin-lépcsők felé...

ralóhelye volt... és 1948-ban a történelem lapjaira írta nevével. Itt adott találkozót egymásnak a világ sorsát kezében tartó nagy hármas: Roosevelt, Sztalin és Churchill.

En is leültem egy kicsit arra a féltörökelt márványpadra, ahonnan a „Három Nagy” bizakodó mosollyal néz a fényképezőgép iencségebe. Ma üdülő munkások kártyáznak a palota virágos kertjének lugasaiban. Lenéznek az arany sugarakban furdó tengerre, a látvány rendkívül hasonlít a Karmelról a haifai öbölre nyíló panorámához. Lefelé menet megállunk a tengerészklubja előtt, ahol barátságosan fogadtak. A klub moziájában levetítették nekünk az ürréplők indítását, útját, visszaérkezését és moszkvai fogadtatásukat.

Szálasi ügyészenek emlékiratai

(Folytatás a 10-ik oldalról)

— az első kérdése a vádlotthoz szintén a zsidó problémával kapcsolatos. Egy láger-képet mutat Szálasi-nak, ahol csont-bőr halálraítéltek — tábornyelve muzulmánok — láthatók.

— Közöttük vannak magyarországi zsidók is, a maga áldozatai.

— Nem az én hozzájárulásommal történt!

Rendkívül érdekes az alábbi párbeszéd a Szálasi-per főtárgyalásáról:

A „NEMZETVEZETŐ” SZELLEMI ÉLETE

Nagy Vince: — Mondja, milyen elötanulmányokat folytatott ahhoz, hogy az államfői szerepet el merje vállalni?

chényi, Deák beszédei? Grünwald Béla könyvét, Marx Kapitál-ját?

Szálasi mélyen hallgatott...

Amikor pedig a perbeszédre került sor, akkor Nagy Vince ezzel a tétellel kezdte vádbeszédét:

— A vádlottak egy olyan ideológia szolgálatába léptek, amely ellenkezik a magyar nemzeti hagyományokkal, valamint a humanizmussal és a keresztényi tanokkal.

A LEGNAGYOBB BÜN...

A zsidó ügy „végős megoldásáról” így szólott:

— A zsidóság ellen elkövetett brutalitások és gyilkosságok összessége nem zsidó ügy. A szerencsétlen zsidó mártírok csak eszközei és áldozatai voltak az én nemzeti, politikai és büntetőjogi véleményem szerint a vádlottak legnagyobb bűnének. Ez pedig a magyar nemzet ellen, annak jóhíre, becsületére ellen elkövetett bűncselekmény, amelyre csak a hazaárulás megjelöl-

lést használhatjuk majd egy megalkotandó új magyar büntető törvényben.

Beszédét így fejezte be: — Kérem a bíróságot, hogy a legsúlyosabb ítélet kiszabásával szolgálaton nemiképp igazságot a megsértett törvénynek, a nemzet jóhíreinek és az ártatlanul elpusztítottak emlékének.

A bíróság — mint ismeretes — Szálasi és hat vádlottársát halálra ítélte. Valamennyien kegyelmet kértek. Valamennyi kegyelmi kérvényt elutasították. A Markó-utcai fogház udvarán végrehajtották az ítéletet.

Azt írja Nagy Vince, hogy jogászai pályája megkoronázásának tekintve a Szálasi-perben viselt politikai ügyészi szerepét. Meltán.

A hajlott-korú Nagy Vince jelentős szolgálatot tett a történelemnek, amikor vállalkozott könyvének megírására; gazdag forrásmunkával szolgált eljövendő korok történésének.

„Hévénu sálom áléchem”

A rezesbanda bécsi választásánál. Megtapsolják mind a két oldalon. Aztán látom, nagyon várják, hogy mi mit tudunk? Hosszú potpourit játszunk. Hosszú és tapsorkán a válasz. Ők amerikai foxtrotokkal lepik meg hajónkat. Mi jiddis dalokkal és hórával válaszolunk... A „Hava ná-gila” ütemeit mind a két oldal együtt veri... Kihajolnak a korlátlan itt is, ott is, az arcok égnek a szeretet, az egymást megértés tüztől... Legszívesebben egymás karjaiba szaladnánk... De már távolodunk és a „Hévénu sálom áléchem” hangja ezerötszáz zsebkendő lobog felénk. Figyelem az én zsidó nyugdíjasomat, aki itt született Szocsiában... és akinek semmi sem hiányzik... A zsebkendőjét lengeti ütemesen... aztán leereszti a szemére... Csak öt figyelem már, míg zsebkendője és ő maga is össze nem olvad a kaukázusi hegyoldallal...

BINJAMIN MINZ

emléke Netiván

A Jeruzsálem alatti Náchál Sorék völgyében fekvő Netiva településen „Mírál Jád Binjámín” néven örökíti meg a Poalé Agudát Jisráél szervezetet egy évvel ezelőtt elhunyt nagy vezetőnek, Binjámín Minz volt Kneszet-alelnöknek emléket. A településen létesített intézmények együtt a „Binjámín Minzről elnevezett oktatási központ” elnevezést viselik. Az intézmények sorát a tanítóképző, a „Midrásá Lámorim Cháredim” felépítése vezeti be. Az „oktatási központ” azonban egy vallásos körzeti népiszkolát és egy középfokú szakiskolát is fel fog ölelni. Mindezeknek a tanulói tervezett nagy internátusban kapnak majd teljes ellátást.

A most megalapítandó oktatási intézmények egy-egy részére, egyelőre, Netiva település régi épületeinek a felhasználásával kerülnek elhelyezésre, de a „Midrásá” alapkövét az első Jahrezeit napján már letették és készen állnak a tervek az összes épületek felépítése számára.

A „Midrásá”-nak, a vallásos tanítóképzőnek érdekes konstrukciójáról beszélgetek Horovitz Hillél-lel, az intézet kiszemelt igazgatójával a Náchál Sorék-tól Netiva felé vezető úton. A 43 éves, németországi származású, ismert pedagógus már 17 éves izraeli pedagógiai gyakorlattal rendelkezik, a jeruzsálemi Kól Torá-nak volt évekig kitűnő növendéke és azután mint pedagógus, évek óta keresztyél működött az ország több vallásos iskolájában. Horovitz igazgató nagy lelkesedéssel beszél terveiről és az intézet rendeltetéséről.

A Midrásá elsősorban a vidéki népiszkolák nagy tanítóihiányán akar enyhíteni. Az intézet két éves évfolyamára olyan jesiva-bachurakat vesznek fel, akik legalább három jesiva-középiskolai végzettséggel rendelkeznek. Az iskola elvégzése után egy évi továbbgyakorlatot folytatnak a tanulók és aztán bocsátják csak őket végvizsgára. Az általuk elnyert oklevéllel az új tanítók a falusi vallásos iskolákban működhetnek.

A tanterv felőli az oktatásügyi minisztérium által előírt tananyagot, pedagógiát és ezenkívül a tanulói tanulmányokat. Hogy a jövődöbéli tanítók tanulását megkönnyítse, a tandíjakat az oktatásügyi minisztérium kölcsönalapjából bocsátja a tanulók, illetve közvetlenül az intézet rendelkezésére. A jelöltek hároméves szolgálatra kötelezik magukat, ezalatt az idő alatt apró részletekben fizetik vissza a tanítók a nekik nyújtott tanulmányi segélyeket.

A közoktatásügyi és hadügyi minisztériummal való megállapodás értelmében az intézet a jelölteknek katonai szolgálatuk tekintetében is segítségére jön. A jelöltek a tanulási idő tartamára, tehát két évre, halasztást kapnak a katonai szolgálat alól, ha pedig a magukra vállalt kötelező hároméves vidéki működésnek eleget tettek, végérvényesen felmentik őket a katonai szolgálat alól.

Mindig akad valaki

Midőn a csengő jelezte, hogy záróra van és a Louvre-t mindenkinek el kell hagynia, így okoskodott az egyik múzeumi altszűz, miközben társaival a látogatókat a kijárat felé terelte: — Husz év óta nap, mint nap ugyanez történik: mindig van valaki, aki utolsónak hagyja el a Louvre-t.

LEVELEK

a szerkesztőhöz

Gózon Gyula él — bis Hundertzwanzig
A multkor, a Budapesti Izr. Hitközség által rendezett békegyűlésen találkoztam Gózon Gyula mindenki által kedvelt kollégámmal, aki így szölt hozzám:

— Bélám édes, hallottam, hogy egy izraeli újságban az a hír jelent meg, hogy Gózon Gyula zsidó származású színész meghalt. Mi az, hogy származású?! — kérdezte felháborodva — hát milyen származású legyen egy zsidó színész?

Az én drága Gyulám nem a halálhíre miatt volt fel-

háborodva, hanem a származásá miatt.

Néhány nappal később kezembe került az Uj Keletnek az a száma, amelyben egy nekrológ jelent meg Gyulámról (kicsit irigykedtem is, mert nagyon dicsérték).

— Éjjel olvasva a cikket, mindjárt fel is hívtam őt telefonon és legnagyobb örömmre ő maga jelentkezett. (Ebből mindjárt láttam, hogy nagyon nem halhatott meg.)

— Ki az — kérdi a tőle megszokott érces hangján. — Én vagyok — mondom. (Nem akartam tudtára adni, hogy meghalt).

— Ne haragudj Gyulám, hogy éjjel zavarlak, de elaludtam és rosszat álmodtam rólad. Csak meg akartam magam nyugtatni — hazudtam —, hogy jól vagy. (Egyidősek vagyunk és velem is előfordulhat ilyesmi.)

Egy kicsit még elbeszélgettünk, jó éjszakát kívánva egymásnak, elbúcsúztunk és én nyugodtan elaludtam.

Jóllehet nem akarok felcsapni az Uj Kelet budapesti tudósítójának, mégis meg akarom nyugtatni az izraeli magyar-zsidókat, hogy az én kedves, mindenki által nagyrabecsült Gyulám él és nagyon jól érzi magát, bis Hundertzwanzig. Ezzel egy kicsit magamra is gondolok.

A gyönyörtien megírt nekrológ különben így végződik: **Nyugodjék békeben.** — Az én drága Gyulám nyugodtan is pihenne békeben, ha én fel nem zavarnám — éjszaka...

Nem vagyok bonabón, de azt mondják, hogy akinek a halálhíre költik, az sokáig él és ez kívánjuk sok százéremre a mi drága Gózon Gyulánknak.

Az egész szerkesztőséget sok szeretettel köszönti hírvük:

Salamon Béla
érdemes művész
Budapest, 1963. június 14.

A szerkesztő megjegyzi: Szívből köszönjük Salamonnak Béla művész úrnak hozzánk küldött kedves levelét és immár másodszer kívánjuk, hogy Gózon Gyula 120 évig éljen. Május 3-iki számunkban ugyanis már kívántuk részére mőzesi életkort, amikor örömmel helyreigazítottuk halálhíret. Helyreigazításunkban hivatkoztunk arra, hogy a hírt az Amerikában megjelenő Tájékoztatóból vettük át.

Ezúttal még azt is hozzátesztük, hogy hogy az amerikai könyvnyomtatásban Gózon Gyula „nekrológját” a magyar színházi világ egykori tekintélyes tagja, Wertheimer Elemér, az Andrassy-úti és a Magyar Színházak hajdani igazgatója írta.

A hiányzó útjelző táblákról

Haifáról Jeruzsálem felé utazva azt tapasztaltam, hogy a legtöbb útkeresztződésnél nincs útirányjelző tábla, vagy az útirányjelző nyíl olyan helyen van elhelyezve, hogy azt a járműről a vezető nem láthatja. Így kénytelen tájékozódás céljából a járművet leállítani és abból kiszállni. Természetes, hogy ez forgalmi akadályt okoz. Külföldön, — és néhány helyen az országban is, — színes útjelző sávok irányítják az autózókat a számokkal ellátott utakon. Ezt kellene rendszeresíteni nálunk is, de minden útvonalon.

Hánik István
mérnök, Haifa

László Hámori,

a svéd író és publicista

(Folytatás a 7-ik oldalról.)

Maradt tehát a szocdem-párt, amelynek vezetősége kijelentette, hogy szívesen elhelyezi bármelyik szakmában segédmunkásnak. Felcsapott hát nyomdai segédmunkásnak. Hónapokon át cipelte a forró ólmot s közben vasszorgalommal kezdte biflázni a svéd fanyelvét, amely korántsem hasonlít úgy a németre meg az angolra, ahogy ő azt elképzelte. Talált magának egy fordítót és irni kezdett. A világszenzációvá dagadt Míndszenty-pert olyan szemléltetően adta le Stockholmból, mintha ott ült volna a budapesti tárgyalóteremben. Hámori lassan a közép- és kelet-európai ügyek specialistája lett Svédországban.

De még mindig nem tudott svédül.

Százmillió fogoly

1951-ben egy lettel, egy románnal, egy lengyelrel és egy esztil szövetkezővel (valamennyien Svédországban élő emigránsok) „Százmillió fogoly” cím alatt kiadja az első svéd nyelven megjelenő, tárgyilagos, összefoglaló tanulmányt a vasfüggöny mögötti államok politikai, gazdasági és tár-

Forradalom vagy vérfürdő Magyarországon

Az Expressen főszerkesztője svéd hidegvérrel fogadja, elolvassa a cikket és valami olyasmit mond rá, hogy „chajmesz”. Hámori a Svenska Dagbladet-hez, a nagyteknitelyű konzervatív laphoz fordul, amely a londoni Timesnak felel meg Stockholmban.

Es a Dagbladet lehozta a cikket, amelyet napokon belül átvett a skandináv és a nyugateurópai sajtó javarésze.

A többi már úgy ment, — majdnem — mint a karikacsapás. Az írószövetség lázadásra, Rajk rehabilitálásra, az októberi forradalom. Budapest ostroma, az orosz tankok bevonulása, Nagy Imre tragédiája — mindez a svédeknek nem lepte meg, mert Hámori, mint hajdan, most is, napról-napra pontosan előre „kikalkulálta”

Felfedezi Izráelt a svédeknek

Hámori sohasem volt cionista. De abban a pillanatban, amikor 1959-ben először szállt le a luddi repülőtéren, megdöbbant benne a zsidó szív és lelkesedés. Ennek az utjának gyümölcse: egy ragyogó izraeli riportorozat és két könyv: „Izráel — egy beteljesülő ígéret” — az ország akkori politikai, gazdasági és társadalmi helyzetképe (az első ilyen, svéd nyelven megjelenő, átfogó, tárgyilagos tanulmány); és „Salom Izráelbe jön” — ifjúsági regény, egy „varázsszöveg” témánál gyerekek története, aki a XX-ik századból egycsapásra a XX-ikba repül át és aki tíz év leforgása alatt valóra váltja álmát: az El-Al pilótája lesz és ugyanolyan ezüstmadarat vezet, mint az, amelyik szülőföldjéről ós-uj hazájába repítette.

A Salom-ot angol, holland, dán és német nyelvekre is lefordították és Amerikában is kiadták — mindenütt szép sikerrel.

Azóta Hámori az izraeli ügyeknek specialistája egész Skandináviában. Egyik hírforrása az Uj Kelet, melyet 1959 óta rendszeresen olvas, amelynek stockholmi cikkírója. Es hogy teljes legyen a kép, Hámori egyben a Mááriv stockholmi tudósítója is.

Hámori László most ismét köztünk van és feleségével együtt Natanján élvezi a napot, a tengert és a kék eget. Íróembernek azonban soha nincs pihenője. Anyagot gyűjt követke-

sadalmi helyzetéről, amely széles visszhangot keltett és megnyitotta előtte a svéd napilapok és folyóiratok szerkesztőségének ajtaját.

Két évvel később, az Expressen, félmillió példányszámban megjelenő delután-lap riportkőrutra küldte le Jugoszláviába. Hat cikkből álló sorozata az első, amelyet egyenesen svéd nyelven ír. Interjú csinál a néhai Mose Piadeval, Gyilászsal és megírja az első jugoszláviai utikalauzt — svéd turisták számára, akik akkoriban fedezték fel Jugoszlávia természeti szépségeit.

Utána „szabadonfutó” újságíró, cikkei különböző svéd lapokon kívül megjelennek az Encounterben, a Preuveben, a Forumban. 1956 júniusának egyik vasárnapján, Lidíngó kis családi házában a budapesti rádiót hallgatja. Egy szegedi diákgyűlést közvetítenek: „A bűnösöknek a gyilkosoknak, lakolni kell!” Hámori nem akar hinni füleinek. Az éter hullámain át megérzi, hogy közeledek a forradalom Magyarországon. Irógépére veti magát és egy órában belül kialakulja szenzációs cikkét, melynek címe:

Az események. A svédnek

voltak az elsők, akik TV-riportereket küldtek le Budapestre, az elsők, akik élelmiszer és gyógyszerzállítványokkal látták el az ostromolt várost, s akik, hála a Stockholmban 1956 Hámorinak, a legjobban voltak informálva a fejleményekről.

A kispesti zsidófiat a Svenska Dagbladet állandó külügyi munkatársának szerződötti le. Először „csak” Közép- és Kelet-Európát kapja meg, de 1959-ben kiterjeszti hatáskörét Görög- és Törökországra, Ciprusra és Izráelre, két évvel később pedig, egy közép és távolkeleti riportkőru után Egyiptomra, Indokínára, Hongkongra, Singapurra és Japánra, amelyről „Szamuráj és neonfény” címen könyvet is írt.

„Chruscsev közeledik az Istenhez”

Hong-Kongból jelenti az Associated Press: Egy kínai kommunista újság tegnap gunyosan azt javasolta, hogy Chruscsev miniszterelnök keresztelje meg a szovjet népet és legyen tisztelő látogatást János pápa utódjánál. Chruscsev részvétkívánását kommentálva, amelyet Chruscsev János pápa halála felett fejezett ki, a kommunista „Csing Pao” azt írja, hogy Chruscsev, aki fokozatosan közeledik az Istenhez, olyan buzgalommal árusítja a kapitalizmust a szocializmus lépéle alatt, hogy még Titon is tultesz.”

Chruscsev közeledik az Istenhez

Hong-Kongból jelenti az Associated Press: Egy kínai kommunista újság tegnap gunyosan azt javasolta, hogy Chruscsev miniszterelnök keresztelje meg a szovjet népet és legyen tisztelő látogatást János pápa utódjánál.

Chruscsev részvétkívánását kommentálva, amelyet Chruscsev János pápa halála felett fejezett ki, a kommunista „Csing Pao” azt írja, hogy Chruscsev, aki fokozatosan közeledik az Istenhez, olyan buzgalommal árusítja a kapitalizmust a szocializmus lépéle alatt, hogy még Titon is tultesz.”

1963 VI 28 Uj Kelet 13

Arisztokrácia az autóbuszban

A fékek csikorogva tapadtak a kerekre, a motor berregése lassan megszűnt, az autóbusz beállt a városka „végállomására”. Uzi, a fiatal sofőr, tipikus szábre, a városka szülőltje, egy lendülettel lenn termelt az állomáson kifüggesztett tábla előtt, ahol beirta az indulás időpontját. Fel hetet mutatott az óra.

Uzi kedves mosollyal viszonozta az üdvözléseket. Mindannyiokat ismerte és őt is ismerte a torban állók nagyrésze születése óta. Visszaült a sofőrülésre. A buszvárók szép komótosan kezdtek felszállni. Elfoglalták megszokott helyüket jobbra-balra köszöntgetve. Az autóbusz elindult!

A következő állomáson is jólismert arcok szálltak fel és ültek le a még üres padokra. A harmadik állomáson idegen arcok jelentek meg, csak néhánynak jutott ülőhely. A kedves köszönések megszűntek, a tolokodás az ajtóban és benn az autóbuszban kezdett durva lenni, idegen nyelveken noszogatták, taszigálták beljebb az utasokat. A busz újra elindult, utasokkal majdnem tele, közeledett a negyedik állomásra, amely a máá-bará előtt van.

Hatalmas tor! Uzi, a sofőr ijedten nézte az ide-

gesen integetőket és magában tanakodott, megálljon-e, vagy sem. De mégis győzött benne a jóérzés, tudta, hogy a munkába sietnek és ügylátszik előző társai nem vettek fel utasokat a máábaránál. — Megállt. „Tessék beljebb fáradni”, — kérte az utasokat. Csak kevesen reagáltak.

Kinyitotta a busz ajtaját. Kiabálva, tolakodva, fenyegetőzve, káromkodva nyomult be a tömeg, amíg csak egy centiméter hely is maradt. Egy más lábára taposva, szidták a busztársaságot, a sofőrt és a rendszert. A lemaradottak ordítva doromboltak a busz oldalán, látva, hogy semmi reményük felkerülni rá. Ököllel fenyegették a tehetetlen sofőrt.

Az iskolaigazgató és a többi vátik undorodó arccal nézte a csúnya jelenetet. Sokatjelentő pillantásokkal kísérték a durva megnyilvánulásokat a kultúrátlanság és a primitív s e kirívó megtestesítőit. Amikor a sofőr végre becsukhatta az ajtót és elindulhatott a városba vezető úton, az igazgató a könyvkereskedőre tekintve megjegyezte:

— Hiába, legalább két nemzedéknek kell itt felnőni, amíg ezekből kultúr-embereket lehet majd nevelni. W. J.

ÜNNEPELJEN BUDAPESTEN SZUKKOTKOR

Az APOLLONIA utazási iroda országos közvéleménykutatás keretében állítja össze az őszi szezon nagy európai túrájának utiprogramját.

Az ön véleményére is kíváncsiak vagyunk!

Kérjük, írja meg nekünk, hogy milyen útirányt javasol — 4-5 ORSZÁGOT ÉRINTENÉNK — s ossza fel helyesen a rendelkezésre álló, körülbelül három hetet.

A kirándulás összesen 4 hetes lesz és nem egészen 1500 font lesz a részvételi díj.

Az „APOLLONIA” magyar-zsidó társaskirándulása a szezon szenzációja lesz.

Vegyen részt az utitervünk kialakításában!

A közvéleménykutatás címe: az Uj Kelet hirdetési osztálya, „Apollonia-társasutazás”, Tel-Aviv Rch. Hánegev 11.

„APOLLONIA”
utazási iroda
Tel-Aviv, Ibn Gvirol 13.
Telefon: 225164.

ZENEÉLET

„A romantikus zenedráma kettős útja: Wagner és Verdi”

Szemelvények Szabolcsi Bence tanulmányából

A kultúrvilág ezidén ünnepli Richard Wagner és Giuseppe Verdi születésének 150-ik évfordulóját. — Wagner 1813 május 22-én Lipcsében, Verdi ugyanabban az évben, október 10-ikén született az olaszországi Roncolóban. Mindketten a 19-ik század opera irodalmának kimagasló egyéniségei voltak, döntő hatást gyakorolva a zene fejlődésére. Izraelben Wagner művei, erősen antiszemita beállítása miatt, és mert eszméit a nemzeti szocializmus is zászlajára írta, sajnálatos módon indexre vannak téve. Sokan ellenzik, hogy bárkit is világnézetű beállítása miatt hallgatásra ítéljenek, különösen, ha az illető, mint Richard Wagner, immár 80 éve halott és remélhető, hogy a közvélemény nyomása alatt a vezető körök végül is megváltoztatják álláspontjukat műveinek előadását illetőleg.

A Wagner-Verdi év alkalmából, — amelyre más alkalommal részletesen ki fogunk térni, — idézünk Szabolcsi Bence professzornak a budapesti „Nagyvilág” című folyóirat júniusi számában megjelent nagyszerű tanulmányából néhány részletet. Alig írt előtte valaki ilyen páratlanul szép nyelven, ilyen mély intuícióval, nagyvonalú perspektívákban és mellesleg: ily izzó lelkesedéssel — zenéről, mint Szabolcsi Bence, aki az augusztusi nemzetközi folklor kongresszus vendégeként Jeruzsálemben mint előadó szerepel és aki hajlandónak nyilatkozott előadását a tel-avivi magyarok közönsége előtt is megismételni.

„Zenetörténet és szépirodalom, korrajz és emlékirat, vezércikk és esztétikai elemzés sokszor és sokáig kedvét lelve a kettős szembeállításában. A téma vonzó volt, a mutatóvonalat a nagyszámú közönség leste-figyelte-élvezte: épp csak az előjelek változtak időről-időre. Az egyik északi hérosz volt, a másik déli csepürágó, aztán helyet cseréltek: a héroszból ködövé spekuláns lett, sőt a német fasizmus szellemi apja, a csepürágóból nemzeti hős, a humanista művészet megtestesülése.”

„Verdi túlélte Wagnert, s életének megkoronázó, végző remekművei, az „Otello” és a „Falstaff”, már évekkel a német zeneköltő halála után szólalnak meg — Dehát végeredményben ezek a művek is, akár a Parsifal, a 19-ik század bácsúztatói és ugyanakkor egy egész korszak életének zenedramái megfogalmazásai, mint a „Nibelungok gyűrűje” volt. Mindkét pálya, mindkét mű a maga teljességével válik lenyűgözővé és példaszertvé; s ehhez a teljességhez és példaszertserűséghez hozzátartozik, hogy annyira különböznek egymástól.”

„Olasz földön az opera egy nagyszabású, régi, népies kultúra összefoglaló művészetévé fejlődött, kiforrott, virtuóz, már-már túlérett formavilággal, s ez a művészet most kezd tudatosan nemzeti, közösségi, hazafias üggyé válni. Ha itt olyan művész lép Rossini, Mercadante, Bellini és Donizetti örökébe, aki a teljes ember, a teljes szenvedély megszólaltatására képes minden hagyományt kész betelje-

VENDÉGEK AZ OPERAHAZBAN I.

Mignon Dunn, mint Carmen A new-yorki Metropolitan Opera elragadó megjelenésű fiatal mezzoszoprán énekesnője, Mignon Dunn mutatkozott be közönségünknek „Carmen” címszerepében. Játéka inkább kacér és kokett, mintsem érzi, de remekül mozog a színpadon és ellenállhatatlanul csábítja el egymás után a szerencsétlen fér-

MIGNON DUNN

fiakat. Gyönyörű magassága van, mellyel szemben fel-tűnik egyébként rendkívül ápoltságának kissé színtelen, tompa mélysége. Habanérája, a Segvídilla és a virágária nagy színpadi rutinról tanúsoktattak.

Operaházunknak egyébként a „Carmen”-nel nem sok szerencséje volt eddig. Eltekinve már a nyitányban autóversenyt rendező angol karmestertől, Arthur Hammondtól, akinek kezében az előadás gyakran ingadozik, nem vált be Don José szerepében a kanadai tenorista, Raymond Chiarrella és rossz diszpozícióban énekelt ezúttal az André Chenierben kiváló mexikói bariton F. Iglesias, mint Escamillo. A számos külföldi vendég közül csak Marta Ornelas Micaelája tisztult fel kellemesen a 3-ik felvonásban.

A hazaiak jobban álltak meg helyüket: Szmilanszki (Morales), Rosenfeld Zsigmond (Zuniga), Rina Haimov (Mercedes) és M. Ben-Nun (Frascuita), valamint M. Kabilio és R. Rosenblatt. A gyermekballet imitáció az 1. felvonásban kissé primitív volt és a színpadi tömegjelenségek gyakran merevedtek meg állóképekké. — Mignon Dunn vállain nyugodott tehát a siker, melyben nem volt hiány.

II.

Plácido Domingo

„A pillangókisasszony”-ban

Miután Hammond karmester lerohamozta a nyitányt, Michiko Sunhara japán szopránénekesnő lépett fel ismét „A pillangókisasszony” címszerepében. Akik kedvelik az ilyen „tösgyökeres”-en valódi szereposztást, azoknak bizonyára tetszett a kis tipegő gésa, aki igen muzikálisan énekel, de kemény és érdes hangjával nem tudott megfogni. Annál jobban tetszett Pinkerton hadnagy szerepében a kiváló tehetségű fiatal mexikói tenorista, Plácido Domingo, amelynél szebb tenorhangot Tucker és Pearce kivételével nem hallhattunk országunkban! Deklamációjának, előadásának izig-orig teremtéses muzikalitása, hangjának minden fekvésben egyaránt nemes, lágy esengése tiszta belcantoja, kivételes élvezetet jelentett!

Jó volt mint konzul Rosenfeld is, de rossz tradíció nátnunk, hogy a két férfi mindig túlhangos a színpadon, mintha egymást akarnák leénekelni...

IZRÁELI ÉJSZAKÁK

AZ IMPRESSZÁRIÓ-TÖRVÉNY ÉS A TWIST-BOTRÁNY

A jeruzsálemi Edison-moziban lezajlott „twist-botrány” ismételtén bebizonyította az „impresszárió-törvény” és a vele kapcsolatos rendeletek sürgős megszavazásának szűkségességét a Kneszetben. — A 37. fiatalokú rendbontó, aki a műsor-nívója elleni elégedetlenségét a berendezés szétzúzásaiban juttatta kifejezésre, valójában csak jelképe volt a könnyű szórakoztató iparban az utóbbi hónapok során elharapódzott dzsungel elleni tiltakozásnak.

Az a helyzet ma, hogy bármilyen vállalkozó szellemű üzletember impresszáriónak adhatja ki magát és a külföldi művészek behozatalát ellenőrző állami bizottság megkerülésével alacsony nívón álló szolisztákat, vagy csoportokat „importálhat”. Nem véletlen, hogy ugyanannak az impresszáriónak a nevéhez fűződik a világhírű angol-zsidó illuzionista, David Berglass haragos távozása Izraelből, valamint a „Diana Day és twistező leányai” nyílt botránya. Ez a társulat ugyan nem Jaffáról származik, mint ahogy azt a rendbontók fennen kiáltották, ha azonban ezeknek a suhancoknak igazuk van, akkor a csoport művészi nívóban jóval alatta marad bármelyik „jaffai” zug-táncosportnak, — ha egyáltalában művészi nívóról lehet beszélni.

Az impresszárió-törvénynek az a célja, hogy meghatározza, ki a hivatásos impresszárió, amit bizonyítani is kell majd. Egyúttal kötelezni fogják az impresszáriókat, hogy megfelelő garanciát adjanak a külföldi művészek behozatalával foglalkozó állami ellenőrző bizottságnak. Ha ezt a törvényt megszavazzák, nemcsak a közönség érdekei lesznek megvédve, hanem azon impresszáriók is, akik évek óta becsületlenül működnek ebben a szakmában és állják a sa-

Vakok énekelnek...

A 35 tagból álló Pro Cantó vak énekes-együttes igen sikeres koncerteket adott Londonban, a legnehezebb kórus-műveket interpretálva.

Karmesterük, Eric Greene, 10 évvel ezelőtt alapította meg az együttest. Egy Máté-passió előadása során Krisztust egy vak énekes énekelte, Greene ekkor határozta el, hogy megalkotja a vakok kórusát. Braille-írásra áttett kottákból énekelnek, melyeket hazavisznek gyakorlásra. Probákban a karmester hangosan számolja a taktusokat, az énekesek pedig kitűnően követik jelzéseit.

Minthogy a vakok rendkívül érzékenyek érintésre, Greene a crescendót úgy éri el, hogy kezét az énekesek arca előtt lebegtetni. Diminuendónál megáll a keze s annak melegét érzik.

„Egészen bámulatos az az intelligencia, amellyel énekelnek”, mondja a karmester. „Évenként két koncertet adunk, oly módon, mintha látókat dirigálnék. Gyűlölik, ha a vakokat látják bennük.”

A fiatal Farkas Meira a Bét Szokolovban tartott zongora-estjéről szóló beszámolóját kénytelen volt megvárni a jövő hétre halasztani.

Patáki László

rat, még ha nem egyszerűenhez ezreket fizettek is rá egy-egy sikertelen próckcióra.

Premier az Ohelben: SVEJK A MÁSODIK VILÁGHÁBORUBAN

Premierre gördül fel a függöny szombaton, június 29-ikén este az Ohelben. A színház, amely az elmúlt idényben főleg könnyű fajsúlyú, szórakoztató célú színdarabokat mutatott be (Az úrhatnám polgár, Az idióta nő, stb.) ezúttal komolytárgyú színművel járul a nézőközönség elé. — Bertolt Brecht „Svejk a második világháborúban” című darabja a Hitler-korszak karmaiban vergődő kisember figurájával foglalkozik (a párhuzam Hasek Svejkje és a Brecht-mű hőse között világos). Az új Svejket a belga-zsidó Etienne Debel rendezte. A címszerepet a klasszikus izraeli Svejk, Méir Margalit játssza, aki mellett vezető szerepe van Rónai Andrásnak (Ábraham) és Tova Pardonak. Rajtuk kívül az Ohel vezető gárdájának javarésze vesz részt az előadásban.

MIRJAM MAKEBA BETEG

A délafrikai zulu-törzs szülötte, a King Kong musical által világhírűvé vált Mirjam Makeba, a ki-néke izraeli vendég szerepléséről beszámoltunk, váratlanul megbetegedett. Mint azt közöltük, a fiatal művésznőnek a külügyminisztérium meghívására és a külügyminiszter védnöksége alatt július 8-ikán kellett volna tartani első fellépését Jeruzsálemben. — Turnéjának új időpontját még nem állapították meg.

MŰKRITIKUSOK NEMZETKÖZI KONGRESSZUSA

A Habima kistermében nyílik meg július 16-ikán a művészeti kritikusok (AICA) VIII-ik nemzetközi kongresszusa. A műkritikusok kongresszusára, amelyet háromévenként tartanak, a világ minden tájáról 82 neves szakember fog előadni. Dr. Chajim Gamzu, az izraeli kritikusok szervezetének elnöke a legutóbb, Varsóban megtartott kongresszuson a köz-

oktatásügyi miniszter nevében hívta meg a résztvevőket, hogy a következő világtalálkozójukat Izraelben rendezzék meg. A kongresszus megnyitójára egybeesik a harmadik zene és drámafesztivál megnyitójával.

Egyidejűleg a tel-avivi múzeum Rothschild fasori termében megnyílik az izraeli képzőművészek gyűjteményes tárlata. További alkalom arra, hogy a világ legjobb műkritikusai és szakértői előtt bemutassák a 40 izraeli festő és szobrász több mint 200 művét.

AZ INBAL HAZAJÖTT

Élménydús 8 hónapi amerikai tartózkodás után érkezett haza az Inbal jemenita táncosport. Az együttes, amint arról annak idején részletesen beszámoltunk, részt vett a Jézus életéről szóló, Georg Ste-

SZARÁ LEVI-TANAJ

vens által rendezett óriásfilmben, „A világ legnagyobb története” című film alkotásában, amelynek főszerepét Von Sidow, a nagy svéd művész alakítja.

Az Inbálnak csak kis szerepe — egyetlen táncjeleket — van a filmben, amelynek szövegírója Lea Abraham, a fátolytáncot mutatja be. Az együttes tagjai ezen kívül néhány jelenetben statisztáltak is.

A hollywoodi vendég szereplésből, amely — az Inbál vezetői szerint sokban hozzájárult az izraeli művészek és az ország nevének öregítéséhez — 50 ezer font tiszta haszna maradt a társulatnak, amelyet az Ichilov-kórház közelében építésre kerülő színházterület céljaira fordítottak.

HAIFAI VÁROSI SZÍNHÁZ

A haifai színház július 2-ikán tartja Vladimir Majakovszkij „A poloska” című szatírjában bemutatóját Joszéf Milo rendezésében. A darabot Benjámín Gálaj fordította, a diszlekteteket Slomo Vitkin készítette, a kisérőzenét Alex Argov írta.

A moszkvai szatirikus színház hétfőn (június 24) este mutatta be átütő sikerrel Párisban a „Népek Színháza” keretében „A poloska”-t. Képünkön „A poloska” alkotói: A zongoránál ül Sosztakovics, mellette Majerhold rendező. Mögöttük áll Majakovszkij.

Izraeli hétköznapok

Írta: Barzilay István

Az Eskol-kormány

Az „öreg” távozott a kormány éléről, hétfő óta új miniszterelnökünk van, a mérsékelt, a kiegyezésre hajlamos és jó, jiddishumorrú Lévi Eskol. A harci lendület, a profétai hevület és az örök ifjúság tüze helyett — a jovialitás és a mértékletesség.

Az örök ifjúság helyébe — a megfontolt öregkor.

Mert bármilyen furcsán hangzik, a régi kormány legöregebbjének távozásával az új kormány nem fiatalodott meg, ellenkezőleg, megérett.

Egy fiatal — Ben Gurion — távozott és egy öreg — Zalmán Arán — belépett és ezzel az öregek és fiatalok eddigi erőviszonya megváltozott a kormány többségét képviselő Mápáj képviselőtében.

Nehogy azt higgyük, hogy ez felületi rajz, pillanatfelvétel az új kormányról. Ez ugyanis mélyreható változást jelent Izrael politikai életében. Ez az évszámok tekintetében nem is pontos észrevétel azt jelenti, hogy valóban véget ért Izrael új történelmének Ben Gurion korszaka.

Ben Gurion nem törődött a Mápáj őfelső hierarchiájával, számára nem létezett „tor”, figyelmen kívül hagyta, hogy pártja első gárdájának személyiségei milyen sorrendben érdemlik meg a miniszteri kinevezést. Sem Mose Dájan, sem Joszef Almogi, sem a néhai dr. Giora Joszefál, sem Aba Even nem voltak soron. Mégis maga mellé vette őket, nem törődve azzal, hogy pártjában a „vátikok” olykor palotafordalommal fenyegettek a fiatalok előretörése miatt.

Ezt talán olyanformán vette figyelembe, hogy nem lépett túl bizonyos arányszámot, amelyet ő maga állapított meg — tehát nem sértette meg azt a határt, amely a belső béke vonalát jelentette a párt csoportosulásai között.

Nincs még történelmi perspektívánk annak megállapítására, hogy ez a változati módszer igazolta-e önmagát, kevés a lehetőség ahhoz, hogy párhuzamot vonjunk. Hiszen az állam csak tizenöt éve létezik s ezalatt Ben Gurionon kívül csak egy miniszterelnökünk volt, Mose Sárét személyében. De Ben Gurion megérezte azt, hogy a világ egyik legfiatalabb és legdinamikusabb államának fiatal vezetőkre van szüksége.

S ezért, ha továbbra is a kormánykerék mellett marad, Izrael kormányai fokozatosan mindig újabb fiatalításra mentek volna keresztül. Ben Gurion csak a fiatal munkatársakat szerette, a hadügyminisztériumban és a miniszterelnökségen úgyszólván egyszerű emberek vették körül, akik ugyan vele és az állammal együtt 15 évet öregedtek, de viszonylagosan mégis fiatalnak tekinthetők a Mápáj és a többi pártok „vátikjaival” szemben.

Voltaképpen csak egy személy lépett be Lévi Eskol kormányába: Zalmán Arán, a három évvel ezelőtt lemondott közoktatásügyi miniszter kapta vissza tisztségét, amely a hadügyminisztérium után a legfontosabb hivatala a kormánynak. Arán nagyképességű ember, felkészült politikus és jó szónok, s főleg elismert a társadalomtudományi műveltsége.

Közoktatásügyi miniszternek azért nem volt jó, mert Izraelben ehhez a tisztséghez nem elegendőek a fenti kvalifikációk. Rendkívül nehéz emberekkel, szervezetekkel s nagyon súlyos problémákkal kell megküzdeni. Zalmán Aránt annakidején a tanított szakszervezete buktatta meg, amelynek vezetőivel nem tudott együttműködni.

Helyébe Aba Even került, aki másfajta ember, mint Zalmán Arán. Nem a kelet-európai eredetű cionista szakszervezeti mozgalomban tanulta a politikát. Nem élesítette elméjét a jesivák pupilisztikai vitáiban — amelyeknek reminiscenciái annyira jellegzetesek a Hisztadrut konferenciáira. Aba Even nyugateurópai elme — s furcsa módon mégis ő találta meg a közös nyelvet a tanított szakszervezetével, azzal a közülettel, amely talán a legtöbb sztrájkot szervezte ebben az országban és a legtöbb borsot törte a kormány orra alá.

Aba Even diplomata és ezt a minőségét vetette be a tanítókkal, szakszervezeti titkárokkal folytatott küzdelmeiben. S ez a módszer sikerült, mert Aba Even kétségkívül az eddigi legjobb közoktatásügyi minisztere volt Izraelnek. Kiváló reformok fűződnek tevékenységéhez. A fejlődésükben visszamaradt ázsiai és afrikai olégyermek tanulmányi nívójának emelése érdekében valóságos forradalmasította a közoktatást. Bevezette a kombinált általános iskolatípust, amelyben a gyerekek már az elemiben választhatnak ipari, humánus, vagy reális irányzat között. Az ő nevéhez fűződik a kétosztályos középiskola, amelynek ugyancsak a fejlesztési körzetekben van rendkívüli fontossága.

S érdeme az is, hogy két-éves működése alatt sikerült megakadályoznia a tanítók, vagy a tanárok sztrájkjait, amelyek állandó nyugtalanságot idéztek elő az ország közéletében. Bár Zalmán Aránnak is sikerülne ez a jövőben!

Hiszen ha Aba Even az öt még a közoktatási tárcánál is jobban megillető pozíciót, a külügyminiszterséget kapta volna az új kormányban, megértenénk azt, hogy fel kellett áldozni a Mápáj vátikjainak oltárán. De nem ezt a tisztséget kapta meg, hanem a helyettes miniszterelnökséget, amelynek hatáskörét csak ezután fogják megállapítani, ha erre egyáltalán mód van.

Kár volt félretolni ezt a kiváló szellemet, Izrael politikai életének talán legnagyobb reményességét azért, hogy Zalmán Arán elégtelt kapjon egy vélt sérelméért, vagy azért, hogy a Mápáj vátikjainak egy helyi többjűk legyen Lévi Eskol kormányában. A kormányalakításnak ezt a feltűnő hibáját csak úgy lehetne orvosolni, ha Aba

Even rövidesen arra a helyre kerülne, amelyre született: a külügyminisztérium élére. Addig azonban a jelenlegi kinevezését nem tekinthetjük egyébként, mint felfelé bukásnak, amelyet nem érdemelt meg, ellenkezőleg, feltétlenül mellőzés érte általa.

„Folytatás-kormányának” nevezte kabinetjét Lévi Eskol. A koalíciós összetétel és a program szempontjából valóban nem különbözik ez a kormány az elődétől. Csak egy pontban látnunk máris eltérést: a cionista világmozgalommal és a galuttal való kapcsolat tekintetében. Lévi Eskol a Cionista Világszervezet támogatását ígerte. Ha nem tette volna ezt az ígéretet, akkor is hihető, hogy Lévi Eskol, aki sokéves pénzügyminisztersége alatt a galuti zsidóság támogatását és befektetéseit kérte, ezen a téren más politikát fog követni, mint narciás elődje, aki gyakran túlságosan radikális, s talán bántó formában igyekezett kihangsúlyozni Izrael és a zsidó államiség szupremációját a galut fölött.

Az új kormány nem hozott változást más vonatkozásban. A hadügyminisztérium körüli tusakodás egyelőre megszűnt azzal, hogy Lévi Eskol átvette ezt a tisztséget és meghagyta maga mellett a minisztérium tényleges vezetőjét, Simon Pereszt.

A pénzügyminisztérium élére Pinchász Szapir került s ez nem jelent fordulópontot a kormány gazdasági politikájában. Akik eddig Lévi Eskolt szidták a magas adóért, ezentűl Pinchász Szapir fejére szórhatják ezeket az átkokat. Nem történt változás a kisebbségi pártok tárcái élén sem, s a koalíció is megmaradt a régi, szűk keretek között, az éppen hogy meglévő minimális parlamenti többségével.

Az Achdut Háavoda megkísérelte a Mápám bevonását a kormányba. Lehet, hogy komoly kísérlet volt, de az is lehet, hogy csak taktikai lépés, saját bal szárnyának megnyugtatására: no lám, megpróbáltuk behozni a koalícióba a testvérpártot, de nem akart jönni, moshatjuk kezünket. A Mápám nem jött — azzal az érveléssel, hogy a jelenlegi kormányprogram nem elégíti ki. Holott ez előtt még két és fél évvel ugyanezen program alapján tartozott a Ben Gurion-kormányhoz. Hételeji határozata szerint csak a három munkapárt közös platformja alapján vállalták a kormányzás felelősségét.

Lehetséges, hogy az ötödik Kneszet mandátumának hátralévő két éve alatt meg fogják kísérteni a szélesebb koalíció létrehozását. Csakhogy két év hamar elszalad, s mint már egyszer megtörtént ezeken a hátszobokon, könnyen megtörténhet, hogy ez a kis koalíció fogja irányítani politikai életünket az új választásokig.

Ben Gurion nélkül ez nem lesz könnyű. De Lévi Eskolnak mégis sikert kíván az ország felelős közvéleménye. Legyen ez a kormány elég erős arra, hogy megállja a helyét a közéleti térség veszélyeiben és az országfejlesztés nehéz feladataiban, az új gazdasági program sikeres keresztülvételében és a tömegbeváندorlás terheinek vállalásában.

Akik a jövő kulcsát őrzik

A Gyáriparosok Szövetségének szerda éjszaka megnyitott közgyűlésén mindenki ott volt, aki „valaki” az ország gazdasági életében. És, ha személyesen nem is jelent meg, legalább egy üdvözlő táviratban képviseltette magát.

Ma már mindenki elismeri, hogy Izrael jövőjének a sorsát is végső fokon az iparfejlesztés üteme dönti el. Az atomenergia békés célokra való kihasználása feltartóztatatlannul tért hódít szerte a világon és egyenlőre halad azzal az új ipari-technológiai forradalommal, amely alapvető módon változtatja meg a világ arculatát.

Egyre inkább elavulttá válik az a koncepció, hogy egy állam erejét és nemzetközi súlyát kizárólag az ország területe, lakosainak száma és fegyveres hadoszlopainak sokasága határozza meg. A világűr meghódításának hajnalhasadása idején a technológiára, a tudományos versenyfutásra tevődött át a hangsúly. Ennek a kimenetelétől függ Amerika, a Szovjetunió, Kína, Franciaország és a többi ipari nagyhatalom jövője is.

Ha nem is most, de a távoli jövőben.

A termelés módszereinek átalakulása, a fokozott automatizálódás nyomja rá bélyegét az új világra. Ez a minden áron való iparosítás, és a szédületes rohanás az industrializáció

Írta: Dán Ofry

után, ez a kulcs a kommunista tömbön belül keletkezett legtöbb ellentét megértéséhez is.

Tito azért lázadt fel Sztálin ellen több mint egy évtizede, mert a globális fogalmakban gondolkodó moszkvai főnök azt kívánta, hogy Jugoszlávia a „természetes munkamegosztás elvének megfelelően” maradjon továbbra is mezőgazdasági állam, amelynek a „nagy orosz testvér” fogja szolgáltatni az ipari cikket. Ezért szaladt keresztül a „fekete macska” Románia és szovjet „védnöke” között. A gyorsított iparosítás és az atomenergia kihasználásának titkára irányuló kínai erőfeszítés nyomán mélyült el a szovjet-kínai ellentét is.

Minden állam, amely előre megoldást keres a növekvő lakosság eltartására és az életszínvonal emelésére, — az ipar előmozdítására összpontosítja erőfeszítéseit.

Ez ma a kulcs a huszadik század jövőjéhez.

Nálunk is felismerték már az ipar jelentőségét. A múlt emléke az a romantikus felleg, amely a cionista országszépítés „igazi” úttörőit a neveli kaktuszokhoz, a galiljai sziklák mellett képe-

Huszonöt ezer gyerek Tel-Aviv nyári táboraiban

Német diákküldöttség érkezik

Tudósítónk jelenti: Közel 25 ezer gyerek fogja tölteni a nyarat Tel-Aviv városában és nyaralótáborokban. Rajtuk kívül még 20 ezerre teszik azoknak az iskolagyerekeknek a számát, akik a város területén, vagy más helyeken fognak vakációzni. Az ovodásgyerekek, valamint az első, második és harmadik elemisták felnapig lesznek az ovodákban és az iskolaudvarokon felállított kajtanakban, míg a nagyobb elemistákat két-háromhetes turnusban a Tel-Báruuban, Givat Alijján és Bét-Jámban felállított nyaralótelepekre küldik. A középiskolások a szünidőt munka- és üdülőtáborokban fogják tölteni Kfar Vitkinben, Kirját Jámban, Párodan és még néhány kibucban. A cserkészek a chudai erdőkben rendezik nagy táborozásukat.

A nyári szünidőben legalább 9 külföldi diákküldöttség jön Tel-Avivba, köztükük 32 kölni diákfiú és

lány. A nyaralótábori akció rendezői szerint a német ifjúság meghívása Aba E-sen által rendezett kajtanakban és nyaralótáborokban. Rajtuk kívül még 20 ezerre teszik azoknak az iskolagyerekeknek a számát, akik a város területén, vagy más helyeken fognak vakációzni. Az ovodásgyerekek, valamint az első, második és harmadik elemisták felnapig lesznek az ovodákban és az iskolaudvarokon felállított kajtanakban, míg a nagyobb elemistákat két-háromhetes turnusban a Tel-Báruuban, Givat Alijján és Bét-Jámban felállított nyaralótelepekre küldik. A középiskolások a szünidőt munka- és üdülőtáborokban fogják tölteni Kfar Vitkinben, Kirját Jámban, Párodan és még néhány kibucban. A cserkészek a chudai erdőkben rendezik nagy táborozásukat.

Bizalom a görög kormányban

Athén, (Reuter). — A görög átmeneti kormány tegnap 172 szavattal 18 ellenében bizalmi szavazatot kapott a parlamentben. A központi egységpárt 79 képviselője, élükön Papanastasiou elnökkel, tüntetőleg elhagyta az üléstermet és nem vett részt a szavazáson, míg az egyesült demokráta baloldal tartózkodott a szótól.

A szavazás után Pipenlisz miniszterelnök bejelentette, hogy a parlament ülését július 17-ikére elnapolják.

li el. A sivatag életrekeltségének missziója továbbra is nemzeti törekvéseink tengelyében áll. De ezzel párhuzamosan tért hódított az a nézet, hogy a hagyományos módszerektől eltérő eszközökkel szükséges a hazai ipart átsegíteni a felöltés korba.

Ennek a politikának a jegyében ültek össze az izraeli gyáriparosok. Eddig már sok szónoklatot, tengernyi statisztikát és bőséges panna-száradatot hallottunk.

Alig érintették azonban azokat az alapvető problémákat, amelyek tulajdonképpen az izraeli ipar jövőjét szabják meg.

Keveset beszéltek az ipar szolgáló tudományos kutatás ügyéről. A világ összes fejlett államaiban a forradalmi jelentőségű kutatások túlnyomó többsége már az iparvállalatok laboratóriumában játszódik le. Ez persze azért lehetséges, mert Amerika például teljesen adómentesíti azokat a kiadásokat, amelyeket a vállalatok kutatásra fordítanak.

Nálunk is volt egy kísérlet néhány évvel ezelőtt ebben az irányban. Dániel Simsoni, a légikaderő ezredese, aki a miniszterelnökség körében létesített fejlesztési tanács igazgatója volt, követelte a kormánytól, hogy a mi gyárainkat is bátorítsák kutatások folytatására. Ez a követelés azonban pusztába kiáltó szó maradt.

Az izraeli ipar — nyilvánvalóan a kormány adópolitikájának és a következményeként — nem fordít kellő figyelmet a tudományos kutatásra. Ugyanakkor Avraham Klier, a gyáriparosok szövetségének elnöke, elsősorban azt kifogásolta megnyitott beszédében, hogy az Állami Bank jelentéssel ellentétben nem 21 százalékos, hanem mindössze 16 volt az elmúlt évi tiszta nyereség...

Emberileg talán érthető, hogy a gyáros is elsősorban többet akar keresni, nagyobb haszonra törekszik. Ezért főként a haszonkulcs, a termelés és a jövedelem kérdéseiről beszél.

Persze másról is kell szólni.

Tartozunk az igazságnak azzal is, hogy leszögezzük: a gyáriparosok szövetsége nem képviseli az egész izraeli gyáriparat.

Nem tömöríti sorában a hisztadruti tőke mammutvállalatait, amelyek a nehézipar jelentős részét uralják. Nem akarjuk ezzel azt mondani, mintha az izraeli nemzetgazdaság dr. Báder, a Chérut teoretikusának híres meghatározása szerint még most is az „angina sektoris” betegségben szenvedne.

Elmultak azok az idők, amikor a kormány csakis abban az esetben juttatott a fejlesztési költségvetés kölcsönkölcséből, ha a magán tőkés elfogadta az „51 százalék” elvét, ami a hisztadruti érdekeltség döntő többségét volt hivatva biztosítani az új vállalkozásban.

Az izraeli ipart ma új szellem irányítja. Először nyomultak a külföldi befektetők, akik itteni szakemberekkel karöltve olyan alapokra fektetik ipari termelésüket, ami végülis lehetőséget nyújt ahhoz, hogy betérjünk az európai közöspiacba és sikeresen vegyük fel a versenyt régi ipari államokkal az ázsiai-afrikai térségben is.

Ha ezeknek a céloknak a szolgálatában fog zárolni a gyáriparosok közgyűlése, feltétlenül teljesítette hivatását.

Mert ezt kívánja a történelem.

AZ APOLT KUTYA
nagyobb öröm
Nyirassa
fűrdettesse
kutyáját az
Állatvédő
Egyesületnél,
Jaffa, Szálame-út 30.
Telefonbejelentés: 87621

Új eszpresszó
nyílik!
Mikor?
Július 15-én.
AKKÓ

RAMM Special
le3oo

fehérit és fertőtleníti

mindent tisztít a házban — a konyhában

A HETI SZIDRA

— CHUKAT —

Es Izrael fia, az egész község, elérkeztek Cín sivatagába az első hónapban és letelepedett a nép Kádésben; és meghalt ott Mirjám és eltemették ott. Es nem volt ott víz a község számára és összegyülekeztek Mózes és Áron ellen. És a nép perlekedett Mózesel és szóltak, mondván: Bárcsak elpusztultunk volna, amikor elpusztultak testvéreink az Örökkévaló színe előtt... És minek tettetek föl bennünket Egyiptomból...? (B'midbár 20, 1-5)

A szidrában elmondott események a negyvenedik esztendőben, tehát a vándorlás utolsó évében játszódtak le. Ibn Ezrá helyesen jegyzi meg, hogy a megelőző harmincnegyzet év történetét a Tóra nem mondja el. Az ok kézenfekvő: annak a nemzedéknek az emberei nem bíztak Istenségben és az lett a végzetük, hogy a sivatagban elpusztuljanak. Eppen ezért az ő történetük nem bír lényegesebb szellemi értékkel a zsidó nép jövője szempontjából. Ez a harmincnegyzet esztendő az történelmi szempontból a „hallgatás korszakának” tekinthető.

A vándorút végén a régi problémával találkozunk: a nép szomjas, a nép vizet akar. Hát bűn a szomjúság? — teszik fel a magyarázók a kérdést. Válaszuk kategórikus: Nem! A szomjúság nem bűn, ellenben bűn a panasz: „Minek vezettetek föl bennünket Egyiptomból?”

Ezt a bűnt — olvassuk egy modern kommentárban — nem követi megtorlás, mert a panasz harcosok ajkáról hangzott el. Az új nemzedék szívében nincs félelem, nincs gyávaság. Ez a nemzedék megütközik az ellenséggel és győzelmet arat. Élete alkonyán Mose Rábenu még látja a nagy fordulatot, még hallja a nép dalát: „Az jásir Jiszráél...”

Igaz, ez már új korszak — Josuá és a honfoglalás korszaka.

„Es szólt az Örökkévaló Mózeshez és Áronhoz a Hór hegyén, Edom országának határán, mondván: Térjen meg Áron népéhez, mert nem fog bennenni az országba, amelyet Izrael fiainak adok...”

Mi volt Áron vígasza? Meg kellett halnia a sivatagban, de fia folytatta hivatását és haladó szeme még látta, hogy a főpap díszruháját édes vére, Eleázár veszi fel.

Mi volt Mose Rábenu bánata? Meg kellett halnia a sivatagban, de a vezéri pálcát idegenre kellett hagynia; a fia nem folytathatta ott, ahol ő, az Örökkévaló parancsára abbaahagyta.

Aron halála abban is különbözött testvérei halálától, hogy szertartás keretében ment végbe. „Es Mózes — mondja az Írás —, levetette Áronról ruháit és felöltöztette azokat Eleázárt, a fiát.” Ez a ruházat szertartása. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy Áron főpap és a papság elsősorban szertartást jelent. Ez magyarázza meg halálának módozatát és körülményeit. Es még valami: van utód, aki örökli feladatát és ruházatát. A másik két testvérnél más a helyzet. Mirjám gyermektelenül hal meg, Mose Rábenu-nak van gyermeke, de a prófécia nem száll örökségként apáról fiúra. Nem is beszélve arról, hogy a prófécia a szertartást és a díszruhát sem ismeri.

A jeruzsálemi twist-botrány után bizonyos körök azzal vigasztalnak bennünket, hogy más népeknél sem jobb a helyzet. A csónadrágos ifjúság — mondják — szerte a világon unatkozik és unalmában tör, zúz, pusztít. Hiába — teszik hozzá sópáncsolva —, ez a korszellem velejárója. Az izraeli ifjúság sem kivétel.

Ez a magyarázat vigasztalhat azok számára, akik követendő példát és eszményképet látnak a góvilágban és ezért örömmel veszik a negatív jelenségeket is. „Hála Istennek — mondta egy ilyen zsidó annakidején, jó néhány évtizeddel azelőtt, amikor az újságok egy tel-avivi gyilkosságról adtak hírt —, normális nép kezünk lenni, már saját gyilkosaink is vannak”

Ennek az írásnak a keretében nem célunk vitába szállni a fenti felfogással. Nem akarjuk kimutatni, hogy a zsidóság ebből a szempontból sose volt, és remélhetőleg a jövőben sem lesz „normális” nép. Hogy a zsidóság lényege éppen a másféleség, illetve az a körülmény, hogy elütünk minden más néptől. Erre vall egész történelmi útunk, csodálatos fennmaradásunk, az európai katasztrófa, a reneszánsz mozgalom és a feltámadt zsidó állam, mai helyzetünk a Közelkeleten és mai helyzetünk a nagyvilágban.

Mit mond nekünk a jeruzsálemi twist-botrány? Elsősorban azt mondja, hogy ifjúságunk körül súlyos bajok vannak és egész nevelési rendszerünk revízióra szorul. Azt mondja, hogy a betegség akut, hiszen Golda Méir külügyminiszter emlékezetes beszéde óta azok a körök is fújják a véskürtőt, amelyek a múltban az izraeli ifjúságról csak ömlengve, lelkesedve és hálványozva beszéltek.

Tegyünk nyomban hozzá: nem az ifjúság a bűnös. Hát tehet ez az ifjúság arról, hogy szülők és tanítók sutbadobták az évezredek, kipróbált ideálokat és a gyerekből kísérleti nyulat csináltak? Ennek az ifjúságnak azt magyarázták, hogy a múlt a gátlattal azonos, — a gátlat pedig minden formájában megvetendő. Chálucizmust prédikáltak neki olyan időben, amikor saját szemével látta, hogy szülei rég háttérbe fordították a cháluci ideálokat, és ami a legfontosabb, — a cháluci életmódnak. Egyáltalán nem meglepő tehát, hogy ez az ifjúság, amelynek se hite, se gyökere nincs, unatkozik és unalmában tör, zúz, pusztít. Ki tehet neki szemrehányást emiatt?

Golda Méir a szábrék miatt lamentál, lolett a végzetes hibát a muzulmán országokból érkezett új olékkal és azok gyermekeivel szemben követték el. Az előbbieknél „csak” az a bűnünk, hogy hit és hagyomány nélkül neveltük fel őket, míg az utóbbiaknál bűnünk aránytalanul nagyobb, mert leromboltuk egész lelki, szellemi és erkölcsi világukat.

Nem áthatjuk magunkat, tudjuk, más az ortodoxia Európában és más Afrikában és Ázsiában. Ebből a szempontból nem is próbálunk párhuzamot vonni Frankfurt és Marokkó, Pozsony és Algír, Szatnár és Jemen között. Más a tudás és az ismeretek foka, más az öntudat és más a meggyőződés. Viszont a

Az amerikai külpolitika „nagy embere”

Nasszer felújította szövetségét Moszkvával

Írta: Jona Kesze

Nasszer Kairója ujjongott és örvendezett. Amr marsall egyptomi alelnök moszkvai látogatása minden reményt és minden teret felülmúló sikerrel járt. Fejedelmi pompával fogadták, a Szovjetunió vezetői, Chruscsev, Malinovszkij, Mikoján és mások az égig magasztalták az egyiptomi diktátort, azonosították magukat az egyiptomi vágyakkal, sőt helyeselték jemeni „anti-imperialista” küzdelmét és segélyt ígértek Egyiptomnak a jemeni befejezetlen háború folytatására. Az Amr marsallnak juttatott nagy megtisztelőt és nagy felelősséget. A jemeni győzelemért és az Amr marsallnak juttatott nagy megtisztelőt és nagy felelősséget. A jemeni győzelemért és az Amr marsallnak juttatott nagy megtisztelőt és nagy felelősséget.

Beavatott szakértők azt mondják, hogy Egyiptom igen gyorsan megkapja ezt a fegyvert és ezáltal lehetővé válik, hogy Jemenben hagyja odaküldött hadifelszerelését. A Londoni Daily Telegraph,

Gyarmati hadjárat az UNO segítségével

Kétségtelen, hogy az egyiptomi diktátor most féltelgezhethet. Ismét megmentette őt a „neutralista” politika. Az amerikai kormány megmentette őt a már fenyegető katasztrófától Jemenben. Az UNO megfigyelői, akik Jemen és Szaudia határán fejlődnek fel, nemzetközi fedezetet biztosítanak Nasszer jogtalan jemeni beavatkozására számára. A jemeni háború tovább folyik és Nasszer híres hadserege csak nagynehezen tudja megtartani állását. A határokat őrző megfigyelőknek talán sikerülni fog megakadályozni azt, hogy El Badr imám katonai segélyt kapjon. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az UNO segíti az egyiptomi diktátor jemeni gyarmati háborúját.

A Jemenben levő sokszáz szovjet szakértő (otlétükét mérvado hírforrások igazolják) bizonyára azt a feladatot kapta, hogy segítse Nasszer harci tevékenységét. Nasszer presztízsét ugyan

„A kommunista befolyás mélypontja”

Néhány hét előtt megjelentek az amerikai szenátus külügyi bizottsága előtt a State Department magasrangú hivatalnokai, akik a Földközi-tenger keleti részében irányítják Amerika politikáját. Mr. Grant kijelentette a bizottság előtt, hogy „a kommunista presztízse és befolyása a Közelkeleten évek óta nem volt ilyen alacsony ponton”. — Ennek egyik oka, szerinte, az, hogy „a kommunista tömbtől való függőséggel szemben fennáll a nyugati segély alternatívája.

Ez a segély lehetővé tette Egyiptomnak, hogy jobban kiegyensúlyozza kapcsolatait

tapasztalat azt mutatja, hogy ott, ahol a marokkói, vagy a jemeni zsidó elveszti a vallási bázist, a legtöbb esetben annak helyében lelki zűrzavar keletkezik.

Ismeretes, hogy a keleti embernél — zsidónál és nemzsidónál egyaránt, — igen fejlett a hagyományokon alapuló törzsi tudat. Az ő világában a családó a tekintély. Ezért a civilizált társadalommal való találkozás önmagában is rengeteg bonyodalmat, problémát és válságot idéz elő. Tudósok véleménye szerint az akklimatizáció első feltétele: nem szabad a jövővénylámpát lerombolni, nem szabad erkölcsi alapját megrendíteni. A mi bűnünk éppen abban rejlik, hogy ezt a parancsot nap, mint nap megszegjük. A kezünkben levő különböző klita-szervek révén a muzulmán országokból érkező új olé valóságos sokk-kezelésnek vetjük alá. A végén pedig mi csodálkozunk a legjobban azon, hogy az eredmény ilyen szomorú...

A jeruzsálemi twist-botrány kapcsán egy szakértő sok testvérezt és tömegsportot ajánl az izraeli ifjúságnak. Nem hisszük, hogy ez volna a helyes terápia. Flekktífuszt nem lehet arckrémmel gyógyítani.

Az izraeli ifjúság nem testileg, hanem lelkileg beteg, ezt a bajt pedig csak a szülői ház és az iskola képes gyógyítani...

amelynek általában mérvadó értesülései vannak, jelenti, hogy szovjet rakétaszakértők csoportjai érkeztek legutóbb Egyiptomba, ahol megteszik a technikai előkészületeket egyrészt repülőhárító-rakéták, másrészt repülőgépekről repülő célpontok elleni rakéták befogadására és azoknak hatékony kezelésére. Más jelentés szerint

Kubából Egyiptomba helyezték át rakétakilövő lafektákat szakértők kíséretében, akik specialisták az ilyen katonai berendezések álcázásában. A szovjet-egyiptomi fegyverszállítási szerződés aláírásának ünnepélyén Amr marsall beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta a két ország egységes álláspontját a gyarmati uralom és az imperializmus elleni harcban.

Amint Nasszer örömeinek megvan az alapja, úgy a Szovjetunióknak is oka van a meglepedésre. Hetekig megtöltötték az éter hullámaikat az amerikai külügyminisztérium díszes nyilatkozatai, hogy közelleveti politikájára, amely a Szovjetunió kizorítását célozta, már meghozta gyümölcsseit. A washingtoni öröm megnyilvánulásait olyan „nagyjelentőségű” burkoló célzások kísérték, hogy rövidesen a győzelem további édes gyümölcsei fognak majd deszelegni az amerikai szenális külpolitika fájának lombjai között.

Washingtoni hírek arról szólnak, hogy Bushrod Howard, a jemeni ügyek szakértője, ezt jelentette ki a külügyi bizottság szenátorai előtt: „A külügyminisztérium alacsonyrangú hivatalnokai tudatosan elszabotálták az egyezményt az egyiptomi csapatok kivonásáról Jemenből azzal, hogy nem lehet elvárni Nasszer szertől csapatai hazahívását Jemenből, amíg nem biztos abban, hogy Szálál jól megalapozta uralmát Jemenben. Így tehát érthető az arcátlanság,

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

Joákarattal a katasztrófába

Ez tehát a State Department közelleveti politikájának az eredménye — azon politikáé, amely Izrael létét érinti. Egy okos amerikai politikus a napokban a State Department közelleveti politikájáról szólva kijelentette, hogy a „politikában meg lehet bocsátani a hazugságokat, de nem lehet megbocsátani az elközlőstést”.

Szemiben sem vigasztal minket az a tény, hogy ezt a katasztrófális politikát nem Izrael elleni rosszakarattól folytatják, hanem

tést tett függetlenség fenntartására a szovjetblokkal szemben, amint ez megnyilvánult Egyiptom magatartásában a kínai-indiai viszályban is. Egyiptom álláspontja sokkal józanabb volt, mint bizonyos más országoké” — mondta a State Department kiváló hivatalnok, aki elfelejtette, hogy a Kína és India közötti viszályban Nasszer álláspontja azonos volt Nikita Chruscsev álláspontjával...

Akik Izrael álmát őrzik

A State Department másik magasrangú emberét, George Ball államtitkárát a keresztkérdések pergőtűzébe fogta Farbstein képviselő a kongresszus külügyi bizottságának tagja, a Nasszer segélyezésének végzetes politikájával kapcsolatban. Ball így válaszolt: „Mr. Farbstein, ha meglepőnk győzödvé róla, hogy az egyiptomi kormány gyakorlatilag előkészületeket tesz Izrael megsemmisítésére, — világos, hogy nem nyújtanánk neki támogatást”. A „gyakorlatilag” szó hangsúlyozása persze azt jelenti, hogy nem kell ma a fejünket törni azon, milyen ábrándjai vannak Nasszernek. Nem fog támadni, sem ma, sem holnap, tehát miért az egész izgalom?

Amikor a bizottság további tagjai azt a véleményét nyilvánították, hogy a Nasszerrel szembeni politika veszélybe hozza Izrael, George Ball betetőzte sikeres magyarázatát a bizottság tagjainak megnyugtató

szóval, hogy Bushrod Howard, a jemeni ügyek szakértője, ezt jelentette ki a külügyi bizottság szenátorai előtt: „A külügyminisztérium alacsonyrangú hivatalnokai tudatosan elszabotálták az egyezményt az egyiptomi csapatok kivonásáról Jemenből azzal, hogy nem lehet elvárni Nasszer szertől csapatai hazahívását Jemenből, amíg nem biztos abban, hogy Szálál jól megalapozta uralmát Jemenben. Így tehát érthető az arcátlanság,

Szabotálják a jemeni egyezményt

Washingtoni hírek arról szólnak, hogy Bushrod Howard, a jemeni ügyek szakértője, ezt jelentette ki a külügyi bizottság szenátorai előtt: „A külügyminisztérium alacsonyrangú hivatalnokai tudatosan elszabotálták az egyezményt az egyiptomi csapatok kivonásáról Jemenből azzal, hogy nem lehet elvárni Nasszer szertől csapatai hazahívását Jemenből, amíg nem biztos abban, hogy Szálál jól megalapozta uralmát Jemenben. Így tehát érthető az arcátlanság,

Joákarattal a katasztrófába

Ez tehát a State Department közelleveti politikájának az eredménye — azon politikáé, amely Izrael létét érinti. Egy okos amerikai politikus a napokban a State Department közelleveti politikájáról szólva kijelentette, hogy a „politikában meg lehet bocsátani a hazugságokat, de nem lehet megbocsátani az elközlőstést”.

Szemiben sem vigasztal minket az a tény, hogy ezt a katasztrófális politikát nem Izrael elleni rosszakarattól folytatják, hanem

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.”

Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

amelyvel Nasszer megszegte az UNO főtítkárnak jóváhagyása mellett Amerikával kötött egyezményét.” Howard, aki a jemeni királyi kormány ügynökének mondja magát, azt is hozzáfűzte, hogy amerikai dollárok segítik elő Nasszer támadásait. Az amerikai gazdasági segítség lehetővé teszi számára, hogy a rendelkezésére álló más eszközöket a jemeni háborúra fordítsa, valamint az áskálódás az arab világban és Izrael megsemmisítésének előkészítésére.

Egy...
Igy...
buszszon...
dalai kö...
pont és...
ni, sajnó...
förgesed...
szegény...
dás szer...
de az ig...
vényes...
ember is...
— egész...
szorul r...
dési esz...
zógazda...
különbö...
jómódú...
reggel f...
zött val...
lyen au...
akinek...
boldon...
Helye...
gény és...
ban gon...
az autót...
buszra i...
előle se...
Keskeny...
a parko...
néhány...
brával a...
indul...
mellens...
torlódas...
menően...
sal meg...
től meg...
Izrael...
szág, az...
ma több...
dik, me...
zetek, a...
őket a...
dig jár...
meg üg...
el nem...
lyezked...
hogy vá...
laltságn...
laknak...
Az au...
zonban...
a helyi...
retica u...
esnek a...
tettel, m...
meg m...
pontok...
kat. A...
nek elég...
att, hog...
járni, m...
között...
gukat. I...
juk a p...
is tanú...
ta péld...
van dol...
nem jár...
és a me...
ben tula...
vonal m...
eljáról...
ponta ké...
kat az...
máni...
Külön...
rasztó k...
szok nek...
sok szer...
pen nyá...
juk szer...
melegbe...
koskodó...
autobus...
nincsene...
zónsög...
ját érde...
tik az u...
hanem l...
sokkal...
sok pont...
A főbi...
hetetlen...
az utaso...
lentébe...
lőszinte...
egyre t...
időt tölt...
kokat az...
esikban...
het telje...
ahogy u...
vagy ha...
ronok a...
mozdith...
pen ott...
szorong...
lye lenne...
att képt...
a kocs...
úrral és...
Tel Aviv...
rek átko...
annakide...
sárló kö...
munkhoz...
kocsikat...
bevásárol...
Miért...
ezeket...
pancélok...
ban, lega...
lon lesze...
De ki tör...

Egy ember az utcáról

Igy, nyáron elfog az autóbussz... Izrael árnyoldala között a legsötétebb pont és ha lehetséges fokozni, sáros, évről-évre tovább fogesedni ez a nyavalya. A szegény embert a közmondás szerint az ág is huzza, de az így Izraelben nem érvényes. Nálunk a szegény ember is lehet megelégedett, — egészen addig, amíg nem szorít rá nyilvános közlekedési eszközre. Különösen meztelenül a szegény embernek nincs sok alternatívája a szegény és a jómódú léte között, de aki reggel félnyolc és nyolc között valamelyik megállóhelyen autóbusszra vár, attól, akinek autója van, mérhetetlen távolság választja el. Helyesebb, ha nem a szegény és a gazdag fogalmában gondolkodunk, hanem az autótulajdonos és az autóbusszra ítélt között. Az autós léte sem fenéki tejfel... Keskenyek az utak, kevés a parkolóhely és van még néhány panasz, de ha félórával a csúcsforgalom előtt indul el hazulról, sok kellemetlenségtől, elsősorban a torlásoktól és az idegekre mondón lassu, sok ácsorgással megszokott csammogásból megszabadulhat.

Izrael bevándorlasi ország, az autóbusszutasok száma tehát állandóan emelkedik, mert az utjonnan érkezettek akárhova dobta is őket a hivatal, egészen addig járják a városokat, amíg ügyes-bajos dolgaituk el nem intézik, esetleg elhelyezkedésük után is, mint-hogy városban van az elfoglaltságuk, de a környéken laknak.

Az autóbussz vállalatok azonban nincsenek tekintettel a helyi viszonyokkal ismeretlen utasokra, illetve nincsenek azokra sem tekintettel, mert az autóbusszknál még mindig vicinális szempontok vezetnek a hatalmasokat. A turisták nem győznek eljegytenkedni amiatt, hogy kénytelenek taxin járni, mert az autóbusszok között nem ismerik ki magukat. Ilyenkor megnyugtatójuk a panaszukot, hogy mi is tanostalanok vagyunk, ha például olyan városrészen van álljunk, ahol még soha nem jártunk. Az autóbusszok és a megállóhelyek jelzésében tulajdonképpen csak a vonal mentén lakók tudnak eligazodni, azok, akik naponta kénytelenek ugyanazonokat az autóbusszokat használni.

Különösen nyáron, a fázós klímában, az autóbusszok még fokozzák az utasok szenvedéseit. Pedig éppen nyáron kétszeresen rájuk szorulunk, mert a nagy melegben szeretnénk takarékoskodni a gyaloglással. Az autóbusszok urai azonban nincsenek tekintettel a közönség érdekeire, csak a saját érdekeikre és nem enyhítenek az utasok szenvedéseit, hanem különböző intézkedésekkel és nemtorodomséggel, sok ponton fokozzák.

A főbb vonalakon elviselhetetlen a zsúfoltság, mert az utasok szaporodásával el-elégtelen az autóbusszok valószínűleg fogynak, mert egyre több kocsi egyre több időt tölt javításban. Az ablakokat az importált nagykoskiban éppen úgy nem lehet teljesen kinyitni, mint ahogy nem lehetett tavaly, vagy harmadéve sem, a peronok ablakai pedig megmozdíthatatlanok, holott éppen ott háromszorannyi utas szorong, mint ahánynak helye lenne... a zsúfoltság miatt képtelenség bevergődni a kocsi belsejébe. Szerkesztő úrral és velem együtt csak Tel Avivban naponta tízezrek átkozzák azokat, akik annak idején külföldi bevándorlóként jöttek a mi klímánkhoz egyáltalán nem illó kocsikat vásároltak... Jól bevásároltak!

Miért ne lehetne nyáron ezeket a könyörtelen üvegpancélokat és bent a kocsiban, legalább az egyik oldalon leszerelni az ablakokat? De ki törődik velünk?

Most csak elkezdtek a sírást, folytathatnánk hasabok és oldalakon át... hogy például átszállóhelyeken miért gyalogoltatják az utasokat többszáz méteren át? Különösen nyáron? Rossz nézni, hogy reggelente, munkába igyekvő tömegek hogy rohannak egyik megállótól az átszállóhelyig. Vagy miért nem állnak az autóbusszok szorosan a magas járda mellé úgy, hogy az utasok a kocsi lépcsőjéről a járdára léphetnének? Figyelje meg szerkesztő úr, hogy betegek, öregek, vagy testese emberek milyen kínal vergődnek le (vagy föl), mert a sofőrnek nem tetszett a járda mellé állni, olyankor sem, amikor akadálytalanul odasimulhatott volna. Hogy miért van ez így? Mert a forgalmi osztályon vagy nem törődnek ezzel sem, vagy utasítása van ugyan a sofőrnek, hogy szorosan a járda mellé álljon, de nincs fegyelem. (Tudni kell, hogy a nagy esőzések miatt a kocsitúrók sok kellemetlenségtől, elsősorban a torlásoktól és az idegekre mondón lassu, sok ácsorgással megszokott csammogásból megszabadulhat.

Ismételjük, ezúttal csak meg akartuk mozdítani az olvasó gondolatvilágában az autóbusszhoz fűződő képzeteket, hogy megfelelő hangulatban hallgassa meg az autóbussz társaságok legújabb közönségellenes akcióját.

Van a közlekedési dzsungelben szép tisztás is, a sérut-taxi, szó szerint taxi-szerű, taxi-szolgálat, olyan taxiautók, amelyekben az utas csak egy helyet fizet. Nem véletlen szülte ezt az intézményt, hanem a szükséglet hozta létre, speciális helyi viszonyok, de az okok

ismertetését most mellőzzük. Minthogy a nagy bevándorlással nem tartott lépést az autóbusszok szaporítása, a sérut-taxi részben pótolja a hiányzó autóbusszokat, tehát nélkülözhetetlen mentőkötél az autóbusszra hiába váró munkából, vagy máshonnan már-már lekésző „utas” részére.

Külföldi turista gyorsan fölfedezi a sérutot és el van ragadtatva az intézménytől. Áradozva dicséri, hogy milyen okos gondolat. Kolumbusz tóvárája és ha visszaérkezik hazájába, első dolga lesz... és így tovább.

Autóbussz vállalatok időnként hadjáratot indítanak a sérut ellen. A tel-avivi Dánnek néhány évvel ezelőtt például az a vad ideája támadt, hogy az állam, vagy az állam velük együtt vásárolja meg a sérut autót. Mint ha az államnak nem lenne egyéb gondja!

Most azonban komolyabb akcióba kezdtek. Tel Aviv városa a közlekedési minisztériummal egyetértésben, a rendőrség helyeslése mellett tudvalegőleg elhatározta, hogy a sérut-taxik részére megállóhelyeket jelöl ki, minthogy a sérut különösen az utóbbi időben fontos közlekedési intézménnyé fejlődött és a közönség érdekei megkívánják az eddig nem szabályozott taxi-szolgálat státuszának rendezését. A kooperatíva már a felsőbbrendű orvoslást keresett a szerinte szerelmes intézkedés ellen, de eredménytelenül. Dánék azonban folytatják a harcot, sőt, autóbussz-sztrájkjal és egyéb erőszakos eszközökkel fenyegetőznek.

Remélhetőleg nem ijed

meg sem a kormány, sem a város és a sérut-taxi régen esedékes megálló helyeinek kijelölését végrehajtják. Az autóbussz-vállalat is jól tudja, hogy képtelen biztosítani utasai közlekedésének zavartalanságát, így okvetlenülkedésével tulajdonképpen azt akarja elérni, hogy azok, akiknek nem képes helyet adni, más módon se juthassanak céljukhoz, csak gyalog, vagy külön taxival, azaz drágán.

A Dán ugyanis csak keresztel akar, minél többet, de arra nincs pénze, hogy több autóbussz jérasson.

Nem ismerjük a Dán szerződését a várossal, de feltételezzük, hogy abban pontosan megszabták kötelezettségeit is. Ha az a régen kötött szerződés gondoskodott a közönség érdekeiről, ami nem kétséges, Dánék naponta százszor is megszegik. Nincsen olyan monopólium, amit meg ne lehetne szüntetni, ha haszonteljesítő nem teljesítik kötelezettségeiket, sőt, ráadásul erőszakosságokon jár az eszköz és sztrájkolni akarnak. A közönség eszerbenhagyásánál sokkal nagyobb veszteséget el sem tudunk képzelni, de nagyon örülnék neki, feltéve, hogy a város a sarkára áll és... Bocsanat, a városnak nincs szüksége a mi tanácsainkra és nem lenne célszerű kitanítani az ellenséget, hogy milyen intézkedések kivédésére készüljön fel.

Csak nem képzeli ott, az Arlozorov utcai fellegvárban, hogy az állam, a város és a rendőrség, ebben az ügyben alulmaradhat? Ne sztrájkoljon és ne erőszakosságokon törjék a fejüket, hanem teremtsenek olyan állapotokat, amik a sérut-taxit fölöslegessé teszik.

Faragó Miklós

Az újságokból

Izrael, Nyugat-Európa és Amerika

HAAREC, független polgári lap. — A különbség az új és a régi kormány között csak a stílusban van. Lévi Eski engedekegyéb hangnemet ütött meg és ezt az ellenzéki pártok látható megkönnyebbüléssel és jóakarattal fogadták. Hogy Lévi Eski vonala a régiút semmi eltérést sem mutat, azt világosan láttuk Simon Peresz helyettes hadügyminiszter felszólalásából, amely mintegy kiegészítője akart lenni Lévi Eski időnkénti szűkszavú megállapításainak. Peresz rendkívül világos és plasztikus szavai jobban megvilágították előttünk Izrael biztonsági helyzetét és szükségleteit, mint ahogy azt eddig bárki is megmagyarázta. Simon Peresz, akit egyesek csak mint valamilyen titkos biztonsági ügynököt akartak beállítani a közvélemény előtt, bebizonyította, hogy parlamentáris formában, minden személyes vonatkozás elkerülésével tudja kifejezni véleményét és képviselni a maga felfogását az országért fontos kérdésekben. Mi a Peresz által felvetett gondolatot éppen ezért nem egy vita befejezésének, hanem kezdetének fogjuk fel.

Belső összefogásra van szükségünk

DÁVAR, a Hiszladrut hivatalos lapja. A kormányprogram vitája a Kneszetben sokkal mérsékelt hangnemből hangzott, mint eddig bármikor. Az ok valószínűleg az új miniszterelnök mérsékelt hanghordozásában van. Lehet, hogy ehhez hozzájárult Izraelnek jelenlegi nehéz helyzete is, amely a tények világánál sokkal komolyabbnak látszik, mint ahogy azt a felszín szemlélo látja. A helyzet maximális összefogást kíván tőlünk mindazokkal a megpróbáltatásokkal szemben, amelyek kívülről és belülről leselkednek reánk. A helyzetünkkel összefüggő mindennapi problémáink: az alijja és a klita problémája, a nemzetnevelés nagy feladata és gazdasági függetlenségünk kimunkálása. Ehhez kell hozzászámítanunk nehéz helyzetünket az egyáltalán nem stabil Közelkelet térségében. A kinti fejleményekre fel kell készülnünk azzal a politikai előrelátással, amely nélkül nem lehet országvezetést elképzelni. Ugyanakkor a belső nehézségekkel szemben nagy lelkiismeretességre vagyunk kötelezve mindannyian. Óriási eredményekre mutathatunk rá, de ugyanakkor látunk kell az elernyédést is és a visszafelé forduló társadalmi életünkben, amely folyamatot minden erővel meg kell gátolni. Belső összefogásra van szükség, elsősorban a nagy kormányzó munkaspárton belül, ezenkívül a kormányban helyet foglaló partnerek között, de különösen egységre van szükség a nép különböző rétegei között.

A gyáriparosok közgyűlése

MAARIV, független polgári déli lap. A gyáriparosok közgyűlése az lenne legfőbb célja, hogy végre egységes vonalat alakítsanak ki az izraeli gazdaságot érintő minden fontosabb kérdésben, de különösen a külföldi értékesítés kérdésében. Nagy feladat vár az izraeli ipar vezetőire a tőlük elzárkózó külföldi piacok miatt. Ezt tekintve, az izraeli gyáripar fejlődése nem egyedül a gyáriparosoktól függ. A kormány erősen beavatkozik a gazdaság menetébe és nemcsak az adóztatás vonalán. A kölcsönök, a befektetőknek adott feltételek és főleg a bérek alakulása, mind a kormánytól függő adottságok, amire a gyáriparosoknak semmi befolyásuk sincs. Amire hatással lehetnek, az a gazdasági politika maga. Itt volna az ideje, hogy a régi foltos gazdasági politikától megszabadulva az új helyzetnek megfelelő új vonalat próbáljanak kialakítani. Nem szabad megelégedni a gyáriparosoknak a közgyűlésen hozott semmitmondó határozatokkal, új utat kell vázolni az izraeli gazdasági életben.

A Dániel Goldfinger eset

HAMODIA, az Agudat Jiszrael hivatalos lapja. — Az izraeli közvélemény felháborodása az öt napon keresztül temetetlenül maradt Dániel Goldfinger ügyében főleg abból ered, hogy három állami földön fekvő kibuc nem volt hajlandó egy arasznyi terület rendelkezésére bocsátani egy szerencsétlenül járt fiatalember számára. Az ügy sokak számára a néhány év előtti párdész-chánai esetet idézi fel, ahol a rabbi egy kereszténynek született kislányt nem engedett a zsidó temetőben eltemetni. A két eset között azonban nagy különbség áll fenn. Ott hálachikus szempontok voltak a döntők, míg a jelen esetben csak önző személyi szempontok jöttek számításba. Az esettel kapcsolatban rá kell mutatni a gálutból magunkkal hozott szokásra, az elhaltak temetésének két, meg több napra való elhalasztására. A zsidó hálachával mindenképpen ellentétben lévő rendszert különösen az atyabíri patológiai intézet számlájára kell írni, amely sokszor napokig, de van rá eset, hogy hetekig is kitolja egy-egy halottnak az eltemetését, annak reményében, hogy a holttestet tudományos célokra végképpen visszatárhathatja. Itt fel kell vetni újból a halál utáni boncolások eddigi, vallási szempontból még mindig nem kielégítő rendezését.

Amiről Simon Peresz nem beszélt

CHERUT, a hasonló nevű jobboldali párt lapja. — Simon Peresz helyettes hadügyminiszter, Begin kérdéseire, vagy eltekintett a választástól, vagy pedig félígazságokkal terelte el a figyelmet a tárgyról. A németekkel való jóviszonyt úgy, mint Ben Gurion, Peresz is, a Franciaországgal való barátságunk előfeltételének tartja. Ez azonban csak porhintés a közvélemény szemében. Nem adott választ Peresz Beginnek arra az egyenes kérdésre, hogy miért szüntette be a kormány a felvilágosító munkát az Egyiptomban dolgozó német tudósok ügyében. Nem válaszolt arra sem, miért hagyta megjegyzés nélkül Franz Josef Straussnak, a német tudós munkáját bagatellizáló nyilatkozatát. Kitérő választ adott arra, hogy a Ben-Gál-tárgyalás közben kinek az intenciójára adta ki a hadügyminisztérium a nyilatkozatot, hogy az egyiptomiak nem rendelkeznek kobalt felett.

Ben Gurion német vonalra miatt bukott meg, nem valószínű, hogy a Ben Guriontól megvont bizalmat ezért a téves politikáért a közvélemény a helyettes hadügyminiszternek fogja juttatni.

Két világhatalom vetekedik Németországért

John Kennedy elnök németországi látogatásának meg vannak ugyan a gyakorlati céljai is, de úgy látszik, hogy a fiatal elnök érkezését és minden megjelenését kísérő hatalmas tömeglelkésedés máris megadta Kennedynek azt, amit kívánt. A két ország közötti problémákban sehol sincs komoly viszály, a német miniszterek washingtoni látogatásán már mindent megtárgyaltak és elvben mindenről megegyeztek — lényegében tehát nem volt szükség arra, hogy Kennedy elnök éppen most tárgyaljon Adenauer kancellárral, aki rövidesen távozik a német kormány éléről.

Világos, hogy Kennedy megjelenésével Bonnból és a kettéválasztott Berlin nyugati oldalán, nyilvánosan dokumentálni akarja Amerika további „jelenlétét” Németországban, mint ahogy beszédeiben leszögezte, hogy az amerikai hadsereg meg fogja védeni a németeket minden kelti támadással szemben. Ezt persze eddig is tudták — de Kennedy személyes látogatása kihangsúlyozza, mennyire fontosnak tartja a németeket, milyen őszinte barátsággal viseltetik a 20 év előtti ellenséggel szemben és mennyire nem hajlandó ez idő szerint németországi engedmények árán kiegyezni Chruscseffel.

A FAL TULSÓ OLDALÁN

Néhány nappal Kennedy után Nikita Chruscsev érkezik Kelet-Berlinbe, a fal másik oldalára, hogy ott ugyanúgy megnyugtassa a németeket és biztosítsa őket a Szovjetunió nagyerővel való védelméről. A különbség voltaképpen csak abban van, hogy a nyugatberliniek megtekinthetik és meghallgathatják Chruscsevet (ha ugyan beengedik őket a keleti zónába), míg a keleti oldalon

Irtá: Arad Gideon

száz méteres tiltott zónát létesítettek a fal mentén, ezrelv lakoltattak ki embereket és üzemeiket, nehogy a Kennedy iránti lelkesedés hullámai áthatoljanak, vagy pedig hü keletnémet kommunisták érthetetlen okokból átszökjenek a nyugati imperialisták zsarnoksága alatt selylődő városrészebe.

Valószínű, hogy a tiltott zóna biztonsági övezetet is képez Nikita Chruscsev személyének védelmére. A másik oldalon kevésbé brutális módszerrel, de legalább ugyanolyan hatékonyan titkosrendőrök és egyenruhás biztonsági közegek ezrei védtek Kennedyt kommunista támadások elől. Berlin a világ egyik legnagyobb kém- és szabotázs-központja, ahol négy

nagy hatalom hadseregei kívül számos ország titkosügynökei találkoznak.

A MEGBIZHATÓSÁG CSÖKKENT

Kennedynek igen nyomós oka van arra, hogy éppen most fogja szorosabban a barátságát Németországgal. A francia-német szerződés megkötése óta Németország eddig kétségtelen „megbízhatósága” Amerika számára már nem olyan számszázalékos, mint ezelőtt. Amerika már nem az egyetlen barátja a németeknek és a nagyhatalmak erőfeszítéseket tesznek, hogy elnyerjék Bonn és Berlin bizalmát. Keleten és Nyugaton egyaránt azt gyanítják, hogy Németország saját atomfegyverekre akar szert tenni — amitől Washingtonban ugyan úgy visszariadnak, mint Moszkvában. Valójában (A cikk vége a túlódon)

Dán Klára 77 sívájára

Egy nemeslelkű, páratlan energiájú, rendkívül szervezőképességgel bíró igazgyászasszony távozott el tőlünk.

Dán Klárát, Dán Oszkárnak, az aradi báró Neumann gyár volt vezérigazgatójának mindannyiunk által nagyrabecsült és szeretett nejét kísértük ki néhány napja, utolsó útjára. Pérfje, egyetlen fia: Joel, az izraeli hadsereg repülőőrnagya, unokái, menyé és testvérei gyászolják őt. De osztozik a gyászban az elhunyt számatlan jóbarátja is, az Izraelben élő sok száz aradi, akik még igen jól emlékeznek a megboldogult sokrétű, szociális, társadalmi és jótékonyági munkájára.

Ő alapította meg a harmadéves évek elején a napok óta otthont a zsidó gyermekek számára. Ennek az

intézménynek egész az alijjázásáig élnoke volt. Harcolt a közöny ellen, agitált mindenütt a nemes cél érdekében.

Nem volt Aradon oly jótehetségű, szociális és társadalmi munka, amelyben részt ne vett volna.

Itt az országban keményen és fáradhatatlanul dolgozott — férjével együtt a mindennapi kenyértől és soha panaszszó el nem hangzott ajkán.

Szerette a családját és az embereket, az országot s bár régen tudatában volt a közeledő végnek, ezt senkivel nem érezte, hősiesen viselte el a sok fájdalom, a mérhetetlen szenvedést.

Nem mindennapi ember volt. A Mindenható adjon neki örök nyugalmat és békeséget.

Dr. Deutsch Ferenc

ITT A NYÁR...

Jobb a békesség...

Néhány héttel ezelőtt a háztartási alkalmazottak biztosításáról írtunk ezeken a hasábkokon, s rámutattunk arra, hogy az „ozeret” sem mostohagyerek, s a jogait nem kisebb erővel védi az izraeli törvény, mint bármilyen foglalkozású dolgozót.

Csak éppen arról van szó, hogy eddig elhanyagolta egy kicsit a nemzeti Biztosító intézet — a Bituach Leumi — ezt az ügyet, s a foglalkoztatott háztartási alkalmazottaknak csak egy töredéke élvezte a biztosítással járó morális és anyagi előnyöket. Azt is megírtuk, hogy a Nemzeti Biztosító egyelőre nem él a törvény által biztosított teljes jogokkal és nem állítja bíróság elé a hanyag, a biztosítást elmulasztó háziasszonyok tízezreit — inkább a felvilágosításra helyezi a súlyt egyelőre.

Igy is történt. A felvilágosító kampány megindult, ám közben, néhány kirívó, makacs esetben mégis arra kényszerült a Bituach Leumi, hogy a per eszközehez nyúljon. Ezekben az esetekben szigorú, de méltányos ítéleteket hozott a bíróság, amint erről a lapok napi-hírei beszámoltak. Vagyis a bíróság is figyelembe vette, hogy nemcsak a háziasszonyok, de a Nemzeti Biztosító részéről is hiba volt

ennyire elhanyagolni az ozereket biztosítását.

Most arról számol be a Nemzeti Biztosító igazgatója, hogy a legutóbbi napokban bebizonyosodott a felvilágosító munka országos sikere: 20 százalékkal emelkedett a biztosított háztartási alkalmazottak száma. Korántsem jelenti ez az eredmény a felvilágosító kampány végét és nem jelenti, hogy most már lám pással kell keresni azokat a háziasszonyokat, akik elkönyvelmüsködtek ezt a problémát. Ezer és ezer munkaadó háziasszonyra vár meg a kötelesség, hogy bejelentse a biztosítónál a segítségét — nemcsak azért, hogy biztosítsa számára a legfontosabb szociális jogokat — de azért is, hogy saját magát biztosítsa egy elkerülhető bírósági eljárás, illetve büntetés ellen.

A Bituach Leumi igazgatója nyilatkozatot adott a napokban az izraeli lapok a háziasszonyok munkatársai előtt, s kijelentette: reméli, hogy csak elvétve lesz szükség a törvény szigorának alkalmazására, hiszen az ozereket jogainak biztosítása nemcsak jogi, de elsősorban társadalmi kérdés.

Azt igéri a Bituach Leumi a háziasszonyoknak, hogy aki hamar megérti a problémát — hiszen az okos háziasszony nem járhat jól,

ha újat húz a törvénnyel — jobb a békesség! — és azonnal bejelenti háztartási alkalmazottját — ebben az esetben a Nemzeti Biztosító nem firtatja, hogy mióta dolgozik a munkaadó háztartásában ozeret, hanem úgy tekintik a bejelentett alkalmazottat, mint ha ma lépett volna munkába.

Mi pedig hozzáfűzzük, hogy sokkal szívesebben adnánk hírt legközelebb a probléma végső megoldásáról, mint bírósági ítéletekről olyan háziasszonyokkal kapcsolatban, akik mégis megpróbálják megkeresni a kibúvót a társadalombiztosítási törvény szigorú paragrafusai közül. (b. p.)

Alkonyatkor nem szabad házasodni...

Nászút után megegyezően megesküdtök egy fiatal angol pár, Robert Hill és Ann Harrison. Az esküvő este 8-kor volt, s mikor a nászútról visszatértek, akkor közölték velük hivatalosan, hogy a nász érvénytelen, s anyakönyvvezető tévedett. Ugyanis egy régi angol szokás-törvény szerint a szigetországban csak délután 6 óráig lehet házasságot kötni. A törvényt az angol hagyományok szakértői azzal magyarázzák, hogy a házasság intézményének biztonsága megkötésének a világosban kötött esküvőt. Különben a férj később arra hivatkozhatna, hogy megtévesztették, mert félhomály volt...

SZIVÁRVÁNY

Először lépett arénába Enrique Moreno torreador, aki eredetileg sokkal szolidabb pályán működött: 8 évig kapucinus szerzetes volt. A reklám kedvéért nem a saját nevén, hanem „Judás” művésznévén állt szembe a bikával.

Nagyszabású ötlettel megszázsorozta forgalmát egy fürdőkádgár. A kádak belső zománfalára világhírű sztrárok fürdőruhás képeit

pingálják. Azt írják a belgiumi magazinok, hogy ha a kád megtelik vízzel és csobogni kezd, akkor valószínűleg meglevőnek a sztrárok...

Az UNESCO központja nyilvánosságra hozta, hogy 700 millió irástudatlan ember él jelenleg a világon. A jelenség felszámolására világméretű kampányt készült indítani az UNO kulturális és jóléti szervezete.

DEODORANT

2 csepp HELENE CURTIS féle „DEODORANT” a hónaljba, frissességérzetet és izzadásmegelőzést biztosít egy teljes napra. Napi két csepp — az önbizalom és kellemes megjelenés előfeltétele munkában és társaságban, reggeltől estig: A „DEODORANT” a HELENE CURTIS laboratóriumok gyártmánya.

Helene Curtis

Miss Európa 1963

Az idei év európai szépségkirálynőjét a napokban választották meg Bayreuthban. Miss Európa 1963 egy norvég szépség lett: Nette Stanstad.

Hermes — shortban

Egy szemérmes hölgy, Garbutt asszony háza előtt shortban pompázik Hermes szobra. Egy újságíró kérdése erre a magyarizációt kapta: „Sértette a szemüket a meztelen szobor. Egy régi függöny darabából magam varrtam a shortot. Remélem, Hermes isten nem veszi rossznéven...”

„Partiképes” férfi

Századik születésnapját ünnepelte itt Jean Mondary apó, akiről tudni kell, hogy agglégény, mert a születésnapi lakomán kijelentette: — „Lehet, hogy még meg-nősülök, ha kedvemre való lányt találok...”

Kísérletek az emlékezetzavarok megszüntetésére

Korábbi kísérletek eredményeképpen tudjuk, hogy a ribonukleinsav (RNA) serkenti az idegszövetek fejlődését. Feltehető tehát, hogy az öregkorban az idegszövetek RNA-forgalmában támad zavar és ez okozza az emlékezet gyengülését. Egyes kutatók szerint az RNA mesterséges adagolásával csökkenthető, vagy talán megszüntethető az öregkori emlékezetzavar. Egy nagyszabású kísér-

letsorozat keretén belül, csaknem 100, többnyire agy érelmeszesedésben szenvedő beteget kezelték, napi 2-70 gram RNA-val több hónapig. A betegek egy csoportja körében már három hét múlva lényeges javulás állt be. Aktivitásuk növekedett, neveket, sőt telefonszámokat is meg tudtak jegyezni. A legnagyobb előrehaladást azoknál tapasztalták, akik agyérelmeszesedésből származó emlékezetzavarban szenvedtek. Azt még nem sikerült megállapítani, hogy az RNA miként fejt ki hatását, de a tudományos kutatók remélik, hogy a további kísérletek során sikerül majd felderíteniük az öregkori emlékezet-zavarok megelőzésének módját.

A telefonistából Nasszer lett

George Roy, angol telefonmérnök a közelmúltban megváltoztatta nevét és ezentul Gamel Abdul Rachim néven mutatkozik majd be. Gamel Abdul Rachim azonban nemcsak nevet változtatott, de vallását is kicserélte és muzulmán lett, miután beleszeretett egy egyiptomi lányba.

De ez még nem minden. Az angol szerelmes úgy határozott, hogy átköltözik Egyiptomba.

Kérdezték is George apját, mi a véleménye az egész ügyről. A szkeptikus apa így felelt:

„Csak az Uristen tudja, miért választotta fiam a Nasszer nevét”.

Egyiptomi feleségét, — akinek neve Szachina Abrahám — a kuveiti hercegségben ismerte meg George-Gamel Abdul, amikor ott telefonhálózatot épített.

Tekintse meg **ÚJ MODELLEINKET** és használja ki **olcsó árainkat.**

Egyszemélyes rekámié . . . . 198.—
Dupla rekámié . . . . 390.—
Sarok-rekámié . . . . 460.—

„WIE” TEL-AVIV
Diszkontó 154. (pazarlás)
Telefon: 222605 - 56413.

„ÁRJE” bútorüzlet

Farkas

HAIFA, Herzl 61.

Örömmel közöljük Haifa és környéke közönségével, hogy bútorüzletünk átalakítás után, új modellekkel várja kedves vendőt.

SZERETI A SZÉPET?

Művészi kerámia, nyakláncok, képek, rendelésre portrék, fénykép után is.

A LEGSZÉBB AJANDEK: a művészi kerámia!

„MARGO” STUDIO
TEL-AVIV, HAJARKON 47.

A feleségnek, a férjnek, a gyerekeknek

Wellaform

TARTJA A FRIZURÁT!

A haj azonban természetes marad. A WELLAFORM védő- és ápolóanyagot tartalmaz. Ideális minden frizúrához!

CSALÁDI ÜVEG
tartalma 6 pohár
eredeti, fehér Tempó,
vagy orangina
FELE ÁRON
mindössze 45 agoráért.

Most már minden izraeli háziasszony megörvendeztetheti házanépét a családi üveggel, amely 6 pohár eredeti fehér Tempót, vagy oranginát tartalmaz. féláron, mindössze 45 agoráért. — Kapható makoletekekben és corchaniáthban.

Tempó adja a tempót

VEGYEN BUTORT

SAROKREKAMIÉT, SZALONREKAMIÉT, FOTELI
olcsón, könnyű feltételekkel. Saját gyártmány.
MARKOVICS-GRUNFELD, TEL-AVIV
HAJARKON-UTCA 52. ALLENBY-UT SAROK

Táskák, kesztyűk,
bőröndök,
ajándéktárgyak
Nagy engedmények

Mayslitz

94 ALLENBY RD. T.A. TEL 65112

...HOVÁ UTAZZUNK? Tűz a kastélyban

Irta: Achille Campanile

Tenyérnyi nagyvilág

VELENCE:
A romantikájáról híres város gondolatulajdonosai együttesen beperelték az egyik olasz szanzon-szövegíró, a „Csitt, csitt, gondol-

lás...” című népszerű sláger szerzőjét, mert ezt a refrént illesztette a slágerba: „Tégy úgy, mintha mit sem látnál, hiszen ez munkádhoz tartozik...” A gon-

dolások ügyvédeje azzal érvelt, hogy a sláger rossz hírért kelti a megbecsült velencei gondolatoknak, s nem igaz, hogy az ő munkájuk csak a szerelmesek fuvarozására szorítkozik. A bíróság viszont nem fogadta el az érvelést, s felmentette a szanzon szerzőjét. Az olasz lapok szerint a bírák saját egykori velencei nászútjukra gondoltak.

MANILA:

A zoológusok nagy ámulatára fura szülemény jött a világra a manilai állatkertben. A különös teremtmény egy zebra és egy szárnyalégy közötti emléket őrzi és egyedülálló az állatvilágban. Felsőteste szabályos szárnyalégy, lábai viszont csikósak.

NYUGAT-BERLIN

Tizhónap börtönrre ítélte a bíróság Gerhard Bernd mosoda-tulajdonost, aki világiában 16-18 éves lányokból egy kis lakályos háremmel rendezett be magának. A vádlott 43 éves, foglalkozására nézve mosodás.

NEW YORK:

A Columbia-egyetem kutatóinak rák-kutatás céljából egy negyed liter egértejre volt szükségük. A híres egyetemi állattani intézetben 20.000 egeret „fejtek meg”, míg a kívánt pohárnyi mennyiséghez jutottak. Kiszámították, hogy az akció 10.000 dollárba került.

FLORIDA:

A híres fürdőhely strandközönségének ritka látványban volt része a minap Egy csapat bálnát vetett partra a tenger. Az óriásmélsők féktelen riadalmat keltek, majd a következő dagály hátán kuncogva hagyták el Florida parti fővénét.

NEW YORK:

Versenyt rendezett 300 vidéki fiók igazgatója között a Weedel and Reed áruház. A verseny első díja egy repülőút volt Honoluluba, külön-repülőgéppel és a legnagyobb luxussal. A verseny első díját Herbert Cuhn nyerte. Egyébként ő az áruház honolulu fiókjának az igazgatója...

DARTMOOR:

A helyi fegyházból megszökött Albert King, akit a nemzetközi alvilág a „Páncélszekrény-király” címmel illetett. Most aztán kiderült, hogy King nemcsak a páncélszekrény fűrészből mu-

tat kiváló képességeket, hiszen szökésének módja is tanult mesterségével függ össze. Cellája padlóját a priccs alatt megfúrta, s — angolosan távozott. Páncélszekrény kinyitására a nyomát...

BUDAPEST:

Kunszery Gyula, a háborús évek népszerű, antifasiszta írója, az egykori Magyar Nemzet munkatársa, aki az utóbbi években egy budai gimnázium tanára, legújában pompás kis bókverssekkel jelentkezik. Egyik aktuális művében férfiszemmel szól hozzá a képzőművészek berkeiben dúló absztrakt vitához. A bókvers így hangzik:

**Inkább az aktok,
mint az absztraktok.**

KAZAKSZTAN

Chirali Mouslinov betöltötte a 158-ik életévét. Mikor azt kérdezték tőle, mi a hosszú élet titka, akkor az öreg ezt a magyarázatot adta: „Úrúhúson élni, csak is tejet inni, s a csilagok alatt aludni...” Valami igaza lehet Chirali apónak, hiszen tudott dolog, hogy azon a vidéken élnek a világ legöregebb emberei.

Európai társasutazások

630.- fonttól

Ciprusba

7 és 14 napos kirándulások

Magyarországi

egyéni és társasutazások.

Magyarországi, csehszlovákiai

rokonainak jegyek gyors továbbítása és ügyük intézése.

Argoutours

Tel-Aviv, Ibn Gvirol-utca 31. ZOA-házal szemben. Jeruzsálem, Ben Jehuda-utca 3. Telefon: 25569. Beszélünk magyarul

tiyoni KADMON

Hétvége és nyaralás Tivon legzsebb helyén. Szobái újak, konyhája izletes. Hadaganlot 26. Rendeljen mielöbb: tel: 931473.

TUTTI LOWY

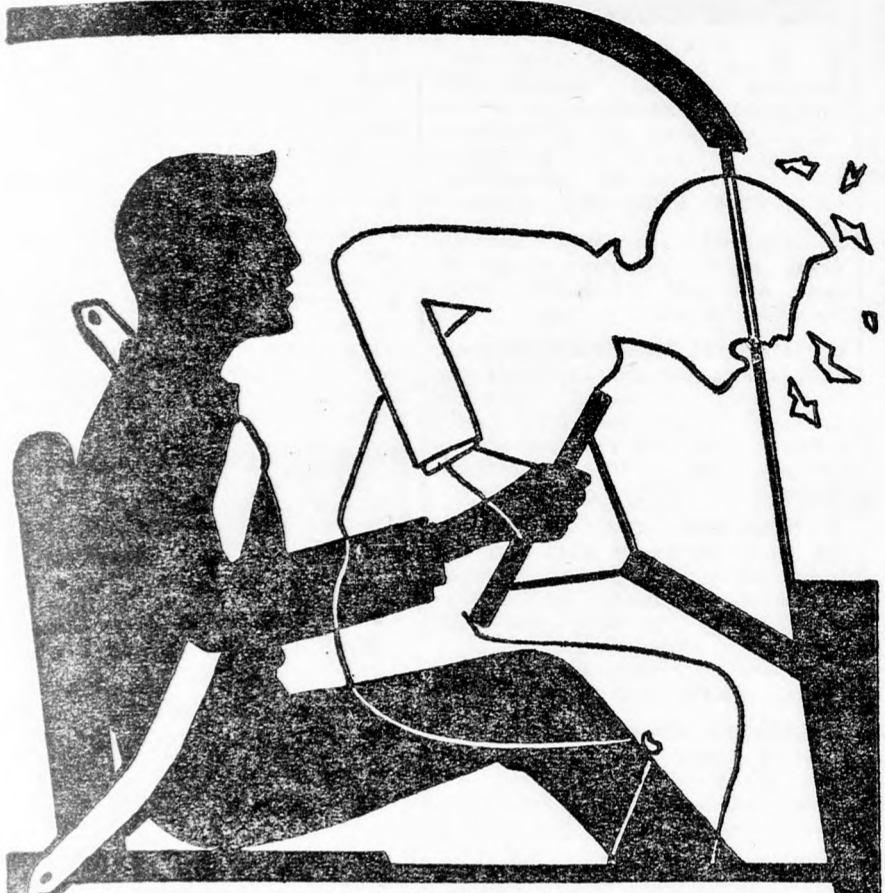
Naharia központjában Minden este nemzetközi sztár fellépéssel péntek este kibővített műsor. Rendelje szobáját telefonon: 920012.

PAUL COSLA

A közkezevelt nemzetközi sztár fellépéssel péntek este kibővített műsor. Rendelje szobáját telefonon: 920012.

DOROTHY LIVIU

A közkezevelt nemzetközi sztár fellépéssel péntek este kibővített műsor. Rendelje szobáját telefonon: 920012.

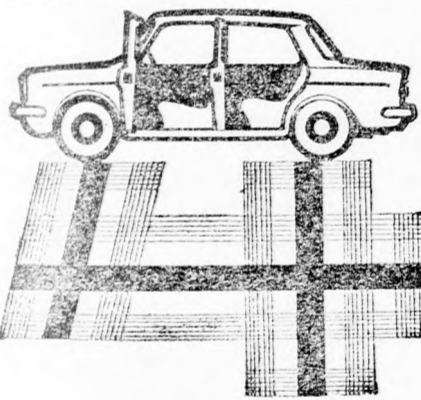

A BIZTONSÁGI ÖV MEGVÉDI ÉLETÉT:

- ★ Megakadályozza, hogy az utas kiessen, amikor összeütközés következtében az ajtó hirtelen kinyílnak.
- ★ Megakadályozza, hogy az utas kirepüljön a szélvédőn keresztül.
- ★ Megakadályozza az utas megsebesülését, ha a jármű felfordul.

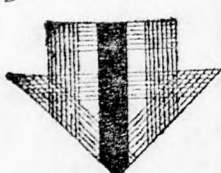
Biztosítsa saját és az önnel utazó életét — szereltesse fel biztonsági öveket járművébe és használja azokat állandóan.

4 AJTÓ
4 ULÓHELY
+ vezető
4 HENGER
4 SEBESSÉG

SIMCA
1000

Kicsi és mégis nagy

AUTOMOTIVE EQUIPMENT LTD.
Service Alkatrészek Jótállás
Tel-Aviv tel. 36115/6686
Rámát-Gán, telefon 77289
Haifa, telefon 54475
Jeruzsálem, telefon 22660

FRANK PENZIÓ

felügyelet alatt תל אביב a tengerparton. Új, modern, összkomfort minden szobához. Nyitva júliustól. - Helyrendelést idejében kérünk.

FRANK

Tel. 920278 közvetlen tárcsázás Haifáról. Naharia, P.O.B. 58.

PIROSKA PENZIÓ

Natanja, Ussiskin 28. Értésíti kedves vendégeit a megnyitásról. Elfogad teljes és fél penzióra is nyaralókat. — **MAGYAR KONYHA!**

RUHAK - BÖRÖND - UTLEVEL - VIZUMOK - CIMEK? —

és a legfontosabbat ne felejtse el:

IDEGEN VALUTA

Vásárolja meg idejében az úti kiadásaira szükséges 500 dollárt nálunk:

BANK LEUMI LE-ISRAEL B.M.

1963 VI28 Uj Kelet 17

oltóparancsnok vezetésével. Folena grófné, plébe csavarva, ami előnyösen emelte ki szoborszerű formáit, elegáns férficipőkben jelent meg; a gróf, mint mindig, áradó optimizmussal és csodálatos jégernadrágban szökött a vendégek elé.

A vendégkoszorú elragadtatást méltán váltotta ki az ifjú Folena grófnő hálóingé és népi szőttessel ékesített hálóröklje.

A rendkívül meleg légkörben lezajlott tűzvéssz folyamán mindig a házigazda oldalán tartózkodott a házmester, ami különösen bizonyítja Folena gróf ismert, demokratikus nézetét. A tűzvésszen lelkes hangulat volt érezhető, úgy hogy még az éjjeli utáni órákig is elhúzódott.

A tűzoltók és a vendégek reggel tértek otthonukba, s felejthetetlen benyomásokat vittek magukkal a tűzijátékszerű látványosságról és az a bizonyosságot, hogy a házigazdák vendégszeretete újra meg újra megnyitvánul majd ilyen eredeti ünnepek megrendezésében.

Egy londoni hirdetés

Az angol főváros egyik legtekintélyesebb napilapjában jelent meg az alábbi hirdetés: „Keresünk megvételeire bolhákat, tetveket, poloskákat, darabját 6 pennyért. Veszünk ezenkívül viziló-csontvázat is.” A hirdetést a Gerrard gyógyszerárúgyár adta fel.

Orah Liebermann, Petach-Tikva, Hess-u. 17., egyike azon nőnek, akik már kipróbálták a „perform”-ot. — Azt mondja: „... elmult az az idő, amikor vonakodtam a tengerre menni, attól való féltelmemben, hogy a szél tönkretesz a frizurámat. Mióta „perform”-ot használok, sok gondtalan órát töltök a strandon: este átfésülöm a hajam nedves fésűvel és frizurám megint tökéletes.”

A „Perform” selymesen puhává teszi a haját és megőrzi természetes fényét.

Talpiot Ltd. Pardesz-Chama
Rendelések: T.-A., tel. 57468 P.O.B. 3044.

perform

SZOMBATI NAPTAR

5723. támu 6.
1963. június 28., péntek
5723. támu 7.
1963. június 29., szombat

GYERTYAGYJTÁS

Jeruzsálem 6.11
Tel Aviv 6.29
Haifa 6.23

Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 7.31
Tel Aviv 7.29
Haifa 7.23

HETI SZAKASZ

Heti szidra: Chukát
Háttárak: Vajitjásh Hágiládi Sofim 11.
Perek 5.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Tel-Avivban
pénteken 18-24 óráig:
Frenkel, King George 28, telefon 223-721, Zwicker, Sheinkin 27, tel. 63-685, Jani, Jehuda Hálevy 67, tel. 62-474, Kásteil, Ibn Gabirol 147, tel. 43-716.

szombaton 8-19 óráig:
Dr. Kohlberg, Allenby 23, tel. 55-335, Grünberg, King George 46, tel. 226-208, Jaffe, Ben Jehuda 172, tel. 224-543, Jehuda Hálevy 67, tel. 62-474, Ziva, Schunat Hátkva, tel. 32-403, Lurie, Jaffo, Sdr. Jeruzsálem 72, tel. 82-993.

szombaton 19-24 óráig:
Mágen Dávid, Allenby 35, tel. 66-426, Fraenkel, King George 28, tel. 223-721, Abrahám, Erlanger 9, tel. 32-385, Szanitz, Ibn Gabirol 83, tel. 232-064, Ziva, Schunat Hátkva, tel. 32-403, Lurie, Jaffo, Sdr. Jeruzsálem 72, tel. 82-993.

BAT-JAM
Péntek és szombat: Hechaluc, Chálucim 8, Amicad vége.

CHOLON
Péntek és szombat: Dror, Chánkin 96.

RAMAT-GAN
Péntek: Tápiot, Abá Hillel 30, Schunat Gefen, tel. 73-554.
Szombat: Amit, Modlin 130, tel. 72-954.

PETACH-TIKVA
Péntek: Rászá, Rothschild-Herzl sarok, tel. 911-406.
Szombat: Brit, Chovevei Cion 13, tel. 912-357.

RISON-LECION
Péntek és szombat: Málál, Kikár Hámojszdim 1, tel. 941-621.

RECHOVOT
Péntek és szombat: Klivner, Tel-ler 21, tel. 951-341.

NATANJA
Péntek: „Merkáz”, Schaffer, Herzl 36, tel. 27-39.
Szombat: „Hánász”, Horovitz, Weizmann 36.

CHEDERA
Péntek és szombat: Nátán, Weizmann ut. 57.

BEER-SEVA
„Negev” gyógyszerérték, KKL-utca, 9-11 és 16-20 óra között.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Tel-avivi orvosok szolgálata péntek és szombat

Dr. Eisen Fritz, Simson-utca 5, telefon 225-749; dr. Simon Saul, Sd. KKL 43, tel. 231374; dr. Hár-Evan Jákoy, Epstein 6, telefon 43-281; dr. Szegál D., Bloch 31, tel. 229-860; dr. Antebi Eljáhu, Wárburg-u. 7. (Hábima mellett), tel. 223-683; dr. Blum Theodor, Bár-Kochba 58, tel. 222-885.

BNÉ-BRÁK
Dr. Palant Abrahám, Hásiósa 14, tel. 76-085 (péntek este 6 óra után kimenetelg a telefon nem működik).

BEER-SEVA
Kupát Cholim (szombat): Alef lakónegyedben 9-11, 16-17.30 és 20-24 óra között, O-Városban 9-11 és 16-17.30 között.

ADÁS - VÉTEL

● **FILIZEM: FÜGGŐ... VAGYOK** árusítása a gyári lerakóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekoratív helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, 9-1, 5-7-ig.

● **VAERÓGÉP KÖZPONT** forduljon bizalommal hozzánk. Eladás, vétel, csere - kedvező feltételekkel. (Magyarul beszélünk.) T.A., Bét Lechem 8. (King George-nál). Telefon 65232.

● **AMERIKAI ES AMCOR** frigidárok, újak és használtak. Kedvező fizetési feltételek, 5 éves garanciával, csak „Kifur-Aviv”-nál. Tel-Aviv, King George 29. sz. Magyarul beszélünk.

● **VALÓDI ANGOL TERRYLENE** szoknyákat és nadrágokat gyártást áron küldünk külföldre. - Michelstein, Tel-Aviv, Allenby 26.

● **ULTRAMODERN** fogászati rendelő átadó. Cim a kiadóban.

● **ELADÓ HALUZLET** nagy ve-vőkörrel. Rámát-Gán, Sikun Progresszivim, Einstein-sarok.

● **LUXUBITOR** ócsón eladó. Allenby 97. II. bef. III. emelet. Friedmann 12-4-ig, 7-9-ig.

MINDENKINEK...

● **UJ 10 KUBOS** frigidárok 850 fontért eladó. „Palkor”, T. A., Levinsky 102., 5-7-ig.

● **KÜLÖNLEGES AJANLAT:** elegáns dupla rekámé, 2 gumimat-raccal, választás szerint húzattal, 375.-, Ruhaszekrények 140.-, 225.-, 350.-. Kihúzható asztal, formakövvel, 4 plasztik székekkel, összesen 200.-. - **FINGER BUTOR**, Tel-Aviv, Allenby 6.

● **EZÜSTARGYAKAT** magas áron vásárolok. Késpengék át-cserélése rozsdamentesre és evés-eszköz ezüstözése. - „SAKUM”, Tel-Aviv. Nachlat Benjámin 8.

ÁLLÁS

● **FELVESZÉK** jó kézimunkás-nőt, konfekció szabásához. - Leibovici, Tel-Aviv, Achad Háam utca 95.

● **KERESÜNK ASSZONYT** háztartás vezetésére + 2 lánygyermek - bentlívással. Irvittil tudjon. Jelentkezni telefonon: T. A., 224761, este 7-8 óra között.

Keresünk azonnalra

- 1.) elsősztályu letüzönöt Allenby 39. sz. a., főikunkba
- 2.) ügyes varrónőket alakító műhelyeinkbe
- 3.) Szakmabeli elárusítónőket Allenby 39. sz. a. fiókunkba.
- 4.) Elárusító tanuló lányt takarításhoz, egész napra. Bemutatkozás: 8-10, 5-7-ig.
- 5.) Megbízható asszonyt takarításhoz, egész napra. Bemutatkozás: 8-10, 5-7-ig.

ILKA LTD., T. A., Dizengoff 148.

● **PEDIKURÓST** (nő) keres jó kozmetikai szalon százálatokra. Helyiség és felszerelés van. - Esztleg koszt-lakással. Cim: Hadera, POB 122.

Önálló szakácsnőt keres

köser ház, a háztartás felelősségteljes vezetése. - Irvit, vagy német nyelvtudás szükséges, angol kívánatos. A megfelelő jelentkezések jó fizetés.

Géppel írott irvit, vagy német nyelvű ajánlkozás életleirással és referenciákkal: Tel-Aviv, POB. 879. címre.

JERUZSALEM

● **HURCOLKODÁS. CSOMAGOLÁS. BERAKTAROZÁS.** Forduljon teljes bizalommal hozzánk: OREX-TRANSPORT, Beo Jehuda-u. 6. Telefon 22783. Jeruzsálem.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

PÉNTEK:
Orá, Rechov King George 27, tel. 22-043, 10 óra után, Meer-helm, King George 27, telefon: 22-043.

SZOMBAT
Albá, Rechov Jaffo, Kikár Cion, tel. 23-703, 10 óra után Rosenberg, Mávou Joram 6, Mer-chávia.

ORVOSI SZOLGÁLAT
Jeruzsálemi szolgálatos orvosok Péntek és szombat:
Dr. Hámeiri Jicchák, Bét Lechem 71; Baka, tel. 26-457; dr. Schori Jehiel, Rást 45; Mekor Bárucl: dr. Bentwitz Cvi. King George, Szuperszol épület, telefon: 236533.

Tel-avivi vendéglo keres vallásos szakácsnőt
Jelentkezni: Tel Aviv, POB 3342 címre.

● **KÖZÉPKORU, HEBERUL ÉRTŐ ASSZONYT** keres kellemes, 4 személyes család egész napra. Teendője: főzés, kevés takarítás és a gyermekek ellátása. (Mosás, egyéb takarításhoz ozeret van.) Jelentkezést kér: Aldubi, Ramat-Aviv, Einstein-u. 49. (25-68, 27-es autóbusz.)

● **ELSŐRANGU, elismert kárptos** levelezőlap hívásra házhoz megy dolgozni. Weisz, Rámát-Gán, Reh. Boáz 18.

● **KERESNEK** háztartási segítőkészt. - „Háclaha”, Tel-Aviv, Jeszod Hámoálá 8.

HIRDESSZEN!

Az UJ KELET az egyetlen magyarul nyelvű zsidó napilap a világon!

ÜZLET

● **ATADÓ** - betegség miatt - bűfő, szeszitalakkal. Bőséges meglétés. 18.000.- font. Cim: Jaffa, 117-es utca 28 szám.

● **NAGY ÉTTEREM-HELYISÉG** Kikár Hámojsót központjában, minden célra alkalmas, családi okból átadó. - Érdeklődni: „Daehaf”-nál, Tel-Aviv, Allenby 123. „No. 13981” sz. alatt.

KÖNYVTÁRAK

● **JÓ ES UJ** könyveket olvasni. HARTSTEIN (azelőtt Jambor) kölcsonkőnyvtárból. T. A., Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a tek magasabb áron veszek.

Eladó 2 1/2 szoba + nagy mácszános lakás Jeruzsálem, Givat Mordecháj 24/B (7), a 17-es autóbusz végállomásánál. - Csere is lehetséges Ramát-Tikván, vagy Kfár Szá-bán.

LAKÁS

● **CAKAS**, a zsethelyiség a közismert „EXPRESS”roda útján. Tel-Aviv, Melech Baálé Melách 5. sz. Telefon 65376 (10-1, 4-6)

● **LAKÁSOK:** vétel, eladás, kites-penz Üzletkészek, exisztenciák Weinberger követtitő troda, T. A. Merká Baálé Melách 12. Telefon: 64923

● **LEVEGŐS, SZÉP** másfél szoba-hallos, összkomfortos lakás. két faliszekrényel, alkalmi áron eladó. Wohlberg, Ramat-Gan, Frug-u. 4. (Arlozorov sarok).

● **ELADÓ kétszobás Pagi** sík-lakás, három oldalról levegős. - Berger, Bné-Brák, Sikun Növé Achiezor 7., Bár Hán egyetemmel szemben.

● **KÉTSZOBÁS SZÉP CRIF**, konyhával, átadó. Egyszobás lakás ugyanott, nagy terasszal, front. Érdeklődni: Rást 42, Tel-Aviv.

KERESÉS

● **MUNKASZOLGALATOS** baj-társakat keresek, akikkel 1941. tavaszától Budapest - Timót-utca lakásában és Szentkirály-szabadi repülőter utépítésénél 1942 végéig együtt szolgáltunk. Klein Benő, POB. 1709, Haifa.

● **SINGER JAKABOT** keresem Temesvárról. Közölsje velem címét: Schwartz Alexander, Beer-Séva, Bazel 27.

● **MUSZOS TANUKAT** keresek, akik velem voltak: 1940-1941-ben Bihar megye, Tásnád, 1941-ben Taksony (Pest mellett) vasút-építés Csepel 105/Vép század, - Spitzer Jenő, Bilu, Rechovot mellett.

● **KERESEK TANUKAT**, akikkel 1941 júniusától 1942 júniusig Kolozsváron a Szent György lak-tanyáján a hatodik gépkeszítő-zászlóaljnál, Kovács főhadnagy zászlóalj parancsnoksága alatt dolgoztunk. Ovíts Jenő (Jicchák), Haifa, Hásomér-u. 33.

● **SZIRTES ANDOR** ur, aki Naha-riáról állítólag Tivonba költözött, sürgösen közölsje címét dr. Rados Miklóssal, Tel-Aviv, POB 1617 szám.

BAJTARSÁKAT KERESÉK

● **KÖLCSÖNÖS** igazolásra: 1941 június-tól bevonulás Kassa, Kuruc-aktanya, 1941 novemberétől 1942 májusig Szentkirályszabadija, 1942 május-tól Ukrajna (Sziar-Okol, Novi-Okol) majd visszavonulás Budapestig, ahol visszavonulás 18-án felszabadulás. Weisz József Kfár Achim.

● **TANUKAT KERESÉK** kölcson-s igazolásra: Budaörs, Hüd-gés, Mauthausen, Gunkirchen, 1944 október - 1945 májusig. Stern Mirjam (Mányi), Haifa, Kirját Eliezer, Cáhál 27.

● **MUSZOS BAJTARSÁKAT** keresek 1941-42-ig Dornavögy, Borgprund, 1942-43 Letka, 1943-44 Kosna Erdélyben, Tulovics Leopold, c/o Grünbaum Áron, Kirját Chájim, Mem Chet 25 szám.

● **KITTIT** és anyját keresem, Cidegés- és mauthauseni léger-tásozóimét. Stern Mirjam (ott Markovits Mányi), Haifa, Kirját Eliezer, Cáhál 27).

KÖZELEDIK A VAKÁCIÓ ÉS UTAZÁS IDEJE.

Csak fényképezéssel tudja megörökíteni a szép napo-akat. Szines és fekete-fehér filmek nagy választékban. Filmvásznon is legjobb minőségben. Mindenféle fotokönyv, különböző áron, karbató nálunk.

HÁZASSÁG

● **ATADÓ / ELADÓ** 600, modern Bét Kirját Motzin ház-pontjában. Kolber, Kirját Mot-zin, Hásoftim 5.

● **LEGMODERNEBB AMERIKAI DACRON,** cottonruhák, frűg-dresszek nagy választékban, leg-olcsóbban. Haifa, Hechaluc 31. udvari fiémelet.

● **NAZÁRET-ILITEN** bevezetett köser mácszások - hal- bar-onit-, marhahús - lakásot ml-tt bérbe, vagy átadó. Sikun 108/7.

● **NÖVE SAANANON** komfortos 2 szobás-hallos, fiémeletű lakás, melékéhegyre, eladó. Tele-fo: Haifa 63903.

● **ATADÓ HELYSÉG** Karmel központjában, konyhá iparnak, félvegő helynek, iparművészeknek alkalmas, POB. 4577.

● **ÖNÁLLÓ RUHAVARRÓNÖT**, továbbá kalapkészítésket keresek azonnalra. Haifa, telefon 2673.

● **ELADÓ 3 SZOBÁS** saroklakás, II. em. Cim: Schreier, Bét-Gáim, Charles Lutz 31. (17.00-19.00 óra között).

● **„A PÉNZ AZ UTCAN HE-VER”** - keresse meg Haifán, Hánevim-u. 11. alatt, Ilana Stei-ner. Pénzt, övet hozott anyag-ból; avar, előnyomás, gobolá képek, kézimunkafonalak, terítők - ingyen betanítással. Armon no zival szemben.

● **EUROPÁI EBEDLŐ BUTOR** - büfő, vitrin, asztal 6 székek - olcsón eladó. Tauber, Haifa, Hechaluc 15.

● **KÉTSZOBÁS KOMPLETT LA-KÁS** eladó. Farlas, Kirját Jám Bét, Henrette Szold-u. 5.

● **KÖLCSÖNBEJÁRATU** butorozott szoba kiadó egy személynek. Uj Kelet, Haifa, Schapira 13.

TÁRS

● **BETARSULNEK** jóimend az-letbe, vagy üzembe, 10.000 font-tal. „Közreműködéssel” jellegre a kiadóban.

KÜLÖNFÉLE

● **„FÜGGŐ”** avitók, co-cióbban, 30 perc alatt, garantálva, a legújabb módszerrel Fogadok bármely órában - Tel-Aviv áren kájjemet óarmicketto Emu Zola utca sarok Telefon 22856

● **VILLANYBOILEREK,** vízve-zetékészerekkel, garanciával. - Gyenes. T. A., Sheinkin 61. Tel. 224018

● **A ZUCKERMANN FOGASZ-TI LABORATORIUM,** expressz-ív-itások fél óra alatt. T. A., Ging George 5., tel. 62429.

● **SAMUELOFF HALLOKESZ-LEK** INTÉZET, Tel-Aviv, Dizen-goff 101 (passzázs), Világbi-ri „Sonotone” hallókészülékek ár-oztek. A legmodernebb, legál-ke-tesebb. Leszállított áronon részletre. Mindenféle hallókész-lek javítása és elemek.

● **JÓLSZABOTT ÖLTÖNY,** elegáns kosztim készíti INDIG sa-bóságánál, T. A., Allenby 21. I. a.

● **HIRDETESEK** az Uj Kelet és az összes izraeli és külföldi újságok részére eredeti áronon feladhatók: Gershon Ben. T. A., Allenby 51. Telefon 62810 (8-1, 3-7).

OKTATÁS

● **ANGOL LECKÉK,** új, gyors módszer szerint. Braun, Bné-Brák, Modlin 75.

Brit Ovidim Mizdakim Böjiszráél
Idősebb Tojgozók Szövetsége
Központi iroda:
Tel-Aviv, Allenby-út 2.
Telefon: 57301.
Munkát kaphatnak:
Országos ügynök bevezetett átl-míster elikkhez óvadékkal; szoci-ális intézményhez titkár(nő) dé-lettel elfoglaltásra, irvit tudás-sal; ügynökök százálatokra; vagy üzembe nő napi 5 órára; lakatosi trikotázs üzem 4-5 óra vasaló-nót; gyermekszertő ózeretek; napi pár óra ézeretek; benla-kásos házvezetőnők; varróné, ké-zimunkára.

Munkát keresnek:
Perfekt angol-francia-német levelező; angol-német-spanyol fordító; mérlegképes irvittil tudó könyvelő; fogtechnikus; házvar-rónő; betegápolónő.

Munkaadók: Segítsétek kenyér-eresztethez az idős-bb dolgozókat!

YBNEHERZU KOZEMENYU

Szeretettel várjuk tagjainkat és barátainkat helyiségünkbe (T. A., Reh. King George 48. I. em.) 1963. júl. 1-én, hétfőn este 9 órakor

SISA ELIEZER

mérnök szines, érdekes előadására, mely-nek tárgya: „Einstein, az ember és a tudás”.

Előkézésletben: 1963 július 8. „Eis újság”, 1963. július 15. Hétel-ünneperly.

A Bné Herzl elnöksége pályá-zatot hirdet a megüresedett tit-kár(nő) állásra. Elfoglaltság - Btezir heten/ánt 2-3 óra. Hébe-rül is tudók előnyben. Pályázati határidő: 1963. júl. 15. Irchéli pályázatok a Bné Herzl elnöksé-géhez nyújtandók be: Tel-Aviv, P.O.B. 4472.

Kerük az Elnökl Tanács tag-jait, hogy 1963. júl. 8-án, hétfőn este 7 óra helyiségünkbe, (T. A., Reh. King George 48. I. em.) fontos mácszótésre merielmi szívettedjenek.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Péntek: Balfour, Mászádá 1. tel. 22-39, Mázor, Moria 107, tel. 82-621.
Szombat: Rási, Bár Giora 36, tel. 68-266, Mázor, Moria 107, tel. 82-621.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Szolgálatos orvos:
Dr. Sherman, Hánevim-utca 3, telefon 24-24.

A haitai Kupát Cholim szolgá-tala péntek este 16-17 és 20-24 óráig, hétfőn 9-11, 16-17 és 20-24-ig. Szolgálatos Kupát Cholim rendelők címei: 1) Bar-zilá 32, tel. 3389, a Barzilá-J. Goula- Frischmann, Chánsza-Tel-Amá kerületi színek tagjai számára; 2) Jáve, tel. 3350. a Jáve, Achad Háam, Sd UM. Hancicot kerületi színek tagjai számára; 3) Kirját Chájim Alef (Hámizrachit), tel. 71-331; Kir-ját Chájim Hámizrachit, Kirját Motzin Kirját Blauk, Kirját Jám Alef, Kirját Smárjáhu, Mir-ra mellett Sikun Háirá színek tagjai számára.

Viharos vita után zárult a gyáriparosok szövetségének közgyűlése

Abraham Klier nem fogadta el egyhangulag történt elnökké választását - Súlyos bírálat az árubehozatal liberalizálásának mai módja fölött

Tegnap a késő éjszakai órákban véget ért a gyáriparosok országos szövetségének nagygyűlése. A gyűlés résztvevői ismét egyhangulag Avrahám Kliert választották meg a gyáriparosok szövetsége elnökének, Klier azonban személyi okokra hivatkozva visszautasította a megválasztást. Ennek nyomán a nagygyűlés az elnökségre bizta, hogy tagjai közül megválassza az új elnököt.

Az általános vitát, amelynek számos résztvevője volt, M. Weiszglas, a szövetség helyettes elnöke nyitotta meg. Weiszglas arról beszélt, hogy a leértékelés utáni hónapokban úgy az illetékes kormányzervek, mint a gyáriparosok szervezeteinek ezzel kapcsolatos gyakorlati hiánya miatt a különböző iparágak

behozatalának liberalizációját.

Csak hónapokkal később kötött a gyáriparosok szervezete megegyezést az ipar-és kereskedelemügyi minisztériummal, amelyben leközölték a liberalizáció folyamatának alapelveit. — Weiszglas szerint a liberalizáció jelenlegi módszere megbukott, mert csupán a gyáriparban vezették be, míg a többi nemzetgazdasági ágakat továbbra is adminisztratív védelem alatt tartják.

holott a megegyezésnek az volt a célja, hogy minden sikon bevezetik a termelés racionalizálását, fokozzák a munkaproduktivitást, csökkentik a termelési kiadásokat és leszállítják az árakat. Nem lehet azt követelni, hogy csak a gyáripar vegye ki a részét a nemzet-

gazdaság megalapozásával kapcsolatos liberalizációból — mondotta a szónok. A minisztérium magatartása nyomán a gyáriparosok megszüntették a hatóságok kal való együttműködést, mert annak intézkedései igazságtalannak bizonyultak.

Eddig 11 iparághoz tartozó 170 árucikktől vonták meg az adminisztratív védelmet és ezeknek az árucikkeknek összértéke 620 millió fontot, vagyis a tavalyi ipari termelés értékének egyötödét teszi ki.

Az intézkedések legsúlyosabban az elektromos és a fémáru szekciókat sújtották, amelyek 170 készítménye közül 75-től megvonták a védelmet. Beszéde végén Weiszglas megemlítette: alternatív tervet dolgoztak ki az import liberalizációjára, amelyet a miniszter elé terjesztettek és remélik, hogy azt Szapir miniszter lényegben változtatások nélkül elfogadja.

A következő szónok dr. J. Rafaeli, az Efronot Jeruzsálem ceruzagyár tulajdonosa, az elnökség tagja volt, aki az ipari export kérdéséről és szervezési problémákról beszélt. Dr. Rafaeli élesen bírálta David Horovitz, az Allami Bank elnökének, valamint dr. Jesájahu Foerder, a Bank Leumi vezérigazgatójának a nagygyűlés megnyitóján tartott beszédeit.

Délután viharos vita folyt a fémipari szekció által beterjesztett alapszabály módosítási javaslatok körül, amelyek már hónapok óta forrongásban tartották a gyáriparosok szervezetét. A vita folyamán kiderült, hogy még a nagygyűlés előtt Jehuda Bárnán volt elnök közvetítésével a szembenálló csapatok áthidaló egyezményt kötöttek, a megegyezés azonban felbomlott, mert nem tudták meghatározni a különböző jelöltek névsorát. Az állandó bizottság 6 szavazattal 5 ellenében elutasította az alapszabály módosítási javaslatokat, de végülis úgy határozott, hogy azt a nagygyűlés döntésére bizza.

Már 29 gyermeket vittek kórházba fagyaltmérgezéssel

A fagyaltmérgezéses gyerekek száma tegnap már 29-re emelkedett, miután szerdán az esti órákban további 15, tegnap reggel pedig 2 kisgyereket, közöttük egy két éves kislányt szállítottak mérgezéssel a tel-avivi Hadassza kórházba. A gyerekek valamennyien a Hatikva-, Sapira- és az Ezra-negyedekben laktak. Tegnap esti jelentés szerint a gyerekek többsége már elhagyta a kórházat, ahol csak öt kislányt és kislányt ápolnak, akik közül néhányan vérátömlesztést is kaptak. Az egészségügyi minisztérium és a rendőrség mára várja a laboratóriumi vizsgálat eredményét, mert csak az fogja véglegesen bizonyítani, hogy a gyere-

kek tömeges mérgezése fagyalt és fagyaltfélék fogyasztásából ered.

A rendőrség már szerdán letartóztatott négy Hatikva-negyedbeli fagyaltgyártót, akiket óvadék ellenében szabadlábra helyeztek. — Ugyanakkor az egészségügyi minisztérium tegnap bezáratta a Makkabi fagyaltgyárat. Ezt az üzemet a rendőrség már szerdán reggel, amikor hírült a gyerekek mérgezését, ideiglenesen bezárta, mert attól tartott, hogy ennek készítményei okozták a tömegmérgezést. Szerdán délután, mielőtt még befejezték volna a gyárban vett fagyaltminták laboratóriumi vizsgá-

latát, Náfáli Kohen egészségügyi minisztériumi tisztviselő utasítására ismét megengedték az üzemet, hogy tovább dolgozzon. Ezután hozták a kórházba az esti órákban a további 15 gyereket, akik délután 5 és 6 óra között vásárolták a fagyaltot.

A rendőrség, amely még néhány más fagyaltüzemről vett mintát, közöttük olyanoktól, akik otthon gyártanak fagyaltot, tegnap reggel is folytatta a mérgezetnek vélt áru felkutatását a kioszkokban.

Menáchem Kohen képviselő, aki annakidején az ételfestékek ellenőrző bizottság vezetője volt, vizsgáló bizottság kinevezését kérte az egészségügyi minisztériumtól annak megállapítására, hogy a fagyaltfélék, szirupok és jégkrémek gyártásánál betartják-e a gyártási előírásokat. A képviselő azt állítja, hogy az édességiparban ma is használják a szintetikus ételfestékeket, amelyeknek használatát már a múlt évben betiltották.

● Délkorea déli területein borzalmas árvíz pusztított, amely 184 halálos áldozatot vett és 62 ezer ember tető nélkül maradt, míg az anyagi kár megközelíti a 25 millió dollárt.

● Ibrahim Chilmi Abul Rachman egyiptomi diplomatát titkárhelyettesi rangban az UNO iparfejlesztési megbízottjává nevezte ki U Tant főtitkár.

Tömegverekedés a tel-avivi törvényszéken

egy arab fiatalember és egy 16 éves zsidó lány rokonai között

Egy 16 éves zsidó lány és egy 21 éves keresztény arab fiatalember közötti intim kapcsolatok miatt tegnap tömegverekedés tört ki a tel-avivi törvényszéken a két család tagjai között, amikor a 21 éves Michael Churi jaffai lakost a kiskorú lánnyal való együttélés miatt bíróság elé vitték.

A családtagok elbeszéléséből kiderült, hogy a lány, aki egy kelet-európai országból származó család gyereke és Jaffán lakott a szülei, négy évvel ezelőtt ismerkedett meg az arab fiúval és három hónappal ezelőtt összeköltözött vele a kfar-ánai máabará egyik barakkjában. Tegnap reggel, amikor a fiatalember a lány kíséretében megjelent a törvényszéken, a lányt arra kérték a szülei,

hogy térjen haza, ő azonban kijelentette, hogy szerelmes az arab fiuba, aki feleségül akarja venni.

A fiu és a lány szülei között vita keletkezett, amelybe később bekapcsolódott az arab fiatalember három fivére is és a vita tetteséggé fajult. Miközben a rendőrség a verekedőket el távolította a törvényszékről, az anya és a lány a zokogva ültek az egyik üres bírósági teremben. Az anya kijelentette, hogy Amerikába akarja küldeni lányát, aki azonban élesen ellenkezett és mindenáron az arab fiúhoz akar feleségül menni.

A kormány jogtanácsosának kérésére dr. J. Kiszter törvényszéki bíró valószínűleg gyámogondnokot fog ki nevezni a lánynak.

Magyarországra

- ★ A július elsejei szervezett csoportba már csak korlátozott számú hely.
- ★ A július 17-iki csoportba és az augusztus 9-iki csoportba felvesszünk jelentkezőket.
- ★ Ára 638.50 IL.

SHARTOURS

Natanja
Smuél Hánáciv 6.,
telefon: 2253/2254.

AVNAL cipő
JAFFA

Tisztelettel köszönjük i. t. vevőinkkel, hogy új vezetősége van

Jaffa, Ráziel-u. 2. sz. a. üzletünknek.

● Női-, férfi- és gyermekcipők

● Nagy választék, udvarias kiszolgálás, kitűnő minőség, kedvező árak.

AFFA, RÁZIEL - U. 2. SZ.

Isveit, magyar, német, román nyelven beszélünk.

On is kaphat „Pájszán” sorsjegyet

ha átad a Pájszán árusítanak olyan 4 sorsjegyet, amely nem nyert a 23/63 és 24/63 I; 25/63 I; 26/63 I sorshúzáson.

De ha a fentiekből egy vagy két húzáson nem nyert, kiégesztheti 4 sorsjegyes sorozatra a 27/63 I húzásra szólt egy vagy két sorsjeggyel.

Fájdalommal tudatjuk szeretett férjem és apam

Milch Pali

hirtelen halálát.

Ma, pénteken, június 28-án délelőtt 10 órakor temetjük a kirját-sauli temetőben.

Gyászolják felesége és fia MILCH (KLEIN) JOLI és ADI

Fájdalomtól megtörve jelentjük

Roth József

ASKELON HALALI

hirtelen elhunytát. Hétfőn, június 24-én csodában eltemettük.

Gyászolják: felesége, fia, testvére és a kiterjedt rokonság.

Felejthetetlen feleségem, édesanyám

Virányi Jolán 71

HERZLIA B DEBRECEN

SIRKÓAVATASAT

vasárnap, júni. 30-án, d. u. 4 órakor tartjuk a herzliai temetőben.

VIRÁNYI ZOLTAN és ÁGNES

Felejthetetlen, drága feleségem, anyámk, testvéreim, sógornóim

Kohen Malka (Malcsi) 71

KIRJAT ONO (IRSAVA)

elhunytának első évfordulóján, júli. 3-án (nbn x) szerdán délután 5 órakor

AZKARÁT TARTUNK

a kirját-sauli temetőben. Találkozás a főbejáratnál vagy otthon.

A gyászoló család

Felejthetetlen, drága feleségem, anyámk

Heinrich Amália (Melanda) 71

HAIFA — ALBA JULIA

AZKARAJAT

a gyászév leteltével, szerdán, 1963 július 3-án, d. u. 4.30-kor tartjuk Haifán, a khayat-beachi temetőben.

Találkozás a temető főbejáratánál.

Dr. Sebesiyén Márknénak

ferje 71 elhunytá fölötti mély gyászában őszinte részvétünket fejezzük ki.

A HAIFA, ILACOFIM-UTCA 4. SZ. HÁZAK LAKÓI

Királyhelmece ÉS KÖRNYEKE MÁRTIRJAINAK

AZKARAJA (július elsejéről technikai akadályok miatt elhalasztva) 1963 JULIUS 2-AN, KEDDEN d. u. 6 órakor a Poale Mizráchi termében, Tel-Aviv, Ibn Gvirol 166. (5-ös, 13-as autóbussz a Kasztelig.)

Békéscsaba ÉS VIDEKE MÁRTIRJAINAK

AZKARAJA

június 30-án (nbn m) vasárnap d. u. fél 5-kor lesz a tel-avivi Chug Chátám Szofer templomban, Achád Háám-u. 58.

NAGYKANIZSA KÖRNYEKE VESZPREM-, ZALA-, SOMOGY-MEGYEIEK

AZKARAJA

Jeruzsálemben, július 8-án, hétfőn délután fél 5-kor lesz a Jád-Vásém emlékszemlemben.

Emlékszedet mond dr. Komlós Ottó.

Kúton autóbussz. Találkozás 3-kor a Tuv-Taám kávéházban.

DEBRECEN és vidéke

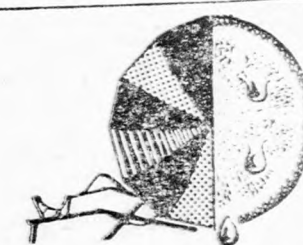
mártirjainak ázkaráját

július 1-én, hétfőn, támuz 9-ikének előestéjén délután 6 órakor tartjuk Haifán a Hitáchdut Oléj Hungária Pevsner utca 2 sz. alatti helyiségében.

A gyászbeszédet prof. dr. Meir Weisz tartja. A liturgiát részt J. Esel tel-avivi főkantort látja el.

Összejövetel 1/4 órakor

Mécsesgyújtás hétfőn este.

Uton

ezt igya

MITZ PAZ

Orange & Grapefruit

שולם

147

חל-אבי-147

P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147